

ПРИМЉЕНО: 29.02.2024

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 1/0-01-534/2024-03
Датум: 28.02.2024. године

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	02-666/24		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

У складу са одредбом прописаном у члану 20. став 3. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр.51/09 и 95/13), подносимо Извештај о раду Комисије за заштиту конкуренције за 2023. годину, који је усвојен на 149. седници Савета Комисије одржаној 23.02.2024. године.

У прилогу достављамо Извештај у штампаној и електронској форми као и Одлуку о усвајању извештаја.

Председник Комисије

Небојша Перић

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 1/0-01-534/2024-2
Датум: 23.02.2024. године

На основу члана 22. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13) и члана 19. тачка 5) Статута Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/10) Савет Комисије за заштиту конкуренције на 149. седници одржаној 23.02.2024. године доноси

О Д Л У К У

о

**усвајању Извештаја о раду Комисије за заштиту конкуренције
за 2023. годину**

I Усваја се Извештај о раду Комисије за заштиту конкуренције за 2023. годину.

II Извештај из става I ове одлуке подноси се Народној скупштини Републике Србије.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојна Перих

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Број: 1/0-01-534/2024-1

Датум: 23. фебруар 2024. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
КОМИСИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ

Београд, фебруар 2024. године

САДРЖАЈ:

УВОД.....	1
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ КАПАЦИТЕТ.....	4
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТ.....	4
АДМИНИСТРАТИВНИ КАПАЦИТЕТ.....	4
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ.....	5
ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВИМА НА ОСНОВУ ЗАКОНА О ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА	7
ПОВРЕДЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ	8
УПРАВНИ ПОСТУПЦИ	9
Окончани поступци по члану 10. закона - рестриктивни споразуми.....	9
Поступци у току на дан 31.12.2023. године по члану 10. закона - рестриктивни споразуми.....	11
Окончани поступци по члану 16. закона - злоупотреба доминантног положаја	13
Поступци у току на дан 31.12.2023. године по члану 16. закона – злоупотреба доминантног положаја	14
Праћење извршења обавеза из закључака о прекиду поступка на основу члана 58. закона, донетих у претходном периоду.....	15
ПОЈЕДИНАЧНА ИЗУЗЕЋА РЕСТРИКТИВНИХ СПОРАЗУМА ОД ЗАБРАНЕ	19
Окончани поступци појединачног изузећа рестриктивних споразума од забране.....	19
Поступци појединачног изузећа рестриктивних споразума од забране у току на дан 31.12.2023. године .	24
Праћење извршења обавеза из условно одобрених појединачних изузећа рестриктивних споразума од забране у претходном периоду.....	26
ИНИЦИЈАТИВЕ.....	30
ИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈА	31
ИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈА СПРОВЕДЕНИХ БЕЗ ОДОБРЕЊА КОМИСИЈЕ.....	49
ОКОНЧАНИ ПОСТУПЦИ.....	49
ПОСТУПЦИ У ТОКУ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ.....	50
СУДСКА КОНТРОЛА ОДЛУКА	52
ОДЛУКЕ УПРАВНОГ СУДА.....	52
ОДЛУКЕ ВРХОВНОГ СУДА.....	54
МИШЉЕЊА	55
СЕКТОРСКЕ АНАЛИЗЕ	63
АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У ПРОЦЕСУ ПРИСТУПАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ.....	67
Извештај Европске Комисије о напретку Републике Србије - Поглавље 8: Политика конкуренције	68
Усклађивање прописа са правним тековинама ЕУ	69
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	71
АКТИВНОСТИ УСМЕРЕНЕ НА ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ О ЗНАЧАЈУ КОНКУРЕНЦИЈЕ	77
ПРОЈЕКТИ ПОДРШКЕ КОМИСИЈИ.....	82
ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ.....	84
ЗАКЉУЧНИ ПРИКАЗ КЉУЧНИХ АКТИВНОСТИ	89

УВОД

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013, у даљем тексту: Закон). Годишњи извештај о раду Комисије у 2023. години (у даљем тексту: Извештај), доставља се Народној скупштини Републике Србије у складу са чланом 20. Закона.

Извештај садржи податке и информације о стању институционалног и административног капацитета, о финансијском пословању, као и о свим активностима које Комисија предузима у вршењу јавних овлашћења.

Заштиту конкуренције на тржишту Републике Србије Комисија остварује кроз делотворно и правилно спровођење Закона. Кључни задатак је откривање и процесуирање повреда конкуренције, као и контрола концентрација, како би се спречило значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције.

Надлежност Комисије је дефинисана Законом и обухвата:

- откривање, утврђивање и санкционисање картела и других забрањених рестриктивних споразума, као и злоупотреба доминантног положаја;
- решавање о захтевима за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране;
- контролу концентрација и утврђивање и санкционисање спровођења концентрација без претходног одобрења Комисије;
- учешће у изради прописа у области заштите конкуренције, предлагање Влади доношења прописа за спровођење Закона о заштити конкуренције и доношење смерница и упутстава;
- давање мишљења;
- спровођење секторских анализа;
- извршавање обавеза у процесу приступања Европској унији;
- сарадњу са регулаторним телима, државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и другим органима власти;
- међународну сарадњу;
- активности на подизању свести о потреби заштите конкуренције, и др.

Правни оквир заштите конкуренције у Србији чини Закон, чије поједине одредбе су ближе уређене уредбама које је, у претходним годинама, донела Влада Републике Србије на предлог Комисије.

Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране¹ - Наслов VI - Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције - Члан 73. Конкуренција и остале економске одредбе (у даљем тексту: ССП), регулише питања заштите конкуренције². Одредбом овог члана је, између осталог, прописано да ће се свако поступање супротно овом члану, оцењивати на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чланова 101. 102 и 106 (раније 81, 82 и 86) Уговора о функционисању ЕУ и инструмената тумачења које су усвојиле институције заједнице. Одредбом члана 72. ССП-а, потврђен је значај и потреба усклађивања законодавства са правним тековинама Европске уније (*acquis communautaire*) нарочито у области унутрашњег тржишта, те стога у области заштите конкуренције.

У циљу извршавања обавеза Србије у процесу приступања Европској унији (у даљем тексту: ЕУ), Комисија прати промене у правним тековинама ЕУ у области заштите конкуренције и у оквиру своје надлежности предузима све неопходно у циљу хармонизације националног законодавства. Поред тога, развој и динамика тржишта и повећање конкурентности домаће економије намећу потребу континуираног унапређења правног оквира у овој области.

У том смислу, а имајући у виду промене у регулативи ЕУ из 2022. и 2023. године, Комисија је радила на изради текста предлога уредби којима би се замениле већ постојећа и/или увела нова правна решења у национални правни поредак, када су у питању вертикални и хоризонтални рестриктивни споразуми, као и пратећих смерница за спровођење ових аката.³

У поступку пред Комисијом примењују се правила општег управног поступка, садржана у Закону о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023- УС), ако Законом није другачије прописано.

Комисија је у априлу 2023. године донела Упутство о садржини и начину подношења захтева за одређивање мере заштите података⁴, којим је ближе уређена садржина и начин подношења захтева за одређивање мере заштите извора података и/или одређених података, прописаног одредбама члана 45. Закона. Саставни део овог упутства је и Образац захтева за заштиту података. Заштита података подразумева да заштићени подаци неће бити јавно објављени, односно да ће бити изостављени у одлукама и актима Комисије које се јавно објављују, као и да се не могу разгледати или копирати приликом увида у списе предмета, без обзира да ли су

¹ Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“ бр. 83/2008).

² Комисија обезбеђује примену члана 73. тачка 1. подтачка i и ii, као и тачка 2. Чланом 73. ССП-а, уређене су и обавезе Републике Србије у области контроле државне помоћи, за коју је надлежна Комисија за контролу државне помоћи.

³ Видети страну 82. овог извештаја.

⁴ У овом упутству уважени су стандарди из одговарајућих аката ЕУ „Guidance on the preparation of public versions of Commission Decisions adopted under the Merger Regulation“ и “Guidance on the preparation of public versions of Commission Decisions adopted under Articles 7 to 10, 23 and 24 of Regulation 1/2003 (antitrust)”.

у штампаном или електронском облику, на српском или страном језику оригиналне исправе. Заштићени подаци немају својство информације од јавног значаја.

Овим упутством, Комисија је странкама у поступцима који се воде пред Комисијом, подносиоцима иницијативе за испитивање повреде конкуренције и лицима која су доставила, односно ставила на увид тражене податке, олакшала поступак заштите података јер је на јасан и прецизан начин дефинисано који подаци могу бити предмет заштите података и начин подношења захтева.

Упутство је од значаја и за остваривање транспарентности у поступању Комисије.

Када је у питању развој тзв. меког права (енгл. *soft law*), у претходна два годишња извештаја наведено је да је Комисија донела Смернице за израду програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције а потом је утврдила и Модел програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције (енгл. *compliance program*). Надовезујући се на ове акте и на исказано интересовање пословне заједнице, Комисија је ове године развила две контролне листе осмишљене да помогну учесницима на тржишту да процене да ли су у опасности од кршења конкуренције. Сви наведени материјали (Смернице, Модели, контролне листе) објављени су на веб страници Комисије и штампани су заједно са верзијом текстова на енглеском језику. Општи циљ овог великог напора Комисије је да подигне свест и помогне учесницима на тржишту у креирању сопствених програма усклађености са националним правилима конкуренције.

У циљу транспарентности у поступању и ефикаснијег остваривања права учесника на тржишту, на својој званичној интернет презентацији (www.kzk.gov.rs), Комисија објављује акте и одлуке којима одлучује о правима и обавезама учесника на тржишту⁵, укључујући и одлуке у погледу којих нема законску обавезу објављивања. Тако, објављују се одлуке у поступцима испитивања концентрација у скраћеном поступку, одлуке у поступцима по захтевима за појединачно изузеће рестриктивних споразума од забране, које су од важности за заинтересовану и стручну јавност, као и образложења одлука донетих у испитном поступку. На сајту се могу наћи и друге информације о раду и поступању, за које Комисија сматра да могу бити битне јавности.

⁵ У складу са Одлуком о начину објављивања одлука и аката и о замени, односно изостављању (анонимизацији) података у одлукама и актима Комисије.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ КАПАЦИТЕТ

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТ

Положај Комисије одређен је Законом, као самосталне и независне организације која врши јавна овлашћења у складу са законом и која има статус правног лица. За свој рад одговара Народној скупштини Републике Србије. Основана је Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 79/2005) и почела са радом конституисањем првог сазива Савета Комисије у априлу 2006. године.

Органи Комисије су Савет Комисије и председник Комисије. Савет чине председник и још четири члана, које бира и разрешава Народна скупштина на предлог надлежног одбора за послове трговине на период од пет година. Садашњи, четврти сазив Савета и председник Комисије, изабрани су у новембру 2019. године, са изузетком једног члана Савета Комисије који је изабран у децембру 2021. године.

Рад Савета Комисије одвија се углавном на седницама, на којима се већином гласова од укупног броја чланова, доносе акти и одлуке из надлежности Комисије, сагласно Закону и Статуту Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ 49/10). У извештајном периоду одржано је 38 седница Савета Комисије. Рад председника и чланова Савета, у ширем смислу, обухвата и одржавање радних састанака, сусрете са представницима државних органа, међународних субјеката и професионалних, односно струковних удружења, излагања на међународним и домаћим научним и стручним скуповима, као и друге активности.

У току 2023. године, донет је одређени број нормативних аката, ради даљег унапређења организације и деловања Комисије.

АДМИНИСТРАТИВНИ КАПАЦИТЕТ

Стручна служба Комисије обавља стручне послове из надлежности Комисије у складу са Законом, Статутом и другим актима Комисије.

Стручна служба Комисије на дан 31.12.2023. године има укупно 54 запослена⁶.

Председник Комисије и чланови Савета Комисије, закључили су са Комисијом уговоре о међусобним правима и обавезама којим се заснива радни однос на одређено време. Три члана Савета Комисије као и два члана Савета Комисије за контролу државне помоћи су претходно били запослени у Стручној служби Комисије те им у Комисији мирује радни однос.

⁶ Овај број не укључује запослене којима мирује радни однос на дан 31.12.2023. године.

Квалификациона структура запослених у Стручној служби је одлична што је неопходно имајући у виду сложеност послова из надлежности Комисије. Одређени број запослених у Стручној служби има завршене докторске и магистарске, односно мастер студије из области економских, правних и организационих наука, као и из области јавне управе. Запослени имају положен стручни испит за рад у органима државне управе, а 12 запослених има положен правосудни испит.

Р.б.	Назив организационе јединице	Укупно	ВСС	ВС	ССС
1.	Кабинет председника	6	4	2	0
2.	Сектор за испитивање концентрација	10	10	0	0
3.	Сектор за утврђивање повреда конкуренције	9	9	0	0
4.	Сектор за правне послове, домаћу и међународну сарадњу	7	7	0	0
5.	Сектор за економске анализе	5	5	0	0
6.	Сектор за материјално-финансијске послове	4	3	1	0
7.	Сектор за нормативно-правне, кадровске и опште послове	13	6	3	4
	УКУПНО:	54	44	6	4

Табела број 1: Број и квалификациона структура запослених у Стручној служби Комисије на дан 31. 12. 2023. године

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Континуирано унапређивање административног капацитета Комисије кроз стручно усавршавање запослених у Стручној служби је нужно потребно. Наиме, право конкуренције се непрекидно мења и надограђује, а поједина тржишта су изузетно динамична, те приступ и инструменти који се користе у анализи морају пратити њихову динамику и развој.

Ради што ефикасније примене закона и унапређења своје праксе, али и ради успешног остваривања обавеза у процесу приступања ЕУ, Комисија улаже напоре да, кроз стручно усавршавање, њени запослени иду у корак са праксом Европске комисије и тела држава чланица.

Запослени су пратили, односно, учествовали на семинарима и вебинарима који су организовани од стране домаћих и међународних организација, као и на међународним конференцијама⁷, као што су:

- обука у организацији Генералног директората Европске комисије за конкуренцију у Бриселу („*Training on State aid and Competition to Enlargement and Neighbourhood countries*“);

⁷ Детаљније наведено у делу овог извештаја о међународној сарадњи.

- јесења школа конкуренције Института Европског универзитета у Фиренци (*online*);
- напредна обука о ненајављеним увиђајима у организацији фондације Академије европског права (ЕРА) и мађарског тела за заштиту конкуренције;
- Годишња конференција Академије европског права у Триру (*online*);
- Конференција Удружења економиста из области заштите конкуренције (*Association of Competition Economics – ACE*) у Единбургу;
- 22. годишња конференција Међународне мреже за конкуренцију (ICN) у Барселони;
- вебинари радне групе ICN-а за контролу концентрација (ICN MWG) на следеће теме: Дигиталне концентрације – емпиријски докази; Дигиталне концентрације – услови и мере за одобрење; Нехоризонталне концентрације – теорије повреде; Нехоризонталне концентрације – емпиријски докази; Нехоризонталне концентрације – услови и мере за одобрење, и ICN препоручена пракса у погледу уласка на тржиште и ширења на тржишту;
- 22. годишња конференција „Глобални форум о конкуренцији“ у организацији OECD-а у Паризу;
- семинари у организацији Регионалног центра OECD-а за конкуренцију у Будимпешти и мађарског тела за заштиту конкуренције (OECD-GvH RCC, у даљем тексту: RCC): „Контрола концентрација у времену неизвесности“, „Семинар о правима интелектуалне својине и политици конкуренције“, „Заступање конкуренције (*Competition advocacy*)“ и „Алати за детекцију“;
- вебинар OECD-а о конкуренцији на дигиталним тржиштима „*Competition in Digital Markets: Recent Enforcement and New Regulations*“;
- Вебинар у организацији америчког Министарства правде и Федералне трговинске комисије - Предлог смерница о хоризонталним концентрацијама 2023;
- LEAR Competition Festival 2023;
- Десета Међународна конференција о дигиталним доказима и дигиталној форензици DataFocus 2023. у Загребу;
- Семинар „Право и политика конкуренције - постављање темеља за промоцију конкуренције“ у организацији Јапанске агенције за међународну сарадњу и у сарадњи са Јапанском комисијом за правичну трговину;
- Седма Конференција о економији иновација за правнике који се баве заштитом конкуренције, у организацији Concurrences и King's College London.

Запослени су присуствовали и обукама које је организовала Национална академија за јавну управу (НАЈУ), централна институција система стручног усавршавања у јавној управи Републике Србије, као што су: „Етика и интегритет“, „Анализа ефеката прописа - пут до квалитетних прописа“, „Финансијско управљање и контрола у јавном сектору“, „Управљање пројектима у јавној управи по методологији Европске комисије“, итд. Присуство обукама НАЈУ на којима су примењени савремени облици и методе рада на стручном усавршавању унапредило је компетенције запослених у Комисији.

Запослени су учествовали и на семинару „Имплементација ЕУ *acquis*-а у поштанском сектору“ у организацији Министарства информисања и телекомуникација.

ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВИМА НА ОСНОВУ ЗАКОНА О ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

У складу са Законом о слободном приступу информација од јавног значаја (“Службени гласник РС“ број 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021), Комисија води посебну евиденцију захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

Комисија благовремено одговара на захтеве који за предмет имају омогућавање приступа информацијама од јавног значаја.

Током 2023. године, Комисији је достављено укупно десет захтева. Подносиоци захтева су у четири случаја били адвокати, у четири случаја грађани, а у два случаја медији.

Жалбе на решење о одбијању захтева поднете су у два случаја.

Повереник за слободан приступ информацијама од јавног значаја је донео два решења којим је потврдио решења Комисије.

Годишњи извештај Поверенику достављен је електронским путем у законом прописаном року.

ПОВРЕДЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

У 2023. години Комисија је наставила са спровођењем својих надлежности и одлучивала о правима и обавезама учесника на тржишту у поступцима које је водила по службеној дужности ради утврђивања постојања повреде конкуренције или по захтевима за појединачно изузеће рестриктивних споразума од забране. Том приликом је користила сва законом прописана средства која јој стоје на располагању и доносила различите врсте одлука.

Тако је један од окончаних поступака у 2023. години садржао меру заштите конкуренције смањену услед чињенице да је учесник у рестриктивном споразуму користио „покајнички програм“ (енгл. *leniency*), сходно члану 69. Закона. Значајно је да је ово први случај у ком је Комисија утврдила испуњеност услова за смањење обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције на основу пријаве учесника у рестриктивном споразуму поднете у току трајања поступка, односно након његовог покретања.

Даље, поред доношења одлука о повреди конкуренције, које подразумевају и изрицање мера заштите конкуренције, у једном поступку Комисија је изрекла и меру процесног пенала због непоступања треће стране по њеном захтеву да јој достави податке неопходне за правилно утврђивање чињеничног стања. Ова мера је изречена у укупном износу од 15.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања у корист буџета Републике Србије. Након изрицања мере, треће лице је доставило тражене податке.

Такође, Комисија је у 2023. години први пут одбила и један захтев за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране услед чињенице да подносиоци тог захтева нису доказали да су испуњени кумулативно одређени услови из члана 11. Закона, што је неопходно за изузимање рестриктивног споразума.

У 2023. години Комисија је покренула 2 поступка по службеној дужности у којима је утврђивала постојање повреде конкуренције у виду закључења рестриктивног споразума. За потребе ових поступака, а у складу са чланом 53. Закона, спроведени су ненајављени увиђаји на укупно 4 локације.

У 5 поступака окончаних у 2023. години решењима којима се утврђује постојање повреде конкуренције, у складу са чл. 57. и 68. Закона, изречена је и мера заштите конкуренције као управна мера у виду новчаног износа, који се уплаћује у буџет Републике Србије, у укупном износу од око 360 милиона динара.

Комисија је у 2023. години пратила испуњење добровољно преузетих обавеза од стране појединих странака у поступку које су користиле институт прекида поступка предвиђен чланом 58. Закона (енгл. *commitment decision*). У случају примене поменутог института, странке добровољно преузимају спровођене мера којима се успоставља ефективна

конкуренција на тржишту и отклањају уочени недостаци, услед чега се поступак против те странке прекида. Међутим, Комисија прати поштовање мера, те уколико се оне не извршавају, Комисија има могућност наставка прекинутог поступка утврђивања повреде конкуренције.

УПРАВНИ ПОСТУПЦИ

Окончани поступци по члану 10. Закона - РЕСТРИКТИВНИ СПОРАЗУМИ

Странке у поступку: PORSCHE SCG DOO Beograd; AUTOKOMERC DOO Beograd (Surčin); AUTOCENTAR MANIK-ACM Preljina и BROS AUTO DOO Niš

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: Комисија је покренула поступак испитивања повреде конкуренције против наведених друштава због основане претпоставке да дилерски уговори за производе/аутомобиле марке „Audi“, које је друштво PORSCHE SCG закључило на неодређено време са друштвима AUTOKOMERC, BROS AUTO и MANIK-ACM, садрже уговорну одредбу која може представљати рестриктивни споразум којим се непосредно утврђују продајне цене у даљој продаји. Након окончања поступка, у ком су спроведени ненајављени увиђаји на две локације, Комисија је донела решење којим је утврдила да су странке у поступку уговориле одређивање цена у даљој продаји производа/аутомобила марке „Audi“, уз поделу територије продаје поменутих производа само на уговореним областима за сваког дилера појединачно, те одредила меру заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа у укупном износу од 60.412.770,00 РСД.

Странка у поступку: Полет-керамика ДОО Нови Бечеј

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: У току спровођења анализе стања конкуренције у каналима дистрибуције керамичких плочица и санитарија за период од 2018. до 2020. године, Комисија је прибавила, између осталих, уговоре о купопродаји које је произвођач Полет-керамика закључио са појединим купцима. Констатовано је да уговори садрже одредбу којом се купцу препоручују малопродајне цене, али се купац истовремено и упозорава на право продавца да реагује у ситуацији у којој купац одступи од препоручене малопродајне цене. Комисија је основано претпоставила да поменута одредба има за циљ одређивање цена испод које купац не може даље да продаје производ, односно да је реч о рестриктивном споразуму којим се утврђују цене у даљој продаји, те покренула поступак против друштва Полет-керамика. У поступку су, између осталог, спроведени ненајављени увиђаји на две локације, а поступак је окончан решењем којим је утврђено да је друштво Полет керамика са својим купцима закључило рестриктивне споразуме којима се утврђују цене у даљој продаји керамичких плочица, због чега му је изречена мера заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа у износу од 2.659.820,00 РСД.

Странке у поступку: MITECO-Кнежевац доо Београд; YUNIRISK доо Београд; MODEKOLO доо Београд; BREM GROUP доо Београд и KEMIS доо Ваљево

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: Комисија је покренула поступак испитивања повреде конкуренције услед постојања основане претпоставке да су друштва MITECO-Кнежевац доо Београд, YUNIRISK доо Београд, MODEKOLO доо Београд, BREM GROUP доо Београд и KEMIS доо Ваљево, која су учествовала као конзорцијум у поступку јавне набавке услуге трајног збрињавања опасног отпада у привредном друштву у стечају Магнохром д.о.о. Краљево, претходно договорила начин учешћа на јавној набавци. За потребе прикупљања релевантних чињеница Комисија је спровела ненајављене увиђаје код свих странака у поступку. У поновном поступку, Комисија је донела решење којим је утврдила да су поменута друштва договорила учешће у поступку предметне јавне набавке, и то тако што су као група понуђача поднела заједничку понуду, иако су могла да од постојеће групе формирају макар две одвојене и поднесу две конкурентске понуде, чиме су закључила рестриктивни споразум и због чега им је одређена мера заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа у укупном износу од 54.296.804,00 РСД.

Странке у поступку: Atlantic Grupa d.d. Загреб, Република Хрватска; Atlantic Brands доо Београд; Atlantic Grand доо Београд и Strauss Adriatic доо Шимановци

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: Поступак је покренут с обзиром на то да је Комисија основано претпоставила да су Atlantic Grupa (са повезаним друштвима Atlantic Grand и Atlantic Brands) и Strauss Adriatic, као два највећа учесника на тржишту велепродаје млевене кафе, те тако и два највећа конкурента, усаглашавали пословне стратегије у вези са ценама млевене кафе у Републици Србији. У току поступка, Комисија је прикупљала податке од странака у поступку и трећих лица, вршила увид у јавно доступне податке и прегледала електронску комуникацију запослених код странака у поступку који раде на пословима који су од значаја за политику формирања и промену цена, а која је прибављена спровођењем ненајављених увиђаја. Поступак је окончан решењем којим је утврђена повреда конкуренције у виду рестриктивног споразума којим су странке договарале и усаглашавале пословне стратегије директном или индиректном разменом информација у вези са ценовном политиком и будућим велепродајним ценама млевене кафе у Републици Србији. Странкама у поступку је изречена мера заштите конкуренције у укупном новчаном износу од 237.907.176,00 РСД.

Странке у поступку: КТГ Солуције доо Суботица; Eco sense doo Subotica

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: Комисија је покренула поступак испитивања повреде конкуренције услед постојања основане претпоставке да су друштва КТГ Солуције доо и Eco sense doo договарала услове учешћа у поступцима јавних набавки, које су за предмет имале набавку средстава за одржавање хигијене. За потребе прикупљања релевантних доказа Комисија је спровела ненајављене увиђаје код странака у поступку. Након спроведеног поступка, Комисија је донела решење којим је утврдила да су поменута друштва договорили учешће у поступцима конкретних јавних набавки које су спроводили Спортски центар „Соко“ из Сомбора, Јавно комунално предузеће „Стадион“ Суботица и Специјална болница за рехабилитацију „Бања Кањижа“ Кањижа, и то тако што је КТГ Солуције као повољнији понуђач, одустајао од поднетих понуда у наведеним поступцима јавних набавки, због чега су наручиоци били приморани да добра набављају од другорангираног понуђача Еко сенс, чије понуде су биле скупље, односно неповољније. Решењем је странкама одређена и мера заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа у укупном износу од 574.082,00 РСД.

Поступци у току на дан 31.12.2023. године по члану 10. Закона - РЕСТРИКТИВНИ СПОРАЗУМИ

Странке у поступку: Original doo Beograd; Mikops doo Niš, Birolinija doo Beograd; Biro Print Sistemi doo Beograd; Dikti Line doo Beograd; Birodeveloping doo Niš; Birotehnika Export-Import doo Beograd и Konica Minolta doo Beograd

Сажет опис поступка и одлука Комисије: Пресудом Управног суда, Одељење у Нишу од 08.09.2023. године, уважене су тужбе тужилаца, поништено је решење Комисије од 08.09.2022. године и предмет враћен туженом органу на поновно одлучивање. У току је поступак поновног одлучивања, у ком се утврђује постојање рестриктивног споразума у виду договора странака о ценама и условима понуда, односно о уздржавању од подношења понуда на јавним набавкама биротехничке опреме и уређаја одређених карактеристика које одговарају опреми произвођача Konica Minolta, набавкама потрошног материјала и набавкама услуге сервисирања те биротехничке опреме, који може да представља рестриктивни споразум о подели тржишта.

Странка/странке у поступку: VISA Incorporated California USA; VISA International Service Association USA и VISA CEMEA Holdings Limited United Kingdom

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступак је покренут због основане претпоставке да су VISA друштва као облик удружених учесника на тржишту, одредила минималну висину вишестране међубанкарске накнаде, коју све банке укључене у Visa систем у прописаним износима примењују приликом сваког плаћања платним картицама из Visa система на

продајним местима у Републици Србији, а која ограничава конкуренцију на тржишту прихватања платних картица.

Странке у поступку: Mastercard Incorporated, USA; Mastercard International Incorporated, USA и Mastercard Europe S.A, Белгија

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступак је покренут због постојања основане претпоставке да су друштва Mastercard као облик удружених учесника на тржишту, одредила минималну висину вишестране међубанкарске накнаде, коју све банке укључене у Mastercard систем у прописаним износима примењују приликом сваког плаћања платним картицама из Mastercard система на продајним местима у Републици Србији, а која ограничава конкуренцију на тржишту прихватања платних картица.

Странке у поступку: АД Имлек, Падинска Скела; DOO Gomex Zrenjanin; ДТЛ доо Београд; РИЧ доо Прокупље; Домаћа трговина доо Београд; Veropoulos doo Beograd; Qvattro Company doo, Београд; Metlakomerc doo, Винарце-Лесковац; Mikromarket NS doo, Нови Сад; АС Велпро доо Доњи Душник; Aman doo Surčin, Београд; NS-BOMI doo Stubline-Обреновац; РТР DIS doo Krnjevo-Велика Плана и Univerexport doo Novi Sad

Сажет опис досадашњег тока поступка: Уговори и анекси које је друштво Имлек закључивало са својим купцима садржали су одредбе за које је Комисија основано претпоставила да могу представљати одредбе којима се одређује цена испод које купац не може даље да продаје производ, односно да је реч о рестриктивним споразумима којима се непосредно утврђују минималне продајне цене у даљој продаји. Стога је покренуто укупно 16 испитних поступака против друштва Имлек као продавца и његових 16 купаца, појединачно, с тим да су поступци спојени ради вођења једног поступка и једновременог одлучивања. Ценећи појединачни допринос у настанку и трајању повреде, тржишну и финансијску моћ, Комисија је против три друштва обуставила поступак, док је АД Имлек, у складу са чланом 58. Закона, доставило предлог обавеза које је спремно добровољно да преузме ради отклањања могућих повреда конкуренције. Након спроведеног маркет теста, Комисија је прихватила поднете предлоге обавеза и у односу на странку у поступку АД Имлек прекинула поступак на период од три године.

Странке у поступку: Апатинска пивара Апатин д.о.о; Mikromarket d.o.o. Нови Сад; AD BB Trade Житиште; Metro Cash & Carry d.o.o. Београд; Veropoulos d.o.o. Београд; Домаћа трговина д.о.о. Београд; Gomex д.о.о. Зрењанин; Medius d.o. o. Нова Пазова; Aman d.o.o. Сурчин; AD

Podunavlje Бачка Паланка; Dis д.о.о. Крњево; Univerexport d.o.o. Нови Сад; STR Jelena 2 Тошић
Ђуро, предузетник Панчево и ДОО Зенит Пријепоље

Сажет опис досадашњег тока поступка: Уговори и анекси које је друштво Апатинска пивара закључивало са својим купцима садржали су одредбе за које је Комисија основано претпоставила да могу представљати одредбе којима се одређује цена испод које купац не може даље да продаје производ, односно да је реч о рестриктивним споразумима којима се непосредно утврђују минималне продајне цене у даљој продаји. Стога је покренуто укупно 13 испитних поступака против друштва Апатинска пивара као продавца и његових 13 купаца, појединачно, с тим да су поступци спојени ради вођења једног поступка и једновременог одлучивања.

Странке у поступку: APCOM Distribution doo Beograd и Apcom CE Kereskedelmi Mađarska

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступак испитивања повреде конкуренције је покренут услед постојања основане претпоставке да странке у поступку, као повезани учесници на тржишту, од којих је један добављач, а други задужен за развој тржишта, маркетинг, продају и подршку за територију Републике Србије, одређују цене производа бренда „Apple“ у даљој продаји. У досадашњем току поступка извршени су ненајављени увиђаји, како код странке у поступку, тако и код трећих лица, њихових купаца.

Странка у поступку: Vaillant doo Beograd

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступак испитивања повреде конкуренције покренут је због основане претпоставке да друштво Vaillant, као дистрибутер производа брендова „Vaillant“ и „Protherm“, одређује цене ових производа у даљој продаји. Извршен је ненајављени увиђај у пословним просторијама странке у поступку и код трећих лица, појединих купаца друштва Vaillant.

Окончани поступци по члану 16. Закона - ЗЛОУПОТРЕБА ДОМИНАНТНОГ ПОЛОЖАЈА

Странка у поступку: Велмортранс-плус Ћуприја - у реструктурирању, сада Велмортранс-плус д.о.о. Ћуприја

Сажет опис поступка и одлуке Комисије: Поступак по службеној дужности против друштва Велмортранс-плус Ћуприја покренут је у 2013. години ради утврђивања постојања радње злоупотребе доминантног положаја наплатом различитих износа за услугу пријема и отпреме

аутобуса на међумесним линијама. С обзиром на то да је у току поступка пред Комисијом, Привредни суд у Крагујевцу отворио стечајни поступак над Велмортранс-плус Ћуприја, поступак против овог друштва је прекинут 2014. године због решавања претходног питања. Провером јавно доступних података утврђено је да су дана 6.1.2023. године, регистроване промене података код Велмортранс-плус Ћуприја – у реструктурирању, између осталих и назива овог привредног субјекта, те да је уз захтев за спровођење наведених промена достављено и Решење Привредног суда у Крагујевцу од 19.10.2022. године, о обустављању стечајног поступка, а након извршене продаје дужника као правног лица. На наведени начин је одлучено о претходном питању ради чијег решавања је прекинут поступак утврђивања повреде конкуренције. Решење Привредног суда у Крагујевцу постало је правноснажно 02.11.2022. године, чиме су били испуњени услови за наставак поступка пред Комисијом. С обзиром на то да је у поступању у предметном поступку утврђено да су у конкретном случају испуњени услови из члана 68. став 5. Закона, а како поступак у предметној управној ствари није могао бити покренут захтевом странке, сходно одредби члана 121. став 4. Закона о општем управном поступку поступак је обустављен.

**Поступци у току на дан 31.12.2023. године по члану 16. Закона
– ЗЛОУПОТРЕБА ДОМИНАНТНОГ ПОЛОЖАЈА**

Странке у поступку: Klett izdavačka kuća doo Beograd; Novi Logos doo Beograd и Freska doo Beograd - Клет група

Сажет опис досадашњег тока поступка: На основу података прикупљених у оквиру секторске анализе тржишта уџбеника за основно образовање у Републици Србији за период 2018-2020. године, података из иницијативе поднете против Клет групе и других прикупљених података и документације, Комисија је основано претпоставила да Клет група има доминантан положај, те да од 2014. године имплементира пословне стратегије које одступају од редовних услова конкуренције на тржишту. Ово се нарочито односи на спречавање или отежавање конкурентима да уђу на тржиште, ценовну и рабатну политику и погодности за школе у поступцима одабира уџбеника. У циљу прикупљања доказа спроведени су ненајављени увиђаји код сваког друштва Клет групе, који сви имају регистровано седиште на истој адреси.

Странка у поступку: Glovoapp Technology doo Beograd

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступак је покренут услед постојања основане претпоставке да је Glovoapp Technology doo Beograd нудило погодности партнерима у виду умањене провизије и великих новчаних износа за продају производа само преко платформе овог друштва, без коришћења конкурентских платформи. У досадашњем току поступка спроведен је ненајављени увиђај у пословним просторијама друштва Glovoapp Technology doo Beograd и одузета је одговарајућа електронска и друга документација.

**Праћење извршења обавеза из закључака о прекиду поступка
на основу члана 58. Закона, донетих у претходном периоду**

Странке у поступку: Акционарско друштво Индустрија млека и млечних производа Имлек, Падинска Скела и Круна-Комерц д.о.о, Београд

Сажет опис досадашњег тока поступка: Поступајући по иницијативи, Комисија је прибавила уговор којим су странке успоставиле сарадњу и, између осталог, уговориле да заједнички анализирају услове конкуренције на тржишту јавних набавки млека и млечних производа, са циљем утврђивања ценовне политике и проширења тржишта производног асортимана друштва Имлек и његових повезаних друштава. Како је Комисија основано претпоставила да су се уговорне стране споразумеле о комерцијалним и другим условима трговине за потребе учествовања у поступцима јавних набавки млека и млечних производа, покренула је поступак ради утврђивања постојања рестриктивног споразума. Обе странке у поступку су у смислу члана 58. Закона поднеле предлог обавеза које су спремне добровољно да преузму. Након спроведеног маркет теста, Комисија је прихватила поднете предлоге обавеза и прекинула поступак на период од три године.

Обавезе Акционарског друштва Индустрија млека и млечних производа Имлек, Падинска Скела:

1. у поступцима јавних набавки које обухватају производе из продајног асортимана друштва АД Имлек на територији Републике Србије, са трећим неповезаним лицима не улази у уговорне односе у којима преузима обавезу да ће у појединим или свим поступцима јавних набавки снабдевати само једног учесника на тржишту. Ради избегавања сваке сумње, а имајући у виду специфичности робе коју друштво АД Имлек продаје (у смислу нпр. квалитета, начина држања и неопходности њене здравствене исправности), наведена мера не подразумева и обавезу друштва АД Имлек да сваком лицу испоручује све своје производе ради учествовања у јавним набавкама, нити ограничава право друштва АД Имлек да самостално наступа у било ком поступку јавне набавке;
2. у поступцима јавних набавки са наручиоцима или трећим лицима која се јављају као потенцијални понуђачи, односно добављачи у предметној јавној набавци, који се обрате друштву АД Имлек за набавку његове робе, а у случају да им буде додељена предметна јавна набавка, примени исти принцип сарадње у погледу уговорног оквира, односно да закључи типски уговор са свим таквим лицима. Напред наведено не примењује се у ситуацијама у којима наручилац или потенцијални понуђач коме буде додељена одређена јавна набавка буде тражио, као услов сарадње, да се уговор закључи на његовом обрасцу, тј. на обрасцу који није образац друштва АД Имлек. Ради избегавања сваке сумње, при закључивању типског уговора, могуће је и у складу је са природом поступка јавних набавки да дође до закључења различитих комерцијалних услова (нпр. цена по којима друштво АД Имлек продаје наручиоцу и/или потенцијалном понуђачу у јавној набавци, количина, паритет испоруке итд.) у зависности од услова конкретне јавне набавке, законских обавеза и пословних интереса обе уговорне стране. Како је Комисији за заштиту конкуренције на увид достављен Нацрт типског уговора о продаји робе за потребе јавних набавки, уколико у периоду извршења ове мере дође до промене модела типског уговора у целости или делимично, АД Имлек се обавезује да без одлагања обавести Комисију за заштиту конкуренције о томе и достави Комисији за заштиту конкуренције промењени модел типског уговора на увид;
3. најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину, достави извештај, у писаној и електронској форми, који ће садржати податак о броју уговора са наручиоцима који су додељени друштву АД Имлек за потребе учествовања на одређеној јавној набавци, као и податак о броју таквих уговора који су закључени на типском обрасцу друштва АД Имлек и о броју таквих уговора који су закључени на обрасцима наручилаца;
4. у року од тридесет (30) дана од дана пријема закључка о прекиду поступка, на својој званичној Интернет страници наведе посебну веб адресу тј. страницу за јавне набавке како би сва заинтересована трећа лица могла да упуте друштву АД Имлек, као произвођачу млека и млечних производа, захтев за испоруку производа друштва АД Имлек за потребе наступа на одређеној јавној набавци;
5. једном годишње, а најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину, достави Комисији за заштиту конкуренције извештај, у писаној и електронској форми, који ће садржати податке о свим примљеним захтевима трећих лица која су се друштву АД Имлек, као произвођачу, обратила у својству

потенцијалних тендерских понуђача/добављача, а у вези са планираним учествовањем на јавним набавкама, као и информацију о издатом броју потврда које је друштво АД Имлек у својству произвођача, издало таквим трећим лицима, и којима је потврдио да ће у потпуности бити у могућности да испуни предметни захтев трећих лица у вези са испоруком тражених производа. Извештај ће садржати и податак о трећим лицима чије је захтеве друштво АД Имлек одбило са навођењем разлога за такво одбијање. Ради избегавања сваке сумње, уколико у периоду важења предметне мере не буде било захтева трећих лица упућених друштву АД Имлек у вези са учествовањем на јавним набавкама, друштво АД Имлек се обавезује да и о томе обавести Комисију за заштиту конкуренције;

6. без одлагања, а најкасније у року од тридесет (30) дана од пријема закључка о прекиду предметног поступка, именује једно или више лица/службеника за надзор, у оквиру компаније које ће бити задужено за надзор закључења типских уговора о продаји робе на јавним набавкама и овлашћено да директно извештава Комисију за заштиту конкуренције у вези са извршавањем обавеза под тачком 3, 4. и 5, у смислу члана 58. Закона о заштити конкуренције, које се односе на обавештавање Комисије за заштиту конкуренције, као и за достављање одговора по ванредним упитима Комисије за заштиту конкуренције, уз помоћ свих запослених у друштву, с тим да директор друштва АД Имлек по доношењу овог закључка званично именује наведено лице и да овлашћено лице у друштву АД Имлек, без одлагања, обавести Комисију за заштиту конкуренције о лицу које буде именовано за службеника за надзор и његовим контакт детаљима у писаној форми, као и о свим евентуалним променама тог/тих лица у наредном периоду важења усвојених обавеза у смислу члана 58. Закона о заштити конкуренције;
7. једном годишње спроводи посебан програм едукације запослених о прописима и правилима о заштити конкуренције који ће обухватити и правила која се односе на јавне набавке, у форми обавезног тренинга, за постојеће и нове запослене у чијем редовном пословању правила предвиђена Законом о заштити конкуренције која се односе на јавне набавке могу бити релевантна. Наведени програм едукације ће бити спроведен или као посебан тренинг или као део тренинга у оквиру редовног годишњег тренинга запослених о правилима заштите конкуренције према потребама и могућностима друштва АД Имлек.

Обавезе друштва Круна-Комерц д.о.о, Београд:

1. без одлагања, а најкасније у року од 30 (тридесет) дана од пријема закључка о прекиду поступка, именује једно или више лица/службеника у оквиру друштва које ће бити задужено да надзире закључење уговора у вези са јавним набавкама и овлашћено да комуницира и доставља одговоре Комисији за заштиту конкуренције у случају евентуалних упита од стране Комисије за заштиту конкуренције упућених друштву. Овлашћено лице у друштву Круна-Комерц ће одмах након именовања тог лица обавестити Комисију за заштиту конкуренције о његовим подацима у писаној форми (контакт подаци), као и у случају да за време важења предложених мера дође до промене тог лица;
2. најкасније у року од 60 (шездесет) дана од пријема закључка о прекиду поступка, састави и усвоји интерни акт „Политику поштовања конкуренције“, у којем ће обрадити основне институте Закона о заштити конкуренције, са посебним освртом на повреду до којих може доћи у поступцима јавних набавки, са циљем да се запослени у друштву који у оквиру друштва руководе пословима везаним за јавне набавке, обуче и стекну потребно знање из области заштите конкуренције а један примерак усвојеног интерног акта доставити Комисији за заштиту конкуренције одмах по усвајању;
3. најмање једном годишње спроводи посебан програм едукација запослених о прописима и правилима о заштити конкуренције са посебним освртом на правила која се односе на јавне набавке, у форми обавезног тренинга који би се одржавао једном годишње, за постојеће и нове запослене у чијем редовном пословању правила предвиђена Законом о заштити конкуренције која се односе на јавне набавке могу бити релевантна. Наведени програм едукације ће бити спроведен или као посебан тренинг или као део тренинга у оквиру редовног годишњег тренинга запослених о правилима заштите конкуренције према потребама и могућностима друштва Круна Комерц. У случају да у периоду између обавезних годишњих тренинга дође до измена и/или допуна закона који су релевантни за поменуту област, друштво Круна-Комерц ће одржати ванредни тренинг запослених у друштву на релевантним позицијама. Круна Комерц ће извештај о спроведеним тренинзима доставити Комисији за заштиту конкуренције најкасније до 28. фебруара текуће године, за тренинге спроведене у претходној календарској години;
4. са произвођачима, односно добављачима (осим повезаних лица Круна-Комерц) у уговорима за потребе набавке млека и млечних производа ради учествовања Круна-Комерца на јавним набавкама, неће уговарати одредбе за одређивање цена у даљој продаји ради стварања повољнијег положаја Круна-Комерца. Ради избегавања сваке сумње, при закључивању ових уговора, могуће је и у складу је са природом уговорних односа и слободом уговарања да дође до закључења различитих услова (као сто су цена по којој друштво Круна-Комерц купује робу, количина, паритет испоруке итд.) у зависности од конкретног продавца, законских обавеза и пословних интереса обе уговорне стране. Као доказ испуњења ове обавезе, Круна-Комерц ће најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну календарску годину, доставити извештај у писаној и електронској форми, који ће садржати податак о броју јавних набавки на којима је Круна-Комерц учествовала, као и податак о броју уговора закључених у вези са потребом набавке млека и млечних производа са произвођачима, односно добављачима (осим повезаних лица Круна-Комерц) ради учествовања

Круна-Комерца на јавним набавкама. Уколико у периоду важења предметне мере не буде било таквих уговора, Круна-Комерц ће и о томе обавестити Комисију. Додатно, Круна-Комерц се обавезује да неће сарађивати са конкурентима и/или потенцијалним конкурентима у поступцима јавних набавки, у циљу утврђивања ценовне политике.

Обе странке у поступку су током 2023. године уредно и у предвиђеним роковима поступале по преузетим обавезама и о томе обавештавале Комисију.

Странке у поступку: АД Имлек, Падинска Скела; DOO Gomex Zrenjanin; ДТЛ доо Београд; РИЧ доо Прокупље; Домаћа трговина доо Београд; Veropoulos doo Beograd; Qvattro Company doo, Београд; Metlakomerc doo, Винарце, Лесковац; Mikromarket NS doo, Нови Сад; АС Велпро доо Доњи Душник; Aman doo Surčin, Београд; NS-BOMI doo Stubline, Обреновац; РТР DIS doo Krnjevo, Велика Плана и Univerexport doo Novi Sad

Сажет опис досадашњег тока поступка: Уговори и анекси које је друштво Имлек закључивало са својим купцима садржали су одредбе за које је Комисија основано претпоставила да могу представљати одредбе којима се одређује цена испод које купац не може даље да продаје производ, односно да је реч о рестриктивним споразумима којима се непосредно утврђују минималне продајне цене у даљој продаји. Стога је покренуто укупно 16 испитних поступака против друштва Имлек као продавца и његових 16 купаца, појединачно, с тим да су поступци спојени ради вођења једног поступка и једновременог одлучивања. АД Имлек је, у складу са чланом 58. Закона, доставило предлог обавеза које је спремно добровољно да преузме ради отклањања могућих повреда конкуренције. Након спроведеног маркет теста, Комисија је прихватила поднете предлоге обавеза и у односу на странку у поступку АД Имлек прекинула поступак на период од три године.

Обавезе АД Имлек:

1. са трећим, неповезаним лицима која се обрате друштву АД Имлек за набавку производа из продајног асортимана друштва АД Имлек, примени исти принцип сарадње у погледу уговорног оквира, односно да закључи типски уговор са таквим лицима уколико се уговор буде закључивао на типском образцу друштва АД Имлек, односно изузев у ситуацијама у којима купац буде тражио, као услов сарадње, да се уговор закључи на његовом образцу тј. на образцу који није образац друштва АД Имлек, с тим да се у новом типском уговору друштва АД Имлек, укључујући све пратеће прилоге таквог уговора, брише тзв. „loss-lead“ одредба. Ради избегавања сваке сумње, при закључивању типског уговора, могуће је и у складу је са природом уговорних односа и слободом уговарања да дође до закључења различитих услова (као што су цена по којој друштво АД Имлек продаје робу свом купцу, количина, паритет испоруке итд.) у зависности од конкретног купца, законских обавеза и пословних интереса обе уговорне стране. Како је Комисији на увид достављен Нацрт типског уговора о продаји робе са пратећим прилозима, уколико у периоду извршења ове мере дође до промене модела типског уговора укључујући његове пратеће прилоге, у целости или делимично, АД Имлек се обавезује да без одлагања обавести Комисију о томе и достави Комисији промењени модел типског уговора на увид;
2. без одлагања, а најкасније у року од тридесет (30) дана од пријема закључка о прекиду поступка, именује једно или више лица/службеника за надзор, у оквиру компаније које ће бити задужено за надзор закључења типских уговора о продаји и овлашћено да директно извештава Комисију у вези са извршавањем обавезе, у смислу члана 58. Закона о заштити конкуренције, под тачком 4. која се односи на обавештавање Комисије о закљученим уговорима о продаји за претходну годину, као и за достављање одговора по ванредним упитима Комисије, уз помоћ свих запослених у друштву, с тим да директор друштва АД Имлек по доношењу овог закључка званично именује наведено лице и да овлашћено лице у друштву АД Имлек, без одлагања, обавести Комисију о лицу које буде именовано за службеника за надзор и његовим контакт детаљима у

писаној форми, као и о свим евентуалним променама тог/тих лица у наредном периоду важења усвојених обавеза у смислу члана 58. Закона о заштити конкуренције;

3. једном годишње, спроводи посебан програм едукације запослених о прописима и правилима о заштити конкуренције, у форми обавезног тренинга, за постојеће и нове запослене у чијем редовном пословању правила предвиђена Законом о заштити конкуренције могу бити релевантна;
4. Комисији једном годишње, а најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину, достави извештај, у писаној и електронској форми, који ће садржати податке о (i) броју укупно закључених уговора на типском обрасцу друштва АД Имлек, и (ii) о броју укупно закључених уговора који нису закључени на типском обрасцу друштва АД Имлек, с тим да ће друштво АД Имлек на захтев Комисије доставити потписане уговоре или примере потписаних уговора за претходну годину на увид, уколико то буде сматрала неопходним.

АД Имлек је Комисији у току 2023. године доставило доказе из којих произлази да је благовремено и у потпуности поступало по преузетим обавезама.

Странка у поступку: Акционарско друштво Аутопревоз - Јањушевић Прибој

Сажет опис досадашњег тока поступка: Комисија је дошла до сазнања да је друштво Аутопревоз – Јањушевић, као управљач једином аутобуском станицом у Крагујевцу, вршило наплату станичне услуге – пријем и отпрема аутобуса (перонизација) у висини од 800,00 динара, при чему у једном периоду није вршило наплату услуге перонизације и паркирања за аутобусе друштва Аутопревоз-Јањушевић, као превозника. Уочено је и да ово друштво врши наплату станичне услуге перонизације у различитим износима у зависности од тога да ли аутобус саобраћа на међумесним или међународним линијама, као и у зависности од тога да ли је у питању међународна линија са суседним државама или за остале земље. Наведено за последицу може да има злоупотребу доминантног положаја у виду наплате цене за услуге перонизације у износу који је неправично висок, односно наплате различитих цена за исте станичне услуге различитим превозницима. Поступајући у складу са одредбом члана 58. Закона, странка је поднела захтев за прекид поступка уз подношење предлога обавеза које је спремна добровољно да преузме ради отклањања могуће повреде конкуренције, са условима и роковима за извршење предложених обавеза. Након спроведеног маркет теста, Комисија је прихватила поднете предлоге обавеза и прекинула поступак на период од три године.

Обавезе друштва Аутопревоз – Јањушевић:

1. да утврди јединствену цену пријема и отпреме аутобуса (перонизација) на међумесним линијама, на међународним линијама са суседним државама и осталим међународним линијама, у висини од 350,00 динара пријем аутобуса/350,00 динара отпрема аутобуса, односно перонизација у висини од 700,00 динара;
2. да наплаћује услуге перонизације и паркирања и за аутобусе друштва Аутопревоз Јањушевић а.д. Прибој;
3. да у року од 3 радна дана од дана усвајања ценовника из тачке 1) о томе обавести Комисију, уз достављање копије ценовника.

Странка у поступку је извршила готово све преузете обавезе, с тим да Комисија и даље прати испуњење обавезе да друштво Аутопревоз – Јањушевић до доношења акта од стране Владе Републике Србије на предлог Министарства надлежног за послове саобраћаја којим се прописује начин утврђивања највише цене станичне услуге, Комисију обавештава о свим изменама ценовника станичних услуга на аутобуској станици у Крагујевцу.

ВРСТА ПОВРЕДЕ	Пренос из претходног периода	Покренути у 2023. години	ОДЛУКЕ САВЕТА КОМИСИЈЕ			Поступци у току ⁸
			Утврђена повреда	Прекид поступка	Обустава поступка	
Рестриктивни споразум	12	2	5	-	-	9
Злоупотреба доминантног положаја	4	0	-	-	1	3
УКУПНО	16	2	5	-	1	12⁹

Табела број 2: Преглед поступака и одлука о повредама конкуренције за период 1.1. - 31.12.2023. године

ПОЈЕДИНАЧНА ИЗУЗЕЋА РЕСТРИКТИВНИХ СПОРАЗУМА ОД ЗАБРАНЕ

ОКОНЧАНИ ПОСТУПЦИ ПОЈЕДИНАЧНОГ ИЗУЗЕЋА РЕСТРИКТИВНИХ СПОРАЗУМА ОД ЗАБРАНЕ

Странке у поступку – подносиоци захтева: Roche doo Beograd и Phoenix Pharma доо

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о ексклузивној дистрибуцији одређених лекова произвођача Roche.

Одлука Комисије: Комисија је одбила захтев за појединачно изузеће јер подносиоци захтева нису доказали кумулативну испуњеност услова из члана 11. Закона.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Linde виљушкари доо Врчин и ДОО Екотехника МД за производњу и спољну и унутрашњу трговину на велико и мало Жабаљ

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - нацрт Импортерског уговора између Linde виљушкари доо Врчин и друштва Linde Material Handling GmbH, као саставни део трансакционе документације о стицању 100% удела у друштву Предузеће за трговину и услуге Linde виљушкари доо Врчин од стране друштва ДОО Екотехника МД.

⁸ Подаци у оквиру колоне обухватају и поступке у којима се прати извршење обавеза из закључака о прекиду поступка на основу члана 58. Закона.

⁹ Податак обухвата и поступак утврђивања постојања рестриктивног споразума у смислу члана 10. Закона, који је прекинут само у односу на једну странку, док је у односу на остале странке поступак у току.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 31.08.2029. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Philip Morris Products S.A., Швајцарска и Kaival Brands International LLC, САД

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о дистрибуцији производа из портфолија Kaival Brands International од стране дистрибутера Philip Morris Products S.A.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 13.12.2027. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Philip Morris Products S.A., Швајцарска и КТ&G Corporation, Република Кореја

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о дистрибуцији производа из портфолија КТ&G од стране дистрибутера Philip Morris Products S.A.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 26.10.2025. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Crossroad Adria doo Beograd и FCA Italy S.p.A, Италија

Врста споразума и краћи опис: Рестриктивни споразуми који се односе на систем дистрибуције брендова групе Stellantis.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 21.06.2026. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Agrohim&Kemoimpex доо Београд.

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Agrohim&Kemoimpex.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 31.12.2023. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Delmax доо Стара Пазова.

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Delmax.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 31.12.2023. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Марсо гуме доо Београд.
Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Марсо гуме.
Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 31.12.2023. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Предузеће за унутрашњи и спољнотрговински промет Porsche SCG d.o.o. Београд (Палилула)
Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор са сервисним партнером Привредна возила марке Volkswagen који за предмет има успостављање система селективне дистрибуције постпродајних услуга за привредни програм марке Volkswagen, као и продају резервних делова за наведени програм.
Одлука Комисије: Одобрено је појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума у трајању до 19.04.2027. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Предузеће за унутрашњи и спољнотрговински промет Porsche SCG d.o.o. Београд (Палилула)
Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор са сервисним партнером Путничка возила марке Volkswagen који за предмет има успостављање система селективне дистрибуције постпродајних услуга за путнички програм марке Volkswagen, као и продају резервних делова за наведени програм.
Одлука Комисије: Одобрено је појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума у трајању до 19.04.2027. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д, Београд и Radio i televizija „BN“ društvo sa ograničenom odgovornošću Bijeljina
Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор о дистрибуцији телевизијског програма који за предмет има ексклузивно право на комерцијалну дистрибуцију телевизијског програма - канала „BN TV“ („BN“, „BN Music“ и „BN SAT“), као и право на реемитовање поменутих програма.
Одлука Комисије: Одобрено је појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума у трајању до 31.12.2026. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д, Београд и ИНСАЈДЕР ТИМ ДОО БЕОГРАД-СТАРИ ГРАД

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор о дистрибуцији телевизијског програма који за предмет има ексклузивно право на комерцијалну дистрибуцију канала телевизијског програма – канал Информер ТВ, као и право на реемитовање поменутог канала.

Одлука Комисије: Одобрено је појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума у трајању до 4.02.2028. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева:Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д, Београд и Јавна медијска установа Радио-телевизија Србије

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор о дистрибуцији телевизијског програма који за предмет има ексклузивно право на комерцијалну дистрибуцију линеарних програма – РТС Свет, РТС 1, РТС 2, РТС 3, као и специјализованих тематских телевизијских програма: РТС Живот, РТС Драма, РТС Музика, РТС Коло, РТС Трезор, РТС Полетарац и РТС Класика, као и право на реемитовање поменутих програма.

Одлука Комисије: Одобрено је појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума у трајању до 14.02.2026. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Fabrika dečje hrane d.o.o. Добановци, Fructal Živilska industrija d.o.o. Ajdovščina и Nectar d.o.o. Бачка Паланка

Врста споразума и краћи опис: Хоризонтални споразум о услужној производњи дечијих оброка у поуч паковању којим се успоставља сарадња између учесника на тржишту на бази које продавац (Fabrika dečje hrane d.o.o. Добановци) за потребе купца (Fructal Živilska industrija d.o.o. Ajdovščina) производи производе дефинисане уговором.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању од 3 године од дана доношења решења.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Henkel Srbija doo Beograd и MD International doo Beograd

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о ексклузивној дистрибуцији дела асортимана произвођача Henkel из групе производа детерџенти и кућна хемија.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 31.12.2023. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Компанија Дунав осигурање адо, ад за осигурање и реосигурање ДДОР Нови Сад и Глобос осигурање

Врста споразума и краћи опис: Хоризонтални споразум о подношењу заједничке понуде у поступку јавне набавке услуге добровољног здравственог осигурања за запослене Електропривреде Србије.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању од две године од дана почетка осигуравајућег покрића.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Swisslion-Takovo doo, Gornji Milanovac и Mercata VT doo, Нови Сад

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о продаји и дистрибуцији дечје хране произвођача Swisslion-Takovo.

Одлука Комисије: Комисија је одобрила појединачно изузеће у трајању до 30.9.2027. године.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Delta DMD doo Београд и Noblewood limited, Кипар

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум о дистрибуцији алкохолног пића вотка произвођача Noblewood.

Одлука Комисије: Комисија је обуставила поступак јер је споразум изузет сходно одредбама Уредбе о споразумима између учесника на тржишту који послују на различитом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Wiener Stadtische osiguranje ado и DDOR Novi Sad ado

Врста споразума и краћи опис: Хоризонтални споразум о подношењу заједничке понуде у поступку јавне набавке услуге осигурања имовине, запослених од несрећног случаја, одговорности из делатности и здравственог осигурања за Наручиоца Регионална депонија Суботица.

Одлука Комисије: Комисија је обуставила поступак јер је, у складу са Мишљењем о примени члана 10. Закона на одређене облике сарадње између учесника на тржишту, оценила да није у питању рестриктивни споразум.

**ПОСТУПЦИ ПОЈЕДИНАЧНОГ ИЗУЗЕЋА РЕСТРИКТИВНИХ
СПОРАЗУМА ОД ЗАБРАНЕ У ТОКУ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ**

Странке у поступку – подносиоци захтева: DUFY DOO Beograd и BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd

Врста споразума чије се изузеће тражи: Вертикални споразум који има претежне елементе уговора о закупу.

Странке у поступку – подносиоци захтева: PREDUZEĆE AUTO ČAČAK DOO KONJEVIĆI, ČAČAK и Škoda Auto a.s. Mlada Boleslav, Чешка Република

Врста споразума чије се изузеће тражи: Вертикални споразум о покретању система селективне дистрибуције на територијама Републике Србије и Црне Горе.

Странке у поступку – подносиоци захтева: NIKE Retail B.V, Холандија и Sport Time Balkans доо, Београд

Врста споразума чије се изузеће тражи: Вертикални споразум – Уговор о дистрибуцији.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Agrohim&Kemoimpex доо Београд

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о ексклузивној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Agrohim&Kemoimpex.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Delmax доо Стара Пазова

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о ексклузивној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Delmax.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Марсо гуме доо Београд
Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о ексклузивној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Марсо гуме.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Agrohim&Kemoimpex доо Београд

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Agrohim&Kemoimpex.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Delmax доо Стара Пазова

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Delmax.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Tigar Tyres доо Пирот и Марсо гуме доо Београд

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о селективној дистрибуцији пнеуматика од стране дистрибутера Марсо гуме.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Цетин доо Београд¹⁰ и А1 Србија доо Београд¹¹

Врста споразума чије се изузеће тражи: Хоризонтални споразум, Уговор о заједничком планирању изградње локација и оптичких каблова.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Roche doo Beograd и Adoc doo Beograd

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за продужење периода трајања изузећа вертикалног споразума о ексклузивној дистрибуцији одређених лекова произвођача Roche од стране дистрибутера Adoc.

¹⁰ Друштво настало статусном променом издвајања из друштва Теленор доо Београд, које је иницијално закључило рестриктивни споразум.

¹¹ У моменту доношења решења друштво је носило назив VIP Mobile доо Београд.

Странке у поступку – подносиоци захтева: GlaxoSmithKline Export Limiter, Engleska и Phoenix Pharma doo Beograd

Врста споразума чије се изузеће тражи: Вертикални споразум о ексклузивној дистрибуцији лекова произвођача GlaxoSmithKline од стране дистрибутера Phoenix Pharma.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Novo Nordisk Pharma доо, Beograd и Phoenix Pharma доо, Beograd

Врста споразума чије се изузеће тражи: Вертикални споразум – анекси Комерцијалног уговора о дистрибуцији одређених лекова произвођача Novo Nordisk.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Хемофарм ад Вршац и F. Hoffmann La Roche

Врста споразума чије се изузеће тражи: Захтев за појединачно изузеће хоризонталног споразума – Уговора о лиценци, снабдевању и квалитету, којим Roche даје Хемофарму ексклузивно право да производи готов фармацевтски производ од полупроизвода који му Roche доставља, као и право да Хемофарм продаје производе на територији Србије под заштићеним жигом.

Праћење извршења обавеза из условно одобрених појединачних изузећа рестриктивних споразума од забране у претходном периоду

Странке у поступку – подносиоци захтева: Telenor d.o.o. Beograd и Предузеће за телекомуникације Телеком Србија акционарско друштво, Београд

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор о праву коришћења оптичких влакана, којим се уређују и дефинишу права и обавезе уговорних страна у вези са коришћењем оптичке мреже друштва Телеком на фиксној локацији од стране друштва Теленор, у циљу пружања услуга фиксне телефоније, дистрибуције медијског садржаја и приступа интернету.

Одлука Комисије: Комисија је условно одобрила појединачно изузеће предметног споразума у трајању од седам година, односно до 21.04.2028. године.

Услови за подносиоце захтева:

1. да достављају податке о закључењу уговора који за предмет имају коришћење оптичких влакана, уз обавезно навођење података о уговорним странама, уговорном периоду на који је уговор закључен и броју просторија корисника које могу бити повезане по основу тих уговора;
2. да достављају податке о захтевима за закључење уговора који за предмет имају коришћење оптичких влакана, а по којима уговор није закључен, уз обавезно навођење података о називу учесника на тржишту који је подносилац захтева, односно којем је захтев поднет и разлога за незакључивање уговора;
3. да достављају податке о закључењу уговора који за предмет имају дистрибуцију медијског садржаја, уз обавезно навођење података о уговорним странама, програмским садржајима који ће се дистрибуирати и уговорном периоду на који је уговор закључен и захтевима за закључење уговора који за предмет имају дистрибуцију медијског садржаја, а по којима уговор није закључен, уз обавезно навођење података о називу

учесника на тржишту који је подносилац захтева, односно којем је захтев поднет и разлога за nezaključivanje ugovora.

Услови за Telenor d.o.o. Beograd:

1. да у периоду од три године од момента прикључења првог корисника по основу Уговора о праву коришћења оптичких влакана доставља шестомесечне извештаје, који морају садржати податке о укупном броју нових просторија корисника које су, у извршењу предметног Уговора о праву коришћења оптичких влакана, прикључене на мрежу друштва у извештајном периоду, као и кумулативном броју укупно прикључених од почетка извештавања по овом налогу;
2. да доставља податке о броју корисника, од укупног броја прикључених у извештајном периоду, који до прикључења нису били корисници услуга било ког другог оператора;
3. да доставља податке о броју корисника, од укупног броја прикључених у извештајном периоду, који су до прикључења користили искључиво услуге другог оператора уз навођење оператора чије услуге су престали да користе прикључењем;
4. да доставља податке о броју корисника који су у претходном периоду користили неке од услуга друштва Telenor d.o.o. Beograd али и услуге других оператора, а у извештајном периоду су се одлучили да користе искључиво услуге друштва Telenor d.o.o. Beograd;
5. да доставља податке о броју корисника који су у извештајном периоду по било ком основу престали да користе услуге друштва Telenor d.o.o. Beograd.

У току 2023. године подносиоци захтева су благовремено поступали по условима из решења и Комисији достављали податке који се односе на делове изузетог уговора који су реализовани до момента достављања извештаја и података.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Telenor d.o.o. Beograd и Предузеће за телекомуникације Телеком Србија акционарско друштво, Београд

Врста споразума и краћи опис: Вертикални споразум - Уговор о пружању Ethernet Bitstream услуга, којим се уређују и дефинишу права и обавезе уговорних страна у вези са коришћењем оптичке мреже друштва Телеком на фиксној локацији од стране друштва Теленор, са циљем пружања електронских комуникационих услуга које се заснивају на технологији преноса податка, фиксне телефоније, као и пружања других услуга корисницима друштва Теленор на фиксној локацији.

Одлука Комисије: Комисија је условно одобрила појединачно изузеће предметног споразума у трајању од седам година, односно до 21.04.2028. године.

Услови за подносиоце захтева:

1. да у периоду од три године достављају обавештења о закључењу уговора који за предмет имају пружање Ethernet Bitstream услуге, уз обавезно навођење података о уговорним странама, уговорном периоду на који је уговор закључен и броју просторија корисника које могу бити повезане по основу тих уговора;
2. да достављају податке о захтевима за закључење уговора који за предмет имају пружање Ethernet Bitstream услуге, а по којима уговор није закључен, уз обавезно навођење података о називу учесника на тржишту који је подносилац захтева, односно којем је захтев поднет и разлога за nezaključivanje ugovora;
3. да достављају податке о закључењу уговора који за предмет имају дистрибуцију медијског садржаја, уз обавезно навођење података о уговорним странама, програмским садржајима који ће се дистрибуирати и уговорном периоду на који је уговор закључен и захтевима за закључење уговора који за предмет имају дистрибуцију медијског садржаја, а по којима уговор није закључен, уз обавезно навођење података о називу учесника на тржишту који је подносилац захтева, односно којем је захтев поднет и разлога за nezaključivanje ugovora.

Услови за Telenor d.o.o. Beograd:

1. да у периоду од три године од дана достављања решења доставља шестомесечне извештаје, који морају садржати податке о укупном броју нових просторија корисника које су, у извршењу Уговора о пружању

Ethernet Bitstream услуга, прикључене на мрежу друштва у извештајном периоду, као и кумулативном броју укупно прикључених од почетка извештавања по овом налогу;

2. да доставља податке о броју корисника, од укупног броја прикључених у извештајном периоду, који до прикључења нису били корисници услуга било ког другог оператора;
3. да доставља податке о броју корисника, од укупног броја прикључених у извештајном периоду, који су до прикључења користили искључиво услуге другог оператора уз навођење оператора чије услуге су престали да користе прикључењем; да доставља податке о броју корисника који су у претходном периоду користили неке од услуга друштва Telenor d.o.o. Beograd али и услуге других оператора, а у извештајном периоду су се одлучили да користе искључиво услуге друштва Telenor d.o.o. Beograd;
4. да доставља податке о броју корисника који су у извештајном периоду по било ком основу престали да користе услуге друштва Telenor d.o.o. Beograd.

У току 2023. године подносиоци захтева су благовремено поступали по условима из решења и Комисији достављали податке који се односе на делове изузетог уговора који су реализовани до момента достављања извештаја и података.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Linde виљушкари доо Врчин и ДОО Екотехника МД за производњу и спољну и унутрашњу трговину на велико и мало Жабаљ

Врста изузетог споразума и сажет опис мера: Вертикални споразум, нацрт Импортерског уговора изузет 2020. године у периоду од 14.02.2023. године до 14.02.2028. године, уз услов да се Комисији, доставе:

- потписан Импортерски уговор, у року од 5 дана од дана његовог потписивања;
- извод из привредног регистра за друштво Linde виљушкари доо Врчин, као доказ преноса права својине над уделима у том друштву на друштво ДОО Екотехника МД за производњу и спољну и унутрашњу трговину на велико и мало Жабаљ, у року од 5 дана од дана уписане промене у привредном регистру;
- акт о поступању друштва Linde Material Handling Gmbh у складу са чланом 25. Импортерског уговора, у року од 5 дана од дана достављања акта друштву Linde виљушкари доо Врчин;
- одговор друштва Linde виљушкари доо Врчин по акту друштва Linde Material Handling Gmbh, у року од 5 дана од дана достављања акта друштву Linde Material Handling Gmbh.

Подносиоци захтева су у 2023. години поступали по условима из решења и о томе благовремено достављали доказ Комисији.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Generali osiguranje Srbija ado, Београд и Banca Intesa ad Beograd

Врста изузетог споразума и сажет опис мера: Вертикални споразум о заступању у осигурању, одобрен на период од 3 године, уз услов да уговорне стране у току трајања изузећа, једном годишње достављају извештаје који садрже:

- податке о оствареној премији Generali osiguranje Srbija ado преко канала продаје банке Banca Intesa ad Beograd, по врстама осигурања, збирно на годишњем нивоу;
- податке које Generali osiguranje Srbija ado шаље кроз извештаје прописане Уговором о заступању Banci Intesi ad Beograd, о броју и врсти закључених полиса осигурања и штетама из осигурања, по врстама осигурања, збирно на годишњем нивоу.

Подносиоци захтева су у 2023. години поступали по условима из решења и о томе благовремено достављали доказ Комисији.

Странке у поступку – подносиоци захтева: Swixx Biopharma AG, Швајцарска и Sanofi-Aventis Groupe, Француска

Врста изузетог споразума и сажет опис мера: Вертикални споразум о ексклузивној дистрибуцији, одобрен на период од 3 године, уз услов да уговорне стране у току трајања изузећа, у интервалима од 12 месеци, достављају извештаје који садрже податке о:

- уговорима о дистрибуцији лекова, које је друштво Swixx Biopharma AG закључило са другим дистрибутерима лекова на велико;
- учешћу друштва Swixx Biopharma AG и других дистрибутера лекова на велико у поступцима јавних набавки лекова;
- преглед захтева за издавање овлашћења за учешће у поступцима јавних набавки лекова које издаје друштво Swixx Biopharma AG, уз образложење за сваки случај када затражено овлашћење није издато;
- тржишним уделитема Swixx Biopharma AG на основу података Агенције за лекове и медицинска средства или на основу процењених података IQVIE, за релевантна тржишта лекова.

Подносиоци захтева су у 2023. години поступали по условима из решења и о томе благовремено достављали доказ Комисији.

Захтеви за појединачно изузеће	Пренос из претходног периода	Поднети у 2023. години	ОДЛУКЕ			У току
			Одобрено изузеће	Обустава поступка	Одбијено изузеће	
УКУПНО	13	25	16	2	1	19¹²
	38		19			

Табела број 3: Преглед поступака и одлука по захтевима за појединачно изузеће споразума од забране за период 1.1.-31.12.2023. године

¹² Подаци у оквиру колоне обухватају и појединачна изузећа у којима се прати извршење обавеза из условно одобрених изузећа у претходном периоду

ИНИЦИЈАТИВЕ

Један од начина на који Комисија долази до сазнања о потенцијалној повреди конкуренције, јесте и путем иницијатива, које могу бити достављене било од стране физичких и/или правних лица, било од стране домаћих и/или страних лица, па чак и анонимно. На сајту Комисије, објављена су упутства о садржини иницијативе за испитивање повреде конкуренције из чл. 10. и 16. Закона, као и обрасци.

	Пренето из претходног периода	Поднето у 2023. години	Обрађено и окончано		У обради
			Обавештењем	Покретањем поступка	
УКУПНО	26	11	4	1	32
	37		5		

Табела број 4: Преглед иницијатива за период 1.1.-31.12.2023. године

Комисија врши обраду свих достављених иницијатива, у циљу испитивања да ли може основано да претпостави постојање повреда конкуренције на које се у иницијативама указује. Након обраде, обавештава подносиоце иницијатива, који нису анонимни, о исходу иницијативе.

Врста предмета	Пренос из претходног извештајног периода (2022. година)	Извештајни период (2023. година)	Број одлука	Пренос у наредни извештајни период (2024. година)
Рестриктивни споразуми	12	2	5	9
Злоупотребе доминантног положаја	4	0	1	3
Појединачна изузећа рестриктивних споразума од забране	13	25	19	19
Поднете иницијативе	26	11	5	32
УКУПНО	55	38	30	63
	93			

Табела број 5: Преглед поступака, одлука и иницијатива које су у вези са повредама конкуренције за период 1.1.-31.12.2023. године

ИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈА

Комисија одлучује о дозвољености концентрација у односу на критеријуме из члана 19. Закона. Поступак испитивања концентрација заснива се на *ex ante* контроли концентрација и покреће се подношењем пријаве концентрације када су испуњени услови из члана 61. Закона.

Концентрације учесника на тржишту су дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу.

Када у поступку који води по поднетој пријави концентрације, може основано да претпостави да та концентрација испуњава услове дозвољености у складу са чланом 19. Закона, Комисија доноси одлуку којом се концентрација одобрава у скраћеном поступку. Поступак испитивања концентрације покренут по пријави наставља се по службеној дужности када су испуњени услови из члана 62. Закона.

У случају испитивања концентрација спроведених без одобрења Комисије, у поступку се предузимају све потребне доказне радње у циљу правилног утврђивања чињеничног стања, а првенствено да ли је постојала обавеза пријаве и да ли концентрација испуњава услове дозвољености. Решењем се одређује и мера заштите конкуренције а може се одредити и друга управна мера ако су за то испуњени услови.

У 2023. години, Комисији су пријављене 223 концентрације, од чега је 210 пријава поднето у скраћеном облику у складу са Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“ број 5/2016), односно 94% од укупног броја пријава концентрација. Из 2022. године, било је пренето 38 поступака.

Комисија је по службеној дужности наставила један поступак покренут по пријави концентрације. По службеној дужности такође је покренут и један поступак у случају концентрације која је спроведена без претходног одобрења Комисије.

Од укупног броја поднетих пријава у 2023. години, 149 пријава (67%), поднела су инострана правна и физичка лица, док су 74 пријаве (33%) поднела домаћа правна и физичка лица, односно учесници на тржишту који су регистровани и активни на тржишту Републике Србије.

Према привредном сектору на који се односе пријављене концентрације и према дефинисаном релевантном тржишту, издвајају се сектор енергетике и рударства (32 пријаве), сектор некретнина (25 пријава), грађевинска индустрија и грађевински материјали (22 пријаве), аутомобилска индустрија (17 пријава), фармацеутски сектор (15 пријава), банкарство и финансије (13 пријава) и телекомуникације (12 пријава). Поред тога, значајан број пријава поднет је у областима као што су хемијска индустрија, прехранбена индустрија, ИТ сектор,

електрични уређаји, „уради сам“ производи и производи за уређење баште, пословна логистика, итд.

Од укупног броја издатих решења о одобрењу концентрација у скраћеном поступку (187), највећи број издатих решења односи се на случајеве у којима долази до стицања контроле над другим учесником на тржишту, или његовим делом (146 решења или 78,1%). У случају заједничког улагања два или више учесника на тржишту или стицања заједничке контроле над другим учесником, издато је 41 решење (21,9%).

Концентрације које настају стицањем од стране једног или више учесника на тржишту, непосредне или посредне контроле над другим учесником или више учесника на тржишту, или његовим делом (члан 17. став 1. тачка 2. Закона):

1. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва KAPPA STAR RECYCLING DOO, Умка, над привредним друштвом GREEN RECYCLING SHPK, Албанија, куповином 100% удела;
2. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, над привредним друштвом MORAVSKE HIDROELEKTRANE DOO, Београд, куповином удела;
3. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DTEK RENEWABLES INTERNATIONAL B.V, Холандија, над привредним друштвом AMOR AERIS d.o.o, Хрватска, куповином удела;
4. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Rocket BidCo Pty Ltd, Аустралија, над привредним друштвом Nitro Software Limited, Аустралија, куповином удела;
5. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва OTP Bank Nyrt, Мађарска, над привредним друштвом Joint-Stock Commercial Mortgage Bank “ИПОТЕКА-BANK”, Узбекистан, куповином акција;
6. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Ravago S.A, Луксембург, над привредним друштвом Emeraude 3.0, Француска, куповином 100% акција;
7. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Wienerberger AG, Аустрија, над привредним друштвом Terreal Holding S.A.S, Француска, куповином 100% акција;
8. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Немofarm ad, Вршац, над пословањем привредног друштва Optimus Pharmaceuticals d.o.o. Beograd, које се односи на производњу, стављање у промет и велепродају дијететског производа FemmaBiotic, и то FemmaBiotic® (10 капсула) и FemmaBiotic® (20 капсула), куповином имовине у складу са актом о концентрацији;
9. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Magna Real Estate doo, Београд, над привредним друштвом BRANEX ASSOCIATES DOO, Београд, куповином 100% удела;
10. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва STIHL International GmbH, Немачка, над привредним друштвом Mogatec GmbH, Немачка, куповином 100% удела;

11. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ELKEM ASA, Норвешка, над привредним друштвом VUM a.s, Словачка, куповином 100% удела;
12. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва PIRAEUS BANK S.A, Грчка, над привредним друштвима CRVENKA FABRIKA ŠEĆERA d.o.o, Република Србија, и AD FABRIKA ŠEĆERA ŠAJKAŠKA ŽABALJ, Република Србија, куповином 100% удела;
13. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Mosburger GmbH, Аустрија, над привредним друштвом Scatolificio La Veggia S.p.A., Италија, куповином 100% удела;
14. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва BCP Emerald Aggregator L.P, Сједињене Америчке Државе, над привредним друштвом Emerald JV Holdings L.P, САД, куповином удела, укључујући пословање привредног друштва EMERSON ELECTRIC CO, Сједињене Америчке Државе, које се односи на производњу и продају производа и пружање услуга у секторима технологије грејања, вентилације и климатизације, као и хлађења, у складу са актом о концентрацији;
15. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Max Bet doo, Нови Сад, над привредним друштвом Balkan Innovative Technology doo, Београд, куповином 100% удела;
16. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва BIG SHOPPING CENTERS LTD, Израел, над привредним друштвом AFI PROPERTIES LTD, Израел, куповином удела;
17. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Lafarge BFC d.o.o. Веоџин, над привредним друштвом GB Concrete d.o.o. Веоград, куповином 100% удела;
18. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Röhm Holding GmbH, Немачка, над пословањем привредног друштва Sabic International Holdings B.V, Sitard, Холандија и његових зависних друштава, које се односи на производњу и продају поликарбонатских плоча и фолија;
19. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ „BENU“, Београд, над делом пословања Апотекарске установе Пирот, које се односи на обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији града Пирота и општине Бабушнице, све у складу са Уговором о закупу пословних просторија у јавној својини (организационе јединице апотеке), Уговором о преузимању запослених Апотекарске установе Пирот и Уговором о преузимању обавеза и уступању потраживања и залиха Апотекарске установе Пирот;
20. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва YAGEO Corporation, Тајван, над привредним друштвима Heraeus Nexensos GmbH, Немачка, и Heraeus Nexensos Malaysia Sdn. Bhd, Малезија, куповином 100% акција, и над делом имовине привредног друштва Heraeus Beteiligungsverwaltungsgesellschaft mbH, Немачка, која се односи на пословање у вези са производњом, продајом и дистрибуцијом платинастих температурних сензора и која може представљати самосталну пословну целину, у складу са актом о концентрацији;
21. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Agroglobe d.o.o. Нови Сад, над привредним друштвом DOO MDN AGRIZRENJANIN, куповином стечајног дужника као правног лица у стечајном поступку;

22. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Robert Bosch GmbH, Немачка, над привредним друштвом eesy-ic GmbH, Немачка, куповином 100% удела;
23. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Superior Essex Global LLC, Сједињене Америчке Државе, над привредним друштвом LACROIX + KRESS GmbH, Немачка, куповином 100% удела;
24. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва YAGEO Corporation, Тајван, над привредним друштвом Hudson Holdco France, Француска, куповином 100% акција, укључујући пословање привредног друштва Schneider Electric Industries SAS, Француска, које се односи на производњу и продају сензора, у складу са актом о концентрацији;
25. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o, Београд, над АПОТЕКАРСКОМ УСТАНОВОМ „NOVA PHARM“, Врање, куповином 100% удела;
26. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o, Београд, над АПОТЕКАРСКОМ УСТАНОВОМ БЕОЛЕК, Београд, куповином 100% удела;
27. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва SHIKUN & BINUI EUROPE B.V, Холандија, над делом привредног друштва EUROPEAN INVESTMENT DOO BEOGRAD, Република Србија, који може представљати самосталну пословну целину, куповином имовине која обухвата земљиште које се налази на катастарској парцели бр. 297/3, уписано у Лист непокретности 576 КО Земун поље и све постојеће објекте на земљишту, у складу са актом о концентрацији;
28. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране физичког лица Миленка Костића, са пребивалиштем у Републици Србији, над DRUŠTVOM SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA PROIZVODNJU I TRGOVINU YU-MARKETING, PRELJINA, куповином 100% удела;
29. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва „VEŠCO“ PRIVATE JOINT-STOCK COMPANY, Украјина, над привредним друштвом „BUDKOMPLEKT AGRO“ LIMITED LIABILITY COMPANY, Украјина, куповином 100% удела;
30. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва „Telekomunikacije Republike Srpske“ акционарско друштво Banja Luka, Босна и Херцеговина, над привредним друштвом „TRION TEL“ d.o.o, Босна и Херцеговина, куповином 100% удела;
31. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Volkswagen Aktiengesellschaft, Немачка, над привредним друштвом NIRA Dynamics AB, Шведска, куповином удела;
32. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Holcim Westbeteiligungs GmbH, Немачка, над привредним друштвом FDT Flachdach Technologie GmbH, Немачка, куповином 100% удела;
33. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DTEK RENEWABLES INTERNATIONAL B.V, Холандија, над привредним друштвом VJETROPARK BRDA UMOVI d.o.o, Хрватска, куповином удела;

34. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Ferrero International S.A. Луксембург, над привредним друштвом Holdinvest S.p.A, Италија, куповином 100% акција;
35. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Dulux Group Limited, Аустралија, над привредним друштвом N.P.T. s.r.l., Италија, куповином 51% удела;
36. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Allium Buyer LLC, Сједињене Америчке Државе, над пословањем друштва S&P Global Inc., Сједињене Америчке Државе, које се односи на производњу и продају инжењерских решења и пружањем пратећих услуга;
37. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Босна и Херцеговина, над привредним друштвом TX TV d.o.o. Tuzla, Босна и Херцеговина, куповином 100% удела;
38. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Босна и Херцеговина, над привредним друштвом MISS.NET d.o.o. Bihać, Босна и Херцеговина, куповином 100% удела;
39. Концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Diófa Alapkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Мађарска, над привредним друштвом Gordiusz Magántőkealap, Мађарска, као и над следећим привредним друштвима: 1) Atlas Centar doo Београд, 2) Demo Invest doo, Београд, 3) Business Center doo, Београд, 4) Business Park 19 Avenue d.o.o, Београд, 5) Business Point NBG 64A d.o.o, Београд, и 6) C & R Ventures doo, Београд, куповином удела;
40. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Meritus Global Strategics d.o.o, Хрватска, над привредним друштвом Workplace Projekt – Adria d.o.o. Хрватска, куповином 100% удела;
41. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Sava Re dd, Словенија, над привредним друштвом Предузеће за пројектовање и инжењеринг информационих система Application software partner doo, Република Србија, куповином 100 % удела;
42. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DELTA MILL д.о.о, Београд, над привредним друштвом PRIGAN д.о.о, Београд, куповином 100% удела;
43. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AI Srbija d.o.o, Београд, над делом имовине привредног друштва Copexio doo, Београд, која може представљати самосталну пословну целину;
44. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Volkswagen Aktiengesellschaft, Немачка, над пословањем привредног друштва Hexad GmbH, Немачка, које се односи на пословну јединицу „Mobility Service Platform“ овог друштва и на услуге уговорног програмирања и развој прилагођених софтвера и апликација у области услуга мобилности;
45. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AIK Банка a.d, Београд, над привредним друштвом Eurobank Direktna a.d., Београд, куповином 100% акција;
46. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ „Dr. Max“, Београд, над делом пословања АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ НОВИ ПАЗАР, Нови Пазар, које се односи на обављање фармацеутске здравствене

делатности на примарном нивоу на територији града Новог Пазара, у складу са актом о концентрацији;

47. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Први Мај ДОО Чачак, над привредним друштвом PKS-LATEX-HLC DOO ČAČAK, куповином стечајног дужника као правног лица у стечајном поступку;
48. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Телеком Србија ад, Београд, над привредним друштвом GLOBALTEL доо Београд, куповином 100% удела;
49. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Telemach Slovenija d.o.o, Словенија, над привредним друштвима KTV DRAVOGRAD družba za telekomunikacije d.o.o, Словенија, и NAKOM družba za informatiko in storitve d.o.o, Словенија, куповином 100% удела;
50. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DON DON DOO BEOGRAD, над делом привредног друштва VESELINOVIĆI DOO, Шабац, који може представљати самосталну пословну целину, закупом имовине која се налази на адреси Првог маја 3, Лозница и која се користи за производњу и продају хлеба и осталих пекарских производа;
51. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Ferrero International S.A. Луксембург, над пословањем привредног друштва MEDIN GmbH & Co. KG, Немачка, које се односи на производњу и продају плочица од граноле и житарица, као и воћних грицкалица;
52. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва CARIAD Estonia AS, Естонија, над привредним друштвом Shangai Muchuan Industrial Design Co., Ltd. Кина, куповином 100% удела;
53. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Eurorapier Dira d.o.o, Хрватска, над пословањем привредног друштва Dira d.o.o. za trgovinu i usluge, Хрватска, које се односи на продају опреме и материјала за производњу производа визуелне комуникације, у складу са актом о концентрацији;
54. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ALFI PE d.o.o., specialni investicijski sklad, k.d. Словенија, над привредним друштвом VEMO TRADE d.o.o, Хрватска, куповином 70% удела;
55. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Београд на води д.о.о. Београд, над делом имовине у својини Републике Србије која може представљати самосталну пословну целину и која се односи на непокретности (земљиште и објекти) које чине део комплекса „Београдског сајма“, Београд, осим објекта познатог као „Хала 1 Београдског сајма“ који има статус споменика културе и који ће остати у својини Републике Србије, у складу са актом о концентрацији;
56. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва за трговину и услуге МТЕЛ ДООЕЛ, Северна Македонија, над привредним друштвом за телекомуникације и услуге НЕОТЕЛ ДОО, Северна Македонија, куповином 100% удела;
57. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва CEE BIG B.V, Холандија, над привредним друштвом PKS-LATEX-HLC DOO, Република Србија, куповином 100% удела;
58. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DTEK OIL&GAS DEVELOPMENT B.V, Холандија, над привредним

друштвом ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СЕРВІС ОЙЛ", ТОВ "СЕРВІС ОЙЛ", Україна, стицањем имовине и свих права управљања, у складу са актом о концентрацији;

59. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва друштва СТР Omega d.o.o, Београд, над делом привредног друштва LogMaxx Alpha akcionarsko društvo, Нови Бановци, који може представљати самосталну целину, куповином непокретности у складу са актом о концентрацији;
60. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ADA MOTORS DOO, Београд, над привредним друштвом DOO TRIO MOTORS, Нови Сад, куповином 80% удела;
61. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Први Мај ДОО, Чачак, над привредним друштвом PREDUZEĆE ZA ODRŽAVANJE, OPRAVKU I PRODAJU MOTORNIH VOZILA IMT- FABRIKA REMONTNI CENTAR- DOBANOVCI DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU DOBANOVCI - U STEČAJU, Београд, куповином стечајног дужника као правног лица у стечајном поступку;
62. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DELTA HOLDING DOO, Београд, над привредним друштвом ATLED DOO, Београд, куповином удела;
63. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва KOEFIK DOO, Београд, над привредним друштвом CRAFTER d.o.o. Beograd, Београд, куповином 50,1% удела,
64. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Crossroad Adria doo, Београд, над делом привредног друштва FCA Srbija d.o.o, Крагујевац, који може представљати самосталну пословну целину, куповином организованог дела пословања овог друштва које обухвата имовину која се користи за увоз и дистрибуцију нових возила, резервних делова, опреме и аксесоара Stellantis брендова, укључујући брендове Fiat, Fiat Professional, Alfa Romeo, Jeep и Abarth, као и за друге повезане услуге у Србији и Црној Гори, у складу са актом о концентрацији;
65. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва International Media Invest a.s, Чешка, над привредним друштвом Editis Holding a.s, Француска, куповином 100% акција;
66. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Zweite Pierer Beteiligungs GmbH, Аустрија, над привредним друштвом LEONI AG, Немачка, куповином 100% акција;
67. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Robert Bosch LLC, Сједињене Америчке Државе, над делом привредног друштва TSI Semiconductors Corporation, Сједињене Америчке Државе, куповином имовине која се користи за производњу и продају полупроводничких плочица за интегрисана кола специфичне намене за аутомобилске и индустријске примене;
68. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва United Media S.à.r.l., Луксембург, над привредним друштвом ASPN storitveno podjetje d.o.o. Ljubljana, Словенија, куповином 100% удела;
69. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва B-Matrix nekretnine d.o.o, Хрватска, над делом привредног друштва Matrix Office Park d.o.o, Загреб, Хрватска, који може представљати самосталну пословну целину, куповином пословне зграде „Matrix В“, катастарска општина 335649 Трње, Хрватска, катастарски лист непокретности 229, катастарски број парцеле 2710/8;

70. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Messer SE & Co. KGaA, Немачка, над привредним друштвима Yeti GermanCo 1 GmbH, Немачка, и Yeti Warehouse GmbH, Немачка, куповином удела;
71. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AIK Banka a.d. Beograd, над привредним друштвом NDM LEASING DOO BEOGRAD, куповином удела;
72. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва OMV Deutschland GmbH, Немачка, над привредним друштвом Walldurm Grundstucks GmbH, Немачка, куповином 89,9% удела;
73. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва PROINTER SISTEM DOO, Београд, над привредним друштвом TENNOMANIJA DOO BEOGRAD, Београд, куповином 100% удела;
74. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва GI REAL ESTATE SRB doo, Београд, над привредним друштвом FITEKS D.O.O, Београд, куповином 100% удела;
75. Концентрација која настаје стицањем контроле од стране привредног друштва Borealis AG, Аустрија, над привредним друштвом Rialti S.p.A., Италија, куповином 100% акција;
76. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Assicurazioni Generali S.p.A, Италија, над привредним друштвом LIBERTY SEGUROS COMPAÑIA DE SEGUROS Y REASEGUROS SOCIEDAD ANONIMA, Шпанија, куповином 100% акција;
77. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA, Пољска, над привредним друштвом Doppler Energie GmbH, Аустрија, куповином 100% удела, и над његовим зависним друштвима регистрованим у Аустрији која се баве трговином на мало и трговином на велико дериватима нафте под брендом Turmöl у Аустрији, у складу са актом о концентрацији;
78. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва HIGH TECH ENGINEERING CENTER DOO, Београд, Република Србија, над привредним друштвом Q д.о.о., Хрватска, куповином 100% удела;
79. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Compagnie Financiere Michelin SAS, Француска, над привредним друштвом Flex Composite Group SA, Француска, куповином 100% удела;
80. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Holcim Solutions and Products Germany GmbH, Немачка, над привредним друштвом ZinCo GmbH, Немачка, куповином 100% удела;
81. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва СТН Invest S.A., Белгија, над привредним друштвом Dori Alimentos S.A., Бразил, куповином 100% акција;
82. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Elixir Group д.о.о. Шабац, над привредним друштвом Зорка Енергетика доо Шабац – у стечају, куповином стечајног дужника као правног лица у стечајном поступку;
83. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Телеком Србија ад, Београд, над привредним друштвом KDS INTERNET TV DOO ZAJEČAR, Зајечар куповином 100% удела;

84. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Generali Investments Holding S.p.A, са Италија, над привредним друштвом Conning Holdings Limited, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, куповином 100% удела;
85. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва CC Beverages Holdings II B.V, Холандија, над привредним друштвом Brown-Forman Finland Oy, Финска, куповином 100% удела;
86. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ORLEN Wind 3 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Пољска, над привредним друштвима: 1) Wind Field Wielkopolska sp. z o.o, Пољска, 2) EW Dobrzyca sp. z o.o, Пољска, 3) Ujazd sp. z o.o., Пољска, 4) Farma Fotowoltaiczna Wielkopolska sp. z o.o., Пољска, 5) Farma Fotowoltaiczna Dobrzyca sp. z o.o., Пољска и 6) Farma Fotowoltaiczna Ujazd sp. z o.o., Пољска, куповином 100% удела;
87. Концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Mondi AG, Аустрија, над делом привредног друштва WEST FRASER TIMBER CO. LTD, Канада, који може представљати самосталну пословну целину, куповином фабрике „Хинтон“, која се налази на адреси 760 Switzer Drive, Хинтон, Алберта, Канада;
88. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Eduard Kettner GmbH, Аустрија, над привредним друштвом Fröwis GmbH, Аустрија, куповином 100% удела;
89. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Schneider Electric Industries SAS, Француска, над привредним друштвом EcoAct SAS, Француска, куповином 100% акција;
90. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Robert Bosch GmbH, Немачка, над привредним друштвима PalAmerican Technologies Inc, Сједињене Америчке Државе, и Paladin Technologies Inc, Канада, куповином 100% удела;
91. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Siemens Energy Holding B.V., Холандија, над привредним друштвом PRO INTEGRIS d.o.o., Хрватска, куповином 100% удела;
92. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Česká spořitelna, a.s., Чешка, над делом привредног друштва BNP Paribas Personal Finance SA, Француска, који може представљати самосталну пословну целину, куповином кредитног портфолија, дела имовине и обавеза, у складу са актом о концентрацији;
93. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ORLEN PROJEKT spółka akcyjna, Пољска, над привредним друштвом ENERGOP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Пољска, куповином 74,11% удела;
94. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Nippon Express Holdings, Inc., Јапан, над привредним друштвима која чине Cargo-Partner групу у крајњем власништву привредног друштва Cargo-Partner Group Holding AG, Аустрија, која се бави шпедицијом, складиштењем и пословном логистиком, куповином 100% удела, у складу са актом о концентрацији;
95. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft, Немачка, над привредним друштвом Levi Rally Center Oy, Финска, куповином 100% акција;

96. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва KNJAZ MILOŠ AD ARANĐELOVAC, Република Србија, над делом пословања привредних друштава PepsiCo, Inc, Сједињене Америчке Државе, и Portfolio Concentrate Solutions UC, Ирска, које се односи на производњу, продају и дистрибуцију готових PepsiCo пића спремних за конзумацију под жиговима PEPSI, PEPSI-COLA, PEPSI MAX, MIRINDA, IVI, EVERVESS и 7UP, на територији Босне и Херцеговине, стицањем ексклузивне лиценце;
97. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва BDS Properties doo, Београд, над делом привредног друштва Delhaize Serbia doo, Београд, који може представљати самосталну целину, куповином непокретности у складу са актом о концентрацији;
98. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва CSIC Longjiang GH Gas Turbine Co. Ltd., Кина, над деловима привредних друштава MAN Energy Solutions SE, Немачка, и MAN Energy Solutions Schwei, Швајцарска, који могу представљати самосталну пословну целину, куповином пословања које се односи на производњу, продају и дистрибуцију гасних турбина, у складу са актом о концентрацији;
99. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Lafarge BFC d.o.o. Веоџин, над делом привредног друштва Акционарско друштво за производњу, прераду и промет пољопривредних производа Dragan Marković Obrenovac - u stečaju, Београд, куповином имовине која се користи за узгој и продају свиња и складиштење жита и која се налази на катастарским парцелама бр. 578/1, 596, 607/1, 608 и 609, КО Ратари, Обреновац, у складу са актом о концентрацији;
100. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Bain Capital Investors L.L.C., Сједињене Америчке Државе, над привредним друштвом F.I.S. Fabbrica Italiana Sintetici S.p.A., Италија, куповином 100% удела;
101. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Lorelai S.p.A., Италија, над привредним друштвом R.K.D. IRRIGACION, S.L. Шпанија, куповином 100% удела;
102. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Goša Komerc doo, Врање, над привредним друштвом Euro Road 111 doo, Београд, куповином 100% удела;
103. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва STRIX HOLDINGS (GP) LIMITED, Ирска, над привредним друштвом NOVUS SYMMETOCHEs M.A.E., Грчка, и његовим зависним друштвима CRVENKA FABRIKA ŠEĆERA d.o.o., Република Србија, и AD FABRIKA ŠEĆERA ŠAJKAŠKA ŽABALJ, Република Србија, куповином 100% удела;
104. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Телеком Србија ад, Београд, над привредним друштвом КРАЈНАЛИЋ КОМУНИКАЦИЈЕ ДОО, Ниш, куповином 100% удела;
105. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o. Веоград, над АПОТЕКАРСКОМ УСТАНОВОМ „DR RISTIĆ“, Београд, куповином 100% удела;
106. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Lorelai S.p.A., Италија, над привредним друштвом Irrimes S.r.l. Италија, куповином 100% удела;

107. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o. Beograd, над АПОТЕКАРСКОМ УСТАНОВОМ „УНИПРОМ М“, Зајечар, куповином 100% удела;
108. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране физичког лица Dirk Hoffmann, држављанина Немачке, над привредним друштвима EWT Truck & Trailer Handels GmbH, Аустрија, и EWT Immobilien GmbH, Аустрија, куповином 50% удела;
109. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва DS Smith Packaging South East GmbH, Аустрија, над привредним друштвом BOSIS doo Valjevo, Република Србија, куповином 100% удела;
110. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o. Beograd, над Апотекарском установом „EMILY PHARM“, Београд, куповином 100% удела;
111. Концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Nelt Co d.o.o. Beograd, Република Србија, над привредним друштвом D Way doo, Република Србија, и стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва NEREGELIA d.o.o., Црна Гора, над привредним друштвом D Way d.o.o. Podgorica, Црна Гора, куповином 100% удела;
112. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Enlight EU energies Limited Liability Company, Мађарска, над привредним друштвом Enlight K2-Wind doo, Република Србија, куповином удела;
113. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва NEDCON B.V. Холандија, над привредним друштвом TORRI S.P.A. Италија, куповином 100% акција;
114. Концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Across Media Holding, a.s, Словачка, над следећим привредним друштвима: Adriatic Advertising d.o.o, Београд; I&F Mediabrands d.o.o, Београд; I&F Accounting d.o.o, Београд, и I&F Lokomotiva d.o.o, Београд, куповином удела;
115. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва AsterFarm d.o.o. Beograd, над Апотекарском установом „Melem“, Жабаљ, куповином 100% удела;
116. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Big Bang d.o.o, Словенија, над привредним друштвом BC GROUP COMPUTERS d.o.o, Република Србија, куповином 100% удела;
117. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Hamburger Recycling Group GmbH, Аустрија, над привредним друштвом Eurocart S.r.l. Италија, куповином 60% удела;
118. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Eden AcquisitionCo Limited, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, над привредним друштвом Ergomed PLC, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, куповином 100% акција;
119. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва EP Equity Investment S.à.r.l., Луксембург, над привредним друштвом Atos Holding France 1, Француска куповином 100% акција;

120. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва MANEKS ICT D.O.O. NOVI SAD, над привредним друштвом Roaming Networks doo Beograd, куповином 84% удела;
121. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Robert Bosch GmbH, Немачка, над привредним друштвом Advanced Driver Information Technology GmbH, Немачка, куповином 100% удела;
122. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Sopharma AD, Бугарска, над привредним друштвом Pharamanova doo društvo za proizvodnju farmaceutskih proizvoda Obrenovac, Република Србија, куповином 100 % удела;
123. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Trivit društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge eksport-import, Бечеј, над делом привредног друштва Preduzeće za proizvodnju hleba peciva i promet prehrambenih proizvoda Nova Ishrana d.o.o, Смедерево, који може представљати самосталну пословну целину, закупом имовине која се користи за производњу и продају хлеба и осталих пекарских производа, у складу са актом о концентрацији;
124. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва CEE-BIG B.V, Холандија, над привредним друштвима RC KRALJEVO RSB d.o.o. Beograd-Noví Beograd, Србија, и RC EUROPE EPSILON RSB d.o.o. Beograd-Noví Beograd, куповином 100% удела;
125. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Smurfit Kappa Bulgaria EOOD, Бугарска, над пословањем привредног друштва Artemis OOD, Бугарска, које се односи на производњу и продају амбалаже типа „кеса у кутији“, и над имовином привредног друштва Hel Bul Estate OOD, Бугарска, која се користи за производњу и продају амбалаже типа „кеса у кутији“ и која може представљати самосталну пословну целину, у складу са актом о концентрацији;
126. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Galenika a.d. Beograd, Србија, над привредним друштвом Lifemedic d.o.o. Beograd, Србија, куповином 100% удела;
127. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Arena Channels Group DOO, Република Србија, над привредним друштвом Arena Sport d.o.o, Словенија, куповином 50% удела;
128. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва СТН Invest S.A., Белгија, над привредним друштвом Jelly Belly Candy Company, Сједињене Америчке Државе, куповином 100% акција;
129. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ORLEN Wind 3 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Пољска, над привредним друштвима Copernicus Windpark sp. z o.o, Пољска, и Forthewind sp. z o.o., Пољска, куповином 100% удела;
130. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Magna Real Estate doo, Београд, над привредним друштвом LUMAKS DOO, Београд, куповином 100% удела;
131. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва BG Elektronik Servis doo Beograd, над привредним друштвом Enetel Solutions doo Beograd, куповином 100% удела;
132. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва WSZL Szállítványozási és Logisztikai Korlátolt Felelősségű Társaság, Мађарска,

над привредним друштвом MD INTERNATIONAL DOO BEOGRAD, Београд, куповином 55% удела;

133. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Actis EU Management S.a r.l., Луксембург, над привредним друштвом SKY TOWERS INFRASTRUCTURE d.o.o, Република Србија, куповином 100% удела;
134. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Gi Group Holding S.p.A. Италија, над привредним друштвом Kelly Services Management Sarl, Швајцарска, куповином 100% акција;
135. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ORLEN spółka akcyjna, Пољска, над привредним друштвом SYSTEM GAZOCIAGOW TRANZITOWYCH „EUROPOL GAZ“ spółka akcyjna, Пољска;
136. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Mutares SE &Co. KGaA, Немачка, над привредним друштвом SAS Team Tech Management, Француска, куповином удела;
137. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Across Media Holding, a.s, Словачка, над привредним друштвом Media Pool d.o.o. Београд, Република Србија;
138. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ „OAZA ZDRAVLJA“, Београд, над делом пословања АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ ЗАЈЕЧАР, Зајечар, које се односи на обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територијама града Зајечара и општина Књажевац и Бољевац у седам специјализованих продавница – апотека, све у складу са Уговором о закупу пословних просторија у јавној својини (организационе јединице апотеке), Уговором о преузимању запослених АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ ЗАЈЕЧАР и Уговором о преузимању залиха и опреме и покретних ствари АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ ЗАЈЕЧАР;
139. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Talentis International Construction Investments Kft, Мађарска, над привредним друштвом Lukavac Cement d.o.o. Lukavac, Босна и Херцеговина, укључујући његова зависна друштва, куповином 100% удела;
140. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва GBO S.p.A. Италија, над привредним друштвом SKS365 Malta Holding Малта, куповином 100% удела;
141. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Poslovni sistem Mercator d.o.o, Словенија, над привредним друштвом Engrotuš podjetje za trgovino d.o.o, Словенија, куповином 100% удела;
142. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва European Media Services Single Member S.A., Грчка, над привредним друштвом Greek Yellow Pages Printed and Electronic Information S.A., Грчка, куповином 71,25% акција;
143. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Intesa Sanpaolo S.p.A. Италија, над привредним друштвом First Bank S.A. Румунија, куповином 99,980513% акција;
144. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва NLB Skladi upravljanje premoženja d.o.o, Словенија, над привредним друштвом ГЕНЕРАЛИ ИНВЕСТМЕНТС АД Скопје, Северна Македонија, куповином 100% акција;

145. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва MK Green Energy LTD, Кипар, над привредним друштвом WELLBURY-BELA ANTA, Република Србија, куповином 80% удела;
146. Концентрација која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Телеком Србија ад, Београд, над привредним друштвом FILM KLUB EXTRA DOO, Београд, куповином 100% удела, укључујући пословање привредног друштва FILM KLUB DOO, Београд, које се односи на производњу и емитовање телевизијског програма на ТВ каналима „FILM KLUB“ и „FILM KLUB EXTRA“, као и права на филмовима и 4К мастерима.

Концентрације које настају у случају заједничког улагања или стицања заједничке контроле (члан 17. став 1. тачка 3. Закона):

1. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва KAPPA STAR RECYCLING DOO, Умка, Република Србија, над привредним друштвом KAPPA STAR RECYCLING AL SHPK, Албанија, стицањем удела, коју ће вршити са другим чланом друштва;
2. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле привредних друштава Auto Čačak trucks d.o.o, Чачак, Ауто Макиш д.о.о, Београд, Ugostiteljsko turističko preduzeće Morava d.o.o, Чачак, Scandinavia Investment Group d.o.o, Београд, и Viraga Building d.o.o, Обареновац, Београд, над комплексом хотела „Обреновац“ у Обреновцу, који може представљати самосталну пословну целину, куповином непокретности комплекса хотела „Обреновац“ које се налазе на катастарској парцели 1072/1 КО Обреновац, у складу са актом о концентрацији;
3. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава SABIC AGRI-NUTRIENTS COMPANY, Краљевина Саудијска Арабија, и ETC GROUP Ltd, Маурицијус, над привредним друштвом ETG Inputs Holdco Limited, Уједињени Арапски Емирати, куповином удела;
4. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва СТ Management, poslovno svetovanje d.o.o, Словенија, над привредним друштвом Prince Aviation d.o.o, Република Србија, коју ће вршити са другим члановима друштва;
5. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва Robert Bosch GmbH, Немачка, и физичког лица Zsolt Baranyi, Мађарска, над привредним друштвом Kazantrade Kft., Мађарска, и над имовином привредног друштва ROBERT BOSCH DOO BEOGRAD, Република Србија, која може представљати самосталну пословну целину и која се односи на продају и дистрибуцију индустријских котловских система и пружање постпродајних услуга с тим у вези;
6. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Volkswagen Aktiengesellschaft, Немачка, и Horizon Robotics, Кајманска Острва, у циљу стварања новог учесника на тржишту који ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва које ће пословати у индустрији напредних система за помоћ возачу;
7. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Deuce Holdings (US), LLC, Сједињене Америчке Државе, Deuce Allocator (US), LLC, Сједињене Америчке Државе, и WTA Tour, Inc., Сједињене Америчке Државе, над привредним друштвом WTA Ventures, Сједињене Америчке Државе;

8. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Credit Agricole Leasing & Factoring, Француска, и Compagnie Financière Michelin, Француска, над привредним друштвом Watéa, Француска;
9. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава привредних друштава Agencja Rozwoju Przemysli S.A, Пољска, и GRI Renewable Industries S.L., Шпанија, у циљу стварања новог учесника на тржишту који послује на дугорочној основи и има све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва које ће се бавити производњом и продајом стубова за ветротурбине великих габарита (XL стубова), Пољска;
10. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва MOL RES Investments Zrt., Мађарска, приватног инвестиционог фонда Riverland Magántókealap, Мађарска, и приватног инвестиционог фонда Főnix Magántókealap, Мађарска, над привредним друштвом ALTEO Energy Services Plc, Мађарска, куповином удела;
11. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва PREDUZEĆE ZA GRAĐEVINARSTVO, TRGOVINU I USLUGE TSV BRAVE DOO, Београд, над привредним друштвом ЕКО SNACK DOO ZA PROIZVODNJU PROMET I USLUGE, Београд, куповином удела;
12. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва „Helix“ Beteiligungs GmbH, Аустрија, и привредног друштва Agrana Sales & Marketing GmbH, Аустрија, над привредним друштвом Beta Pura GmbH, Аустрија;
13. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Masdar CES Europe B.V, Холандија, и Taaleri Development Holdings S.a.r.l, Луксембург, над привредним друштвом CUBIC WIND ENERGY D.O.O. БЕОГРАД, Република Србија, куповином удела;
14. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Saudi Aramco Development Company, Саудијска Арабија, и Exel Investments Netherlands B.V. Холандија, у циљу стварања новог учесника на тржишту који послује на дугорочној основи и има све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва које ће се бавити развојем и одржавањем објеката за пружање услуга набавке и логистике за индустријски сектор, као и пружањем ових услуга;
15. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Lamium Trade Limited, Кипар, Н-Planet, razvoj in inženiring projektov, d.o.o, Словенија, и IVICOM Holding GmbH, Аустрија, над привредним друштвом VE Rakova Vara d.o.o, Република Србија, куповином удела;
16. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Eurizon Capital Real Asset SGR S.p.A, Италија, и Sarafin S.p.A, Италија, над привредним друштвом Gruppo Zaffiro S.r.l. Италија, куповином удела;
17. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Spika SAS, Француска, Faurecia Exhaust International SAS, Француска, и PSA Automobiles SA, Француска, над привредним друштвом Symbio SAS, Француска, куповином удела;
18. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Saudi Arabian Oil Company, Саудијска Арабија, Baoshan Iron & Steel Co., Ltd, Кина, и Public Investment Fund, Саудијска Арабија, у циљу оснивања новог привредног друштва, које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту и које ће се бавити производњом и продајом тешких челичних

плоча и директно редукованог гвожђа у Краљевини Саудијска Арабија и у региону Блиског Истока и Северне Африке;

19. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Société des Produits Nestlé S.A, Швајцарска, и PAI Partners S.à r.l, Луксембург, у циљу оснивања новог привредног друштва у Луксембургу, које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту и које ће се бавити производњом и продајом смрзнутих пица, у складу са актом о концентрацијом;
20. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране друштава The Veritas Capital Fund VIII, L.P, САД, Elliott Investment Management, L.P, САД, и Patient Square Capital Holdings, LLC, САД, над друштвом Syneos Health, Inc, САД;
21. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Ingka Investments B.V, Холандија, и Morsano B.V, Холандија, над привредним друштвом Mopet Beheer B.V, Холандија;
22. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава ZF Friedrichshafen AG, Немачка, и KPIT Technologies Limited, Индија, у циљу стварања новог учесника на тржишту које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва које ће пословати под називом QORIX и које ће се бавити развојем, производњом и продајом интегрисаних мидлвер софтверских решења у аутомобилској индустрији и сектору мобилности;
23. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Orbico d.o.o. za trgovinu, Хрватска, и Asnova Holding, Украјина, над привредним друштвом SAV 92, Украјина, купопродајом удела;
24. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Messer SE & Co. KGaA, Немачка, и Toyota Tsusho Europe S.A. Белгија, у циљу стварања новог учесника на тржишту који послује на дугорочној основи и има све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва које ће пословати са седиштем у Немачкој и које ће се бавити пружањем услуга мобилности флотним оператерима, укључујући одржавање флоте (возног парка) и управљање њом, као и производњу и продају водоника неопходног за управљање возилима;
25. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштва ALFI RE, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d.o.o., Словенија, и СВЕ INVEST, poslovanje z nepremičninami, d.o.o. Словенија, над привредним друштвом QUADRO, poslovanje z nepremičninami, d.o.o., Словенија;
26. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Eurizon Capital Real Asset SGR S.p.A., Италија, и Ersel Asset Management SGR S.p.A., Италија, над привредним друштвом Tecnofer S.p.A, Италија;
27. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава WLC Holding AB, Шведска, и Vargas HNVX AB, Шведска, у циљу стварања новог учесника на тржишту који ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту, оснивањем привредног друштва под називом HNVX које ће бавити хемијском рециклажом текстила и производњом и продајом полиестерског предива;
28. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава BDT Capital Partners, LLC, Сједињене Америчке Државе, Alva S.p.A. Италија, Mefa S.r.l. Италија, Amca S.r.l. Италија, Lefa S.r.l. Италија, P.M. Investments S.r.l. Италија, 4emme S.r.l. Италија, Ipercubo S.r.l. Италија, Fariniundici S.p.A. Италија над привредним друштвом Società Finanziaria Macchine Automatiche S.p.A. Италија, и

- његовим зависним друштвом I.M.A. Industria Macchine Automatiche S.p.A. Италија, куповином акција;
29. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва ABU DHABI NATIONAL OIL COMPANY (ADNOC) P.J.S.C., Уједињени Арапски Емирати, над привредним друштвом OMV AG, Аустрија, куповином 24,9% акција, коју ће вршити са другим чланом овог друштва, привредним друштвом Österreichische Beteiligungs AG, Аустрија;
 30. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва MK GREEN ENERGY LTD, Кипар, над привредним друштвом GRAND WIND PARK DOO BEOGRAD, Република Србија, коју ће вршити са другим чланом овог друштва, привредним друштвом EVELIXON TRADING LIMITED COMPANY, Кипар, куповином удела;
 31. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва Schmitz Cargobull AG, Немачка, над привредним друштвом Berger Fahrzeugtechnik Ges.m.b.H, Аустрија, куповином 49% удела, коју ће вршити са другим чланом овог друштва, привредним друштвом Berger Transport GmbH, Аустрија;
 32. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава GHARAGE Ventures GmbH, Немачка, Dufry International AG, Швајцарска, и Takeaway.com Central Core B.V., Холандија, над привредним друштвом Duffle Travel Retail Platform GmbH, Немачка;
 33. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава ZF Friedrichshafen AG, Немачка, и Foxconn EV Singapore Holdings Pte. Ltd., Сингапур, над привредним друштвом ZF Chassis Modules GmbH, Немачка, које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту, и које ће се бавити монтажом осовинских система за путничке аутомобиле;
 34. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава ADAC HEMS Academy GmbH, Немачка, и Airbus Helicopters SAS, Француска, оснивањем привредног друштва које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту и које ће се бавити обуком за пилоте хеликоптера;
 35. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва Robert Bosch GmbH, Немачка, и физичког лица DI. Dr. Ronald Naderer, Аустрија, над привредним друштвом FerRobotics Compliant Robot Technology GmbH, Аустрија, куповином удела;
 36. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Corvinus Nemzetközi Befektetési Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Мађарска, и VINCI Airports, Француска, над привредним друштвом Airport Holding Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság, Мађарска, куповином удела;
 37. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Schwarz New Ventures GmbH, Немачка, и RVI Venture GmbH, Немачка, над привредним друштвом ROGON Technologies GmbH, Немачка;
 38. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава Aramco Overseas Company B.V., Холандија, и EIG Management Company, LLC, Сједињене Америчке Државе, над привредним друштвима MidOcean Holdings II L.P., Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, и MidOcean Energy, LLC, Сједињене Америчке Државе;
 39. Концентрација која настаје заједничким улагањем од стране привредних друштава Daimler Truck AG, Немачка, Electrified Power Holdco LLC, Сједињене Америчке

Државе, и PACCAR Inc, Сједињене Америчке Државе, у циљу оснивања новог привредног друштва у Сједињеним Америчким Државама које ће се бавити производњом литијум-јонских батеријских ћелија за примарну употребу у специфичним класама комерцијалних возила и стационарним апликацијама за складиштење енергије, које ће пословати на дугорочној основи и имати све функције независног учесника на тржишту;

40. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредних друштава PCR Energy (Luxembourg) S.a.r.l., Луксембург, и CWP Europe S.a.r.l., Луксембург, над привредним друштвом VETROZELENA DOO BEOGRAD-VRAČAR, Република Србија, куповином удела;
41. Концентрација која настаје стицањем заједничке контроле од стране привредног друштва POLJOMAT AGROBANAT DVA DOO LAZAREVO, Зрењанин, над привредним друштвом DOO MIROTIN PROIZVODNO PROMETNO PREDUZEĆE VRBAS, Врбас, коју ће вршити заједно са другим чланом друштва, куповином удела.

ПОСТУПАК ИСПИТИВАЊА КОНЦЕНТРАЦИЈЕ КОЈИ ЈЕ НАСТАВЉЕН ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Atlantic Grand d.o.o. Beograd – Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci

Комисија је, по службеној дужности, наставила поступак покренут по пријави концентрације која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd, над привредним друштвом Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, ради испитивања да ли пријављена концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона.

На основу података и информација садржаних у пријави концентрације и допунама пријаве, који се односе на учеснике у концентрацији и друге учеснике који су активни на тржишту производње и veleпродаје домаће (традиционалне) пржене кафе, произилази да би спровођењем концентрације дошло до значајног степена хоризонталног преклапања активности учесника у концентрацији на овом тржишту, са значајним тржишним уделитема.

Према достављеним подацима у пријави, спровођење предметне концентрације неће довести до значајних хоризонталних преклапања учесника у концентрацији на тржиштима производње и veleпродаје еспресо кафе, производње и veleпродаје инстант кафе, укључујући миксеве, производње и veleпродаје филтер кафе и на тржишту производње и veleпродаје кафе у капсулама.

У току је утврђивање релевантих чињеница у овом поступку и анализа прикупљених података.

ИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈА СПРОВЕДЕНИХ БЕЗ ОДОБРЕЊА КОМИСИЈЕ

ОКОНЧАНИ ПОСТУПЦИ

MAT-REAL ESTATE d.o.o. – RADIJATOR

Комисија је након спроведеног испитног поступка, решењем утврдила да је концентрација настала стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва MAT-REAL ESTATE d.o.o, Нови Сад, над привредним друштвом AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU RADIJATORA, KOTLOVA I USLUŽNOG LIVA RADIJATOR, BEOGRAD – STARI GRAD - U STEČAJU, сада RADIJATOR DOO ZRENJANIN, спроведена супротно законској обавези прибављања претходног одобрења за спровођење концентрације од Комисије. Такође је утврђено да предметна концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона.

Истим решењем одређена је мера заштите конкуренције привредном друштву MAT-REAL ESTATE, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини од 7.336.160,00 (седаммилионатридесетшестхиљадастошездесет) динара.

Из целокупног утврђеног чињеничног стања, Комисија је закључила да концентрација неће нарушити конкуренцију на релевантним тржиштима, имајући у виду да између учесника у концентрацији долази до занемарљивог преклапања на релевантном тржишту индустријских објеката, док на релевантном тржишту некретнина за стамбену употребу нема преклапања у њиховом пословању односно не долази до кумулације тржишних удела учесника у концентрацији .

ANANAS E-COMMERCE d.o.o. Република Србија – ВЕБСПОТ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, Северна Македонија

Комисија је након спроведеног испитног поступка, решењем утврдила да је концентрација настала стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва ANANAS E-COMMERCE d.o.o. Београд над привредним друштвом ВЕБСПОТ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, спроведена супротно законској обавези прибављања претходног одобрења за спровођење концентрације од Комисије. Такође је утврђено да предметна концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона.

Истим решењем одређена је мера заштите конкуренције привредном друштву ANANAS E-COMMERCE, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини од 7.500.000 (седаммилионапетстохиљада) динара.

Из целокупног утврђеног чињеничног стања, Комисија је закључила да концентрација неће нарушити конкуренцију на релевантном тржишту продаје огласног простора на интернету,

имајући у виду да на овом тржишту нема преклапања у пословању учесника у концентрацији, према подацима за 2021. годину. Наиме, привредно друштво ВЕБСПОТ не обавља делатност на релевантном тржишту, а његов остварен приход у Србији се односи на приход остварен у оквиру групе у којој послује. Осим тога, његове е-commerce платформе Grocer и Рао Рао, доступне су искључиво продавцима и купцима на територији Северне Македоније. Истовремено, друштво ANANAS E-COMMERCE не обавља делатност продаје огласног простора на интернету, тако да оно није присутно на релевантном тржишту.

ПОСТУПЦИ У ТОКУ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

MOSKVA DOO BEOGRAD - Пословање хотела „Тонанти“ Врњачка Бања

Испитни поступак против привредног друштва MOSKVA DOO BEOGRAD, покренут је ради испитивања концентрације која је спроведена иако није одобрена у складу са Законом, а која је, према основаној претпоставци, настала стицањем контроле од стране наведеног привредног друштва над над пословањем Хотела „Тонанти“ у Врњачкој Бањи, које може представљати самосталну пословну целину.

У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, друштву MOSKVA DOO BEOGRAD је наложено достављање релевантних података, информација и докумената. Комисија предузима и друге потребне доказне радње.

DOBERGARD – Sparta Security

Испитни поступак против привредног друштва DOBERGARD DRUŠTVO ZA FIZIČKO-TEHNIČKO OBEZBEDJENJE, PRUŽANJE USLUGA I INŽINJERING DOO, Београд, покренут је ради испитивања концентрације која је спроведена иако није одобрена у складу са Законом, а која је, према основаној претпоставци, настала стицањем контроле од стране наведеног привредног друштва над привредним друштвом Sparta Security d.o.o., Београд.

Комисија предузима потребне доказне радње у циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања.

DOBERGARD – PROTECTA GROUP

Испитни поступак против привредног друштва DOBERGARD DRUŠTVO ZA FIZIČKO-TEHNIČKO OBEZBEDJENJE, PRUŽANJE USLUGA I INŽINJERING DOO, Београд, покренут је ради испитивања концентрације која је спроведена иако није одобрена у складу са Законом, а која је, према основаној претпоставци, настала стицањем контроле од стране наведеног привредног друштва над привредним друштвом PROTECTA GROUP DOO, Београд.

Комисија предузима потребне доказне радње у циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања.

Врста поступка	Окончани поступци	Поступци пренети у 2024. годину
Концентрације испитиване у скраћеном поступку (тип акта – решење): <ul style="list-style-type: none"> • одобрене • обустава 	187 2	52
Концентрације испитиване у поступку по службеној дужности (тип акта – решење), од тога: <ul style="list-style-type: none"> • непријављене концентрације – мера заштите конкуренције 	2	4
Одбачене пријаве због неиспуњавања приходних прагова (тип акта – закључак)	11	
Одбачене пријаве због непостојања концентрације (тип акта – закључак)	3	
УКУПНО ОКОНЧАНИХ ПОСТУПАКА	205	56

Табела број 6 - Преглед поступака испитивања концентрација у 2023. години

СУДСКА КОНТРОЛА ОДЛУКА

Решења Комисије су коначна у управном поступку.

По тужбама против коначних одлука Комисије одлучује Управни суд. У складу са чланом 72. став 5. Закона, Управни суд ће донети одлуку по тужби најкасније у року од три месеца од пријема одговора на тужбу односно од протеча рока за одговор на тужбу.

О ванредним правним средствима у вези са одлукама Комисије одлучује Врховни суд. У складу са чланом 72. став 7. Закона, Врховни касациони суд¹³ ће донети одлуку о ванредном правном средству најкасније у року од три месеца од пријема одговора на ванредно правно средство односно од протеча рока за тај одговор.

Комисија прати и анализира ставове заузете на седницама одељења Врховног суда, као и закључке и ставове заузете на седницама свих судија Управног суда, а посебно судске одлуке које су донете у контроли законитости решења и закључака Комисије.

ОДЛУКЕ УПРАВНОГ СУДА

ПОСТУПЦИ ОКОНЧАНИ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

1. Пресудом Управног суда одбијена је тужба друштва Klett izdavačka kuća доо Београд, Novi Logos доо Београд и Izdavačka kuća Freska доо Београд Београд, ради поништаја решења Комисије којим је одбијена као неоснована жалба тужилаца изјављена на решење службеног лица Комисије којим је одбијен, као неоснован, захтев за увид у списе предмета у делу који се односи на увид у Секторску анализу и Иницијативу за испитивање повреде конкуренције. Пресуда је донета у поступку утврђивања повреде конкуренције против наведених друштва.

2. Пресудом Управног суда, Одељење у Нишу уважена је тужба друштва Kemetko доо Ваљево, Miteco-Кнежеvac доо Београд, Yunirisk доо Београд, Brem Group доо Београд и Modekolo доо Београд, поништено решење Комисије и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање. Оспореним решењем Комисије утврђена је повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума из члана 10. став 1. и став 2. тачка 1) Закона („намештена понуда у поступку јавне набавке“).

3. Пресудом Управног суда, Одељење у Новом Саду одбијена је тужба тужиоца SF1 Coffee доо Нови Сад, ради поништаја решења Комисије којим је утврђена повреда конкуренције

¹³ Законом о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/2023), прописано је да од дана конституисања Високог савета судства (10. мај 2023. године) Врховни касациони суд наставља са радом као Врховни суд у складу са овим законом.

закључењем рестриктивног споразума из члана 10. став 2. тачка 1) Закона (одређивање цена у даљој продаји).

4. Пресудом Управног суда, Одељење у Нишу, уважена је тужба тужилаца: Birodeveloping доо Ниш, Konica Minolta Poslovna Rešenja Se доо Београд, Original доо Београд, Dikti Line доо Београд, Birolinija доо Београд и Mikors доо Ниш, поништено решење Комисије и предмет враћен туженом органу на поновно одлучивање. Оспореним решењем Комисије утврђена је повреда конкуренције из члана 10 став 1. и став 2. тачка 1) Закона, закључење рестриктивног споразума („намештена понуда у поступку јавне набавке“).

ПОСТУПЦИ ПРЕД УПРАВНИМ СУДОМ У ТОКУ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

1. Тужбама друштава МИП-РШВ доо Ћуприја, Интер-Механика доо Скореновац и Татравагонка доо Суботица покренути су управни спорови ради поништаја решења Комисије којим је утврђена повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума („намештена понуда“) између друштава: МИП-РШВ доо Ћуприја, Интер-механика доо Скореновац, Татравагонка братство доо Суботица и Шинвоз доо Зрењанин. Комисија је Управном суду доставила списе предмета и одговоре на тужбе и предложила спајање предмета ради заједничког одлучивања с обзиром на то да је тужбама наведених друштава оспорен исти управни акт.

2. Тужбом друштва Glovoapp Technology доо Београд покренут је управни спор ради поништаја решења Комисије којим је одбијена жалба против решења службеног лица Комисије о одбијању увида у списе предмета у делу који се односи на увид у Иницијативу за испитивање повреде конкуренције. Комисија је Управном суду доставила одговор на тужбу и списе предмета.

3. Тужбама друштва Porsche SCG доо Београд и Bros Auto доо Ниш покренути су управни спорови ради поништаја решења Комисије којим је утврђена повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума (одређивање цена у даљој продаји) између друштава Porsche SCG доо Београд, Autokomerc доо Београд, Manik-АСМ доо Чачак - Прељина и Bros Auto доо Ниш. Комисија је Управном суду доставила списе предмета и одговоре на тужбе и предложила спајање предмета ради заједничког одлучивања с обзиром на то да је тужбама наведених друштава оспорен исти управни акт.

4. Тужбом друштава Porsche SCG доо Београд покренут је управни спор ради поништаја решења о одбијању захтева овог друштва за одлагање објављивања решења Комисије којим је утврђена повреда конкуренције. Комисија је Управном суду доставила одговор на тужбу и списе предмета.

5. Тужбом друштва Porsche SCG доо Београд покренут је управни спор ради поништаја решења Комисије којим је одбијена жалба на закључак председника Комисије којим се

делимично одбија захтев за заштиту података. Комисија је Управном суду доставила одговор на тужбу и списе предмета.

ОДЛУКЕ ВРХОВНОГ СУДА

ПОСТУПАК ОКОНЧАН НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

Пресудом Врховног касационог суда одбијен је захтев Комисије за преиспитивање судске одлуке, пресуде Управног суда, Одељења у Нишу, којом су уважене тужбе тужилаца: Birodeveloping доо Ниш, Konica Minolta Poslovna Rešenja Se доо Београд, Original доо Београд, Dikti Line доо Београд, Birolinija доо Београд и Mikops доо Ниш, и поништено решење Комисије којим је утврђена повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума („намештена понуда у поступку јавне набавке“).

ПОСТУПЦИ ПРЕД ВРХОВНИМ СУДОМ У ТОКУ НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

1. Комисија је поднела захтев за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда којом је поништено решење Комисије којим је утврђена повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума („намештена понуда у поступку јавне набавке“) између друштава: МИП-РШВ доо Ћуприја, Интер-механика доо Скореновац, Татравагонка братство доо Суботица и Шинвоз доо Зрењанин.¹⁴

2. Друштва Бора Кечић доо Београд и Large Transport доо Београд поднели су захтев за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда којом је одбијена тужба ради поништаја решења Комисије којим је одбачен захтев наведених друштава за понављање поступка (повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразума – „намештена понуда у поступку јавне набавке“). Комисија је суду доставила одговор на захтев и списе предмета.

3. Друштво Ниш експрес доо Ниш поднело је захтев за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда којом је одбијена тужба подносиоца захтева изјављена против решења Комисије којим је утврђена повреда конкуренције злоупотребом доминантног положаја, у поступку против овог друштва. Комисија је суду доставила одговор на захтев и списе предмета.

¹⁴ Пресудом Врховног касационог суда Узп 23/2019 од 30.12.2021. године, која је достављена Комисији 22.1.2024.године, уважен је захтев Комисије за преиспитивање судске одлуке и преиначена пресуда Управног суда 22 У 519/18 од 06.07.2018. године, тако што је одбијена тужба тужилаца „МИП-РШВ“ ДОО из Ћуприје, „Интер-механика“ ДОО из Скореновца и „Татравагонка братство“ ДОО из Суботице против тужене Комисије ради поништаја решења број 4/0-02-76/17-21 од 08.12.2017. године којим је утврђена повреда конкуренције закључењем рестриктивног споразум у смислу члана 10. ст. 1. и 2. тачка 1) Закона. Пресудом је одбијен и захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора по тужби.

МИШЉЕЊА

Комисија даје мишљења надлежним органима на предлоге прописа, као и на важеће прописе који имају утицај на конкуренцију на тржишту Републике Србије (члан 21. став 1. тачка 7) Закона).

Поред тога, Комисија даје мишљења у вези са применом прописа у области заштите конкуренције (члан 21. став 1. тачка 8) Закона). Таква мишљења представљају објашњења за правилну примену прописа, као и став о одређеној одредби у смислу њене опште примене, а не њене примене на конкретну правну ситуацију.

У току 2023. године Комисија је издала следећа мишљења.

Мишљење на Нацрт закона о електронским комуникацијама

На захтев Министарства информисања и телекомуникација, Комисији је дала мишљење предлажући измену појединих одредби, од којих су најзначајније следеће.

Комисија је указала на потребу измене одредбе члана 67. став 1. Нацрта закона и предложила скраћење рокова вршења анализе постојећих релевантних тржишта са пет на три године, односно анализе нових тржишта са три на две године, у складу са смерницама Европске комисије о анализи тржишта и утврђивању значајне тржишне снаге.

У мишљењу се указује да је сарадња између Регулатора (РАТЕЛ) и Комисије у вези са анализом тржишта неопходна у што ранијој фази, а свакако пре спровођења јавних консултација, па је предложена измена одредбе члана 67. став 3. Нацрта закона, тако да гласи: *„У поступку анализе тржишта Регулатор сарађује са органом надлежним за заштиту конкуренције, и то пре спровођења јавних консултација.“*

Предмет мишљења Комисије су и одредбе члана 68. Нацрта закона, став 4. и 5. којим се уређују критеријуми за одређивање оператора са значајном тржишном снагом. Комисија је у мишљењу указала да заједничка значајна тржишна снага може да се посматра у контексту института колективне доминације који је познат у области права конкуренције и који је на сличан начин и дефинисан. Предложена је измена наведених одредби, у циљу усклађивања са Законом, тако да гласе:

„Заједничку значајну тржишну снагу имају два или више оператора, који су правно независни, ако су повезани економским везама, имају заједнички пословни интерес, односно заједнички наступају или делују као један учесник на релевантном тржишту.“

Заједничка значајна тржишна снага се, осим на изричитим или прећутним споразумима, усаглашеном деловању или другим правним, структурним или економским везама, може

заснивати и на другим облицима повезивања и зависи од економске процене, а нарочито процене структуре релевантног тржишта.“

Комисија је у мишљењу предложила да се у члану 77. Нацрта закона, после става 6. дода нови став 7. који гласи:

„Заједничко улагање, из става 1. овог члана, извршено од стране два или више учесника на тржишту, може бити предмет оцене и у складу са прописима који уређују заштиту конкуренције.“

Корекцију и прецизирање захтева и члан 83. Нацрта закона, који регулише обавезе пружања малопродајних услуга под одређеним условима од стране оператора са значајном тржишном снагом коме се може наложити, поред осталог и забрана неоснованог везивања одређених услуга и прибављање формалне сагласности Регулатора за промену цена услуга у случају њиховог везивања у пакете.

Имајући у виду да се догађа да крајњи корисници нису у могућности да користе појединачну услугу интернета на фиксној локацији јер је иста везана или за услугу фиксне телефоније или за услугу кабловске телевизије, потребно је прецизирати или навести пример о каквој врсти неоснованог везивања услуга је реч.

Мишљење Комисије је у већем делу уважено.

Мишљење на Нацрт закона о интероперабилности железничког система

На захтев Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Комисија је дала мишљење, оценивши да, са аспекта њене надлежности, нема примедби на текст предметног прописа, истовремено указујући на потребу номотехничког уобличавања текста Нацрта закона.

Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о железници

На захтев Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Комисија је дала мишљење оценивши да, са аспекта њене надлежности, нема примедби.

Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре обратило се Комисији у вези са Нацртом закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима.

Разматрајући Нацрт закона, Комисија се осврнула на мишљење из 2016. године, дато на нацрт истог закона, и оценила да је веома важно што се предложеним изменама закона не одступа од става да је услуга погребне делатности дефинисана као делатност која се не поверава већ је могу обављати сви привредни субјекти који испуне прописане услове. У мишљењу је наглашено да услови и критеријуми за обављање комуналних делатности морају бити дефинисани тако да не ограничавају приступ тржишту постојећим и будућим пружаоцима услуга, нити се намећу услови који нису оправдани.

Комисија је подсетила и на мишљење на Предлог уредбе о изменама и допунама Уредбе о начину и условима за отпочињање обављања комуналних делатности из 2019. године, у ком је указано на потенцијалну опасност коју могу представљати неоправдано високи критеријуми, односно технички и кадровски услови за отпочињање обављања делатности, који би могли представљати баријере за улазак неких учесника на одређено релевантно тржиште и тако утицати на смањење броја могућих партнера у поступку поверавања комуналних делатности, односно на смањење броја заинтересованих учесника који би обављали делатност која је изузета од поверавања.

С тим у вези, а што се тиче промена у Нацрту закона у односу на важећи закон у погледу основа за доношење подзаконског акта којим се ближе одређују услови о начину обављања комуналних делатности, и проверавања испуњености услова за отпочињање обављања предметних делатности, Комисија није имала примедбе, али је указала да је приликом конципирања наведених подзаконских аката потребно водити рачуна да технички, кадровски и други услови не буду прописани на нивоу који би довео до смањења потенцијалних конкурената на тржиштима која се односе на различите погребне делатности из члана 2. став 3. тачка ба) Закона о комуналним делатностима.

Комисија прати да ли ће мишљење бити прихваћено.

Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима (друго мишљење)

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доставило је Комисији Нацрт закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима, ради давања мишљења.

Остајући у свему код датог мишљења које је описано претходно у тексту, Комисија је оценила и следеће одредбе.

Одредба члана 7. Нацрта закона, између осталог, предвиђа да за обављање комуналне делатности погребне услуге министар доноси решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности погребне услуге са роком важења од три године.

Комисија је у мишљењу оценила да је предметни рок од три године кратак и да вршиоце наведене комуналне делатности излаже непотребним трошковима, посебно имајући у виду да у складу са одредбом члана 33. став 1. тачка 3. Закона о комуналним делатностима републички инспектор проверава да ли се предметна комунална делатност обавља у складу са законом, што се може чинити у сваком тренутку.

Такође се одредбом члана 10. Нацрта закона, поред постојеће могућности заједничког обављања комуналних делатности, уводи се и могућност „уступања“ обављања послова комуналне делатности (другој јединици локалне самоуправе или јавном предузећу чији је оснивач друга јединица локалне самоуправе). За разлику од заједничког обављања делатности, које је уређено у Нацрту закона, уступање није детаљније регулисано, нарочито у погледу начина и рока на који се уступа обављање комуналне делатности, као ни разлога за уступање обављања делатности.

Истом одредбом члана 10. Нацрта закона, уводи се и нови члан 12а, који предвиђа могућност избора Националног управљача комуналном инфраструктуром, кога бира Влада РС, а што није предвиђено одредбом члана 1. Нацрта закона, нити је детаљније регулисано.

Оцена Комисије је да би требало посебно уредити поменуто уступање, односно пренос овлашћења за обављање делатности пре свега из разлога што се на овај начин директно утиче на број вршилаца комуналних делатности.

Комисија прати да ли ће мишљење бити прихваћено.

Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама

Министарство финансија доставило је Комисији Нацрт закона о изменама и допунама Закона јавним набавкама, са прилозима, ради давања мишљења.

У мишљењу је оцењено као веома важно што се предметним изменама закона Комисији омогућава приступ бази података Портала јавних набавки. До сада су ту могућност имали Канцеларија за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права понуђача у поступцима јавних набавки, Државна ревизорска институција и Републичко јавно тужилаштво за потребе обављања послова из своје надлежности. Предложена допуна је од значаја за ефикасније спровођење Закона о јавним набавкама и Закона о заштити конкуренције, и обављање послова из надлежности Комисије, пре свега откривања и процесуирања повреда конкуренције.

Измена која је коментарисана у мишљењу уврштена је претходно у Нацрт закона на иницијативу Комисије.

Мишљење на Предлог закључка којим Влада усваја Извештај са преговора за закључивање Споразума о слободној трговини између Владе РС и Владе НР Кине, усваја текст Споразума о слободној трговини између Владе РС и Владе НР Кине, и овлашћује министра унутрашње и спољне трговине да у име Владе, као заступника РС, потпише текст поменутог споразума

На захтев Министарства унутрашње и спољне трговине и након разматрања достављених докумената, Комисија је дала мишљење, оценивши да са аспекта њене надлежности Комисије нема примедби.

Мишљење на Предлог закона о потврђивању Споразума о слободној трговини између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине

На захтев Министарства унутрашње и спољне трговине и након разматрања достављених докумената, Комисија је дала мишљење, оценивши да са аспекта њене надлежности Комисије нема примедби.

Мишљење на Предлог уредбе о измени и допуни Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке

Министарство здравља доставило је Комисији Предлог Уредбе о измени и допуни Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке, ради давања мишљења.

Предлогом Уредбе предложено је додатно проширење врсте роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке, и то на комплетан уградни материјал у ортопедији који се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања.

Комисија је у мишљењу указала да спровођење централизованих јавних набавки поред позитивних може имати и ограничавајуће ефекте у виду смањења броја понуђача који испуњавају услове за учешће у предметним јавним набавкама, с обзиром да је по правилу реч о набавкама велике вредности које подразумевају испуњење специфичних услова за подношење понуда, као и ангажовање значајних материјалних и људских ресурса потенцијалних понуђача. Осим тога, јавне набавке које се периодично понављају, по правилу карактерише предвидљивост и учешће одређеног круга понуђача, што може представљати потенцијалну опасност од „намештања“ понуда у поступцима јавних набавки.

Осим тога у мишљењу се наглашава да у достављеном образложењу Предлога уредбе није наведено да ли је предлагач или нека друга организација или установа спровела истраживање или анализу тржишта, колико има учесника на тржишту који се баве уградним материјалима у ортопедији, актуелних и оних који би могли да уђу на ово тржиште у краћем року и без већих трошкова, и томе слично. Такође нису наведена досадашња искуства у вези са применом

предметне уредбе. Стога се не може поуздано закључити како су централизоване јавне набавке роба које су наведене у важећој Уредби и у Предлогу уредбе, утицале на конкуренцију на тржишту.

Указано је и на обавезу наручиоца да приликом дизајнирања централизованих јавних набавки, повећану пажњу поклони активностима на осмишљавању поступака предметних јавних набавки у циљу смањења ризика од намештених понуда и у циљу повећања броја потенцијалних понуђача (нпр. подела по партијама и слично).

Мишљење садржи препоруке које се односе на будуће поступање.

Мишљење на Предлог уредбе о привременој мери утврђивања приоритета превоза у железничком саобраћају који се обавља на мрежи пруга Републике Србије

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доставило је Комисији Предлог уредбе о привременој мери утврђивања приоритета превоза у железничком саобраћају који се обавља на мрежи пруга Републике Србије, ради давања мишљења.

Комисија је у мишљењу констатовала да је текст Предлога уредбе, у одређеној мери измењен у односу на претходно важећу уредбу, тако што сада није обухваћен контејнерски превоз робе широке потрошње.

У мишљењу је наглашено да Комисија није надлежна да оцењује испуњеност услова за одређивање привремене мере, већ само за процену њеног утицаја на услове конкуренције на тржишту.

Даље се наводи да се Предлогом уредбе друге врсте превоза не искључују на мрежи пруга Републике Србије, већ се успоставља приоритет превоза наведених роба, а да се привремена мера не односи на робу одређених добављача, односно одређеног порекла. Приоритизација се врши, ради спречавања великих кашњења у испоруци робе од виталног значаја за стратешке системе у земљи који у условима поремећаја на тржиштима могу имати несагледиве штетне последице по привреду и становништво. У супротном, у случају да се уредба примењује на начин и у ситуацијама које нису предвиђене за њено доношење, могло би доћи до негативног утицаја примене уредбе на услове конкуренције.

Као битну околност Комисија је и овом приликом имала у виду и рок важења Уредбе од шест месеци, односно чињеницу да је привремена мера краткорочна.

Мишљење садржи препоруке и упозорења општег карактера.

**Мишљење по захтеву Управе за заједничке послове републичких органа
у вези пружања угоститељских услуга у пословним зградама републичких органа
и објектима за репрезентацију**

Управа за заједничке послове републичких органа (УЗЗПРО) доставила је Комисији захтев за давање мишљења у погледу питања да ли пружање угоститељских услуга од стране УЗЗПРО у пословним зградама републичких органа и објектима за репрезентацију доводи до нарушавања конкуренције.

Комисија је у мишљењу као кључно означила питање да ли УЗЗПРО сходно члану 3. Закона, представља учесника на тржишту на ког се примењује Закон.

У смислу наведеног, Комисија је анализирала Уредбу о Управи за заједничке послове републичких органа („Службени гласник РС“ бр. 63/13, 73/17-др. уредба и 76/17) којом је прописано да су послови УЗЗПРО поред осталих и пружање угоститељских услуга у пословним зградама републичких органа и објектима за репрезентацију. Узети су у обзир и наводи из захтева да продајна цена производа, који се у оквиру пружања угоститељских услуга продају, једнака набавној вредности робе (без марже), као и да се трошкови у вези са пружањем наведених услуга финансирају из буџета Републике Србије, да су угоститељски објекти УЗЗПРО затвореног типа, да их могу користити само запослени, функционери и стране дипломате које су у службеној посети, а да је радно време угоститељских објеката УЗЗПРО прилагођено радном времену запослених и функционера.

Насупрот наведеном, одредбама прописаним у члану 4. Закона угоститељству („Службени гласник РС“ број 17/19) прописано је да угоститељску делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице и предузетник, ако је регистровано и уписано у одговарајућем регистру.

Имајући у виду наведено, Комисија је оценила да је УЗЗПРО основана подзаконским актом у циљу вршења одређених стручних или техничких послова за потребе Владе, министарстава, посебних организација и других државних органа, да није уписана у регистар туризма, тако да не обавља угоститељску делатност у смислу одредаба Закона о угоститељству, да угоститељске услуге пружа искључиво за потребе запослених у државним органима, функционера и за потребе службених посета страних и домаћих делегација, да од пружања угоститељских услуга не остварује сопствене приходе, односно да добра у угоститељским објектима продаје по набавним ценама, без марже, а остварени приход је приход буџета и да своје капацитете не изнајмљује у комерцијалне сврхе.

На основу свега претходно наведеног, Комисија није закључила да пружање угоститељских услуга у пословним зградама републичких органа и објектима за репрезентације за потребе Владе, министарстава, посебних организација и других државних органа представља

комерцијалну делатност, услед чега УЗЗПРО који је основан за потребе обављања ове делатности, не представља учесника на тржишту у смислу члана 3. Закона.

**Мишљење на Предлог акционог плана Стратегије заштите потрошача
за период 2019-2024. године, за период од 2023. до 2024. године**

Министарство унутрашње и спољне трговине, доставило је Комисији Предлог акционог плана Стратегије заштите потрошача за период 2019-2024. године, за период од 2023. до 2024. године, ради давања мишљења.

Стратегијом заштите потрошача за период 2019–2024. године („Службени гласник РС”, број 93/19) као и Предлогом акционог плана Комисија је означена као заинтересована страна у делу који се тиче усклађивања националног законодавства у области заштите потрошача са европским законодавством које прати захтеве савременог тржишта.

У оквиру Акционог плана предвиђена је и активност „1.1.4: Формирање радне групе за израду Закона о изменама и допунама Закона о заштити потрошача и израда Нацрта закона“, а као органи партнери у спровођењу ове активности означени су: Министарство рударства и енергетике, Министарство туризма и омладине, Министарство информисања и телекомуникација, РАТЕЛ и удружења за заштиту потрошача.

У мишљењу је указано да би, имајући у виду улогу Комисије дефинисану Стратегијом, било целисходно одредити и Комисију као органа партнера и у спровођењу ове активности, у ком случају би допринос Комисије могао бити значајнији.

Мишљење Комисије је уважено.

СЕКТОРСКЕ АНАЛИЗЕ

У случајевима када кретање цена или друге околности указују на могућност ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције, Комисија може да анализира стање конкуренције у одређеној грани привреде или одређене категорије споразума у различитим гранама привреде (секторске анализе). Комисија је у обавези да објави извештај о спроведеним секторским анализама на погодан начин, и може позвати учеснике на тржишту да дају своје коментаре у погледу извештаја.

Секторске анализе стања конкуренције су од изузетног значаја за правце даљег деловања како надлежних органа који предлажу законске и подзаконске акте којима се ближе уређују поједине делатности, тако и Комисије, нарочито ако подаци и информације изазивају забринутост и указују на евентуалну повреду конкуренције. Али пре свега, кроз налазе и препоруке, Комисија жели да укаже учесницима на тржишту на пословање које би било у складу са правилима заштите конкуренције. Секторске анализе могу мотивисати учеснике на тржишту да преиспитају своју пословну праксу.

У складу са својим законским овлашћењима, Комисија је током 2023. године окончала две секторске анализе:

1. секторску анализу стања конкуренције на тржиштима цемента и бетона у Републици Србији у периоду од 2018. до 2021. године;
2. секторску анализу стања конкуренције на тржишту пелета у Републици Србији у периоду од 2020. до 2022. године.

Истовремено су покренуте две секторске анализе: секторска анализа стања конкуренције на тржиштима одређених прехрамбених производа у Републици Србији и секторска анализа стања и услова конкуренције на тржишту лекова у хуманој медицини у Републици Србији.

Секторска анализа стања конкуренције на тржиштима цемента и бетона у Републици Србији

Предмет анализе био је утврђивање односа између конкурената, како на тржишту сивог цемента (произвођачи и увозници), тако и на тржишту бетона (произвођачи), процена њиховог тржишног учешћа и релативне снаге, анализа комерцијалне политике и уговорних односа са добављачима и купцима, као и ефеката које ти односи могу имати на стање конкуренције на тржишту. За потребе анализе прикупљени су и обрађени подаци три произвођача цемента (од којих су два и произвођачи бетона), пет увозника цемента (од којих је један произвођач бетона) и 22 произвођача бетона.

Циљ анализе био је да се на свеобухватан начин сагледају промене у тржишној структури и динамици конкуренције на предметном тржишту, у односу на период обухваћен анализом која је спроведена у 2018. години. Када је у питању тржиште бетона, основни циљ анализе било је

утврђивање степена вертикалне међузависности са тржиштем цемента као узводним тржиштем, имајући у виду постојање три вертикално интегрисана учесника на тржишту, и ефеката које та вертикална повезаност може имати на цене и услове конкуренције на тржишту.

Временски обухват анализе односио се на период од четири године (од 2018. до 2021. године).

Главни резултати и налази анализе су следећи: а) тржиште сивог цемента је високо концентрисано тржиште, на коме три произвођача и један увозник скупа чине преко 90% укупне продаје цемента; б) као основни разлог за раст произвођачке цене сивог цемента произвођачи су навели нагли раст трошкова горива и енергије, који у произвођачкој цени цемента учествују са око 50%; в) порекло цемента утиче на структуру купаца и опредељење за одређени канал дистрибуције; г) географски положај цемента не подстиче конкуренцију између произвођача, јер је цемент производ чија је дистрибуција економски оправдана у радијусу од око 300-350 километара; д) продајне политике произвођача и увозника цемента су комплексне, недовољно јасне и транспарентне за постојеће и потенцијалне купце; њ) удаљеност фабрике цемента од фабрике бетона је преовлађујући фактор на основу кога се произвођачи бетона опредељују за добављача цемента; е) продајну цену бетона диктира трошак основне сировине (претежно цемент), који чини између 60% и 80% продајне цене; ж) учесници на тржишту су тржиште цемента оценили као мање конкурентно у односу на тржиште бетона, услед присуства три играча који због своје величине и тржишне снаге могу утицати на цену цемента и самим тим на цену бетона; з) уговори произвођача бетона са добављачима цемента, као и уговори између произвођача бетона и њихових купаца, углавном су типски и стандардизовани, а на основу анализе истих нису идентификоване одредбе које би упућивале на повреду конкуренције.

На основу налаза и закључака, учесницима на тржишту дате су следеће **препорукe**: а) да своје комерцијалне политике учине што прецизнијим и јаснијим за постојеће и потенцијалне купце; б) да избегавају понашања која могу да утичу на самостално доношење пословних одлука других учесника на тржишту, а нарочито радње који би могле довести до размене пословних података и информација са другим учесницима на тржишту директно и/или индиректно преко удружења; в) вертикално повезаним учесницима на тржишту је препоручено да трансферне цене цемента формирају на трошковном принципу, узимајући у обзир бруто маржу коју остварују у трансакцији са неповезаним лицем.

Секторска анализа стања конкуренције на тржишту пелета у Републици Србији

Предмет анализе било је утврђивање функционисања ланца вредности тржишта пелета у Републици Србији. То је подразумевало утврђивање односа између добављача сировина, произвођача и/или увозника, велепродаваца и малопродаваца на тржишту пелета. Фокус анализе био је на тржишту производње пелета, са нарочитим освртом на анализу уговорних односа између добављача сировина за производњу и произвођача пелета, као и анализа најзначајнијих трговаца пелетом.

Циљ анализе био је да се на свеобухватан начин сагледа стање и динамика конкуренције на предметном тржишту, као и да се идентификују евентуалне слабости структуре тржишта, пре свега са аспекта понуде пелета у Републици Србији.

Временски обухват анализе односио се на период од три године (од 2020. до 2022. године).

Главни резултати и налази анализе су следећи: а) агрегатно испоручене количине дрвне сировине пелетарима, од стране ЈП Србијашуме, су се благо увећавале у посматраном периоду и то за 3-4% годишње; б) укупно набављена количина сировине која је искоришћена за производњу пелета је рекордна у 2022. години и значајно је виша у односу на 2021. годину; в) промена извора набавке утицала је на цену финалног производа те цена сировине из државне шуме, као и цена сировине из прераде дрвета у трогодишњем периоду није значајније варијала, док је сировина из приватних шума у 2022. години у просеку виша за 75% у односу на просечну цену из 2020. године; г) производња у све три године је врло слична, веће разлике односно осцилације се јављају у количинама које се увозе и извозе; д) тржиште производње пелета умерено је концентрисано; њ) увоз пелета у 2022. години се, као ни производња, количински исказан, није тако значајно смањено у односу на 2021. годину те се не може извести закључак да је несташица на тржишту пелета проузрокована смањеним увозом; е) 2021. година је рекордна по обиму продаје за готово све произвођаче, који увећавају продајне количине и последично тржишне уделе, док је у наредној години, код скоро свих посматраних произвођача на тржишту смањена продаја, у количинама за петину; ж) већи део повећања произвођачке цене јесте резултат раста цена сировине, енергената, трошкова производње док је један део повећања произвођачке цене генерисан растом маржи произвођача пелета, што се одразило на раст профитабилности највећих произвођача; з) снажан раст свих показатеља профитабилности, није последица веће ефикасности пет највећих произвођача пелета, већ пре свега великог раста цена пелета на тржишту; и) анализом достављених уговора није оцењено да исти садрже одредбе које би могле бити потенцијално спорне са аспекта примене прописа о заштити конкуренције.

На основу налаза и закључака, учесницима на тржишту дате су следеће **препоруке**: а) диверсификација извора набавки сировина за производњу пелета; б) интензивирање конкуренције на свим нивоима ланца снабдевања и несметано функционисање слободног тржишта.

У извештајном периоду, Комисија је покренула још две секторске анализе, и то:

Секторска анализа стања конкуренције на тржиштима одређених прехранбених производа у Републици Србији

Предмет анализе је тржиште изабраних прехранбених производа (млеко, тестенина и свињско месо) које обухвата произвођаче и/или увознике, примарну прераду, секундарну прераду, дистрибуцију (трговину на велико) и трговину на мало, односно целокупне ланце вредности.

Циљ анализе је да се идентификују фактори који су довели или су могли довести до раста цена изабраних производа у посматраном периоду, као и да се сагледа њихова оправданост у циљу идентификовања потенцијалних повреда конкуренције на предметним тржиштима.

Временски обухват анализе односи се на период од 5 година (од 2018. до 2022. године).

Главни резултати секторске анализе биће приказани у Извештају о секторској анализи са закључцима и препорукама, који ће бити обрађени и изведени применом квалитативних и квантитативних техника на основу прикупљених података и информација.

Мера процесног пенала

У поступку спровођења ове секторске анализе, учеснику на тржишту је одређена мера процесног пенала у износу од 6.500,00евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања у корист буџета Републике Србије, због непоступања по захтеву којим је наложено достављање потребних података, као и по двома ургенцијама које су тим поводом уследиле. Процесни пенал је одређен у минимално прописаном износу од 500 (словима: петстотина) евра, за сваки дан непоступања по Захтеву Комисије.

Имајући у виду да одређивањем и плаћањем процесног пенала учеснику на тржишту не престаје обавеза из члана 48. став 2. Закона да достави, односно обавеза да стави на увид податке, исправе и ствари које су предмет захтева Комисије, друштво коме је изречена ова мера, уредно је доставило све тражене податке.

Секторска анализа стања и услова конкуренције на тржишту лекова у хуманој медицини у Републици Србији

Предмет анализе је тржиште лекова који су у примени у хуманој медицини са фокусом на лекове са утврђене листе лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Циљ анализе односи се на дефинисање могућих мера и активности, које би Комисија у виду мишљења и предлога/препурука упутила надлежним органима, као и учесницима на тржишту, а којима би се сагледано стање конкуренције на овом тржишту могло унапредити.

Временски обухват анализе односи се на период од 5 година (од 2018. до 2022. године).

Главни резултати секторске анализе биће приказани у три фазе, што значи да ће информације и подаци бити сукцесивно прикупљани и обрађивани, те ће у складу са тим и резултати анализе бити сукцесивно објављивани на сајту Комисије.

АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У ПРОЦЕСУ ПРИСТУПАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Комисија учествује у процесу приступања Републике Србије Европској унији (ЕУ) у складу са Законом и ССП-ом, кроз учешће у преговарачком процесу, извршавање обавеза у погледу хармонизације националног законодавства у области заштите конкуренције са правним тековинама ЕУ, као и кроз ефикасну примену Закона.

У складу са Одлуком Владе о формирању Координације за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији и Тима за подршку преговорима (“Службени гласник РС“, бр. 41/2021, 46/2021 и 53/2021), Комисија учествује у раду преговарачких група за следећа поглавља:

- Поглавље 8: Политика конкуренције (у оквиру преговарачког кластера 2- Унутрашње тржиште)
- Поглавље 10: Информационо друштво и медији (у оквиру преговарачког кластера 3- Конкурентност и инклузивни раст)
- Поглавље 14: Транспорт (у оквиру преговарачког кластера 4- Зелени договор и одржива повезаност) и
- Поглавље 15: Енергетика (у оквиру преговарачког кластера 4- Зелени договор и одржива повезаност).

Поред наведеног, Комисија учествује, у одређеном сегменту, и у раду преговарачких група за Поглавље 5: Јавне набавке и Поглавље 23: Правосуђе и основна права (оба у оквиру преговарачког кластера 1- Основе), као и у поступку припреме прилога за састанке Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање Европске уније и Србије.

У вези са праћењем извршавања обавеза Републике Србије сходно ССП-у, Комисија учествује у раду Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију, у сегменту који се тиче делокруга њене надлежности (Поглавље 8, повреде конкуренције и контрола концентрација). За потребе састанака Пододбора, Комисија редовно доставља прилог којим извештава о стању институционалних и административних капацитета Комисије, као и о поступању Комисије у свим кључним сегментима рада.

Последњи састанак Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију, одржан је 09. марта 2023. године у Београду (у хибридном формату). Као резултат састанка Пододбора, није било примедби представника Европске комисије на рад Комисије.

У складу са закључцима са састанка, организована је тзв. *Peer Review* мисија Европске комисије (Генералног директората за суседство и преговоре о проширењу и Генералног директората за конкуренцију). У оквиру мисије, одржана је посета експерата ангажованих од стране ЕК, Комисији у Београду, у периоду од 26-29. септембра 2023. године, током које су колеге из ЕУ стекле директан увид у метод рада, начин примене прописа и приступ Комисије

решавању случајева из праксе. Исход мисије био је позитиван, што је садржано и у извештају експерата ангажованих од стране Европске комисије. Према том извештају, методи рада Комисије су солидни и слични онима које користе тела за заштиту конкуренције у државама чланицама ЕУ. Такође, пракса спровођења прописа о заштити конкуренције у Србији је добро развијена и снажна. Стога су на крају само дате препоруке за додатно унапређење рада Комисије.

Извештај Европске Комисије о напретку Републике Србије - Поглавље 8: Политика конкуренције

Актуелни годишњи Извештај Европске комисије о напретку Републике Србије – Поглавље 8: Политика конкуренције, објављен је 8. новембра 2023. године. Као и претходних година, у њему је констатовано да је Србија „умерено припремљена“ у области конкуренције, што се односи на целокупно Поглавље 8.¹⁵

Кључне напомене из Извештаја, које се односе на надлежност и активности Комисије су следеће:

- законодавни оквир начелно је у складу са члановима 101. и 102. Уговора о функционисању Европске уније и одговарајућим одредбама ССП-а. Остало је да буду усвојене три предложене уредбе¹⁶, ради даљег усклађивања са правним тековинама ЕУ, као и да буде настављен рад на усклађивању са смерницама и обавештењима ЕУ (Guidelines и Communications);
- Комисија је независна институција одговорна за спровођење закона, која је током година изградила репутацију оперативно независне институције. Указано је на потребу повећања степена транспарентности и систематичности у објављивању њених одлука;
- капацитети Комисије за спровођење надлежности су адекватни, а њени обрађивачи предмета одговарајућег нивоа стручности;
- Комисија је наставила да испитује значајан број случајева повреда конкуренције, док је ниво изречених казни¹⁷ остао стабилан, у поређењу са претходном годином;
- активности Комисије усмерене на развијање свести о потреби заштите конкуренције, тзв. *advocacy* активности, интензивирани су у односу на претходну годину, а нарочито у контексту промоције Смерница за израду програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције. Потребно је даље наставити са интензивирањем таквих активности.

¹⁵ Поглавље 8: Политика конкуренције обухвата не само питања из надлежности Комисије, већ и друга, које су у надлежности других органа и организација. Тако су питања контроле државне помоћи у надлежности Комисије за контролу државне помоћи, а питање усклађивања Закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица, у надлежности Народне банке Србије. Поред наведеног, Поглавље 8 укључује и питања либерализације тржишта.

¹⁶ Видети страну 69. овог извештаја.

¹⁷ Мера заштите конкуренције.

Као препорука из Извештаја, начелно је наведено да је потребно обезбедити солидну примену Закона.

У делу препорука које су адресиране на друге институције релевантне за област заштите конкуренције у Србији, наведено је да је потребно наставити праксу консултовања Комисије о свим релевантним законским и другим општим правним актима и „систематско“ узимање њених мишљења у обзир. Такође, потребно је значајно унапредити капацитете и специјализованост судства за бављење сложеним предметима из области заштите конкуренције, имајући у виду да су они „и даље скромни“.

Усклађивање прописа са правним тековинама ЕУ

Предлози три уредбе о изузећу по категоријама рестриктивних споразума од забране, поднети су Влади Републике Србије у фебруару 2021. године и исти су и даље у процедури. Имајући у виду да ће доћи до формирања нове владе, као и протек времена, Комисија ће морати да понови процедуру предлагања ових подзаконских прописа¹⁸:

- Предлог Уредбе о споразумима о поправци и одржавању моторних возила и о продаји резервних делова који су изузети од забране рестриктивних споразума. Пропис ЕУ са којим се врши усклађивање је Уредба (ЕУ) број 461/2010 од 27. маја 2010. године, чије важење је продужено Уредбом (ЕУ) број 822/2023 до 31. маја 2028. године, а донете су и смернице за њено спровођење. Овом уредбом ближе се прописују посебни услови који се односе на врсту и садржину споразума о поправци и одржавању моторних возила и споразума о продаји резервних делова за моторна возила, закључених између учесника на тржишту који послују на различитим нивоима производње или дистрибуције на које може да се односи изузеће од забране рестриктивних споразума;
- Предлог Уредбе о споразумима између учесника на тржишту железничког и друмског саобраћаја који се изузимају од забране рестриктивних споразума. Пропис ЕУ са којим се врши усклађивање је Уредба (ЕУ) бр. 169/2009 од 26. фебруара 2009. године. Овом уредбом ближе се прописују посебни услови који се односе на врсту и садржину споразума, одлука и усаглашених пракси између учесника на тржишту железничког и друмског саобраћаја на које може да се односи изузеће од забране рестриктивних споразума;
- Предлог Уредбе о споразумима о трансферу технологије који су изузети од забране рестриктивних споразума. Пропис ЕУ са којим се врши усклађивање је Уредба (ЕУ) бр. 316/2014 од 21. марта 2014. године. Уз Уредбу (ЕУ) бр. 316/2014, донете су и смернице за њено спровођење. Овом уредбом ближе се прописују посебни услови који се односе на врсту, садржину и трајање споразума о трансферу технологије на које може да се

¹⁸ Мисли се на процедуру прибављања мишљења ресорних државних органа и предлагања предметних уредби у смислу члана 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/2006 – пречишћен текст, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011, 37/2011, 30/2013, 76/2014 и 8/2019 – др. уредба).

односи изузеће од забране рестриктивних споразума. Одредбе ове уредбе не примењују се на уступање права на технологију које је садржано у споразумима о истраживању и развоју и споразумима о специјализацији.

С обзиром на чињеницу да су, у току 2022. и 2023. године, усвојене нове уредбе Европске комисије које се тичу вертикалних и хоризонталних споразума између учесника на тржишту, са пратећим смерницама, Комисија је предузела потребне кораке за израду предлога нових националних аката (уредби и пратећих смерница). Више о овоме, наведено је у делу извештаја који се тиче пројеката чији је Комисија корисник.

Транспарентност рада и систематичност у објављивању одлука

Комисија објављује своје акте и тзв. заштићене (поверљиве, односно анонимизирани) верзије одлука на својој интернет страници, на српском и енглеском језику. У циљу транспарентности у поступању и што ефикаснијег остваривања права учесника на тржишту, Комисија објављује и одлуке у погледу којих нема законску обавезу објављивања, као што су одлуке у поступцима испитивања концентрација у скраћеном поступку, одлуке у поступцима по захтевима за појединачно изузеће рестриктивних споразума од забране, за које оцени да су од важности за јавност, као и образложења одлука донетих у испитном поступку.

На сајту Комисије, доступне су све информације и подаци о раду Комисије, као што су годишњи извештаји, информатори, саопштења итд.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Комисија остварује међународну сарадњу у области заштите конкуренције, ради извршавања међународних обавеза у овој области и прикупља информације о заштити конкуренције у другим државама. Путем различитих облика и механизма међународне сарадње, остварује се размена искустава, константна едукација и упознавање са најактуелнијим питањима заштите конкуренције у свету, при чему упоредни преглед законских и подзаконских решења може допринети бољим решењима у процесу предлагања прописа у националном правном поретку. Поред тога, кроз међународну сарадњу, промовише се и афирмише и развој области заштите конкуренције у Србији, која је од великог значаја за пословни амбијент и конкурентност домаће економије.

Активности међународне сарадње Комисија реализује како на билатералној основи, посебно путем споразума о сарадњи са телима за заштиту конкуренције других земаља, тако и на мултилатералној основи, кроз учешће у раду међународних организација и форума. Комисија редовно доставља и прилоге за потребе *online* међународне публикације *Global Competition Review*, која на једном месту пружа свеобухватан преглед значајних информација о заштити конкуренције у свету и о националним телима.

Конференција Уједињених нација о трговини и развоју (United Nations Conference on Trade and Development - UNCTAD)

Дугорочна и успешна сарадња Комисије са Конференцијом Уједињених нација за трговину и развој, актуелизована је током 2023. године. Наиме, у контексту сарадње са овом међународном организацијом, Комисија је учествовала у следећим истраживањима/пројектима:

- Питања спровођења права конкуренције која се постављају у контексту монопсона („*Competition law enforcement issues raised by monopsonies*“),
- о сектору енергетике за пројекат UNCTAD-а под називом „Главне карактеристике тржишта енергетике у светлу права и политике конкуренције, из структурног и суштинског угла посматрања“, и
- Упитник о коришћењу документа „*Guiding Policies and Procedures under Section F of the Set of Multilaterally Agreed Equitable Principles and Rules for the Control of Restrictive Business Practices*“, усвојеног под окриљем UNCTAD-а, у циљу боље примене Секције Ф Сета мултилатерално усаглашених правичних принципа и правила за контролу рестриктивних пословних пракси.

Комисија, по позиву, прати рад радне групе UNCTAD-а о прекограничним картелима.

Поред наведеног, у октобру 2023. године, представница Комисије је, као један од два могућа кандидата из тела за заштиту конкуренције свих чланица UNCTAD-а, добила стипендију за Јесењу школу конкуренције у Фиренци, програму обуке посвећеном најновијим правцима развоја политике заштите конкуренције, организованом од стране престижног Европског универзитетског института у Фиренци (*European University Institute*), у сарадњи са Секретаријатом UNCTAD-а.

OECD и Регионални центар за конкуренцију (OECD-GvH RCC)

Интензивна сарадња Комисије са овом међународном организацијом, као и Регионалним центром за конкуренцију у Будимпешти¹⁹ (даље у тексту: RCC), настављена је и током 2023. године. Тако су представници Комисије учествовали на следећим радионицама и конференцијама OECD-а и допринели размени искустава и знања у области заштите конкуренције:

- Престижној годишњој конференцији „Глобални форум о конкуренцији“, одржаној у Паризу, током које је представница Комисије имала излагање на тему „Алтернативе покајничком програму“. Учешће представнице Комисије било је веома запажено и водило је даљој интеракцији са колегама из других тела, које су исказале интересовање за искуства Комисије у домену откривања картела;
- Радионици под називом „Обезбеђивање поштовања правила процедуре и права странака у поступцима испитивања повреда конкуренције“ (учешће представника Комисије виртуелним путем, тј. *online*);
- Хибридној конференцији OECD-а под називом „Отворени дан конкуренције“, одржаној у Паризу (учешће представника Комисије виртуелним путем, тј. *online*);
- Радионици, одржаној *online*, на тему „Конкуренција на дигиталним тржиштима: недавна пракса и нова регулатива“;
- Виртуелном састанку са експертима на тему случаја „*Meta Platforms*“, у циљу дискусије поводом одлуке Европског суда правде од 4. јула исте године и претходне одлуке немачког тела за заштиту конкуренције (*Bundeskartellamt*) којом је утврђена злоупотреба доминантног положаја од стране компаније *Facebook* (садашња *Meta*);
- Радионици, одржаној *online*, на тему „Јачање механизма усклађивања пословања малих и средњих предузећа у контексту пројекта „Правични тржишни услови за конкурентност“.

Као и сваке године, Комисија је учествовала у истраживању и доставила одговоре на упитник OECD-а о коришћењу њихових публикација („*Feedback Survey- use of Competition Committee outputs in 2022*“).

Поред тога, настављене су активности сарадње у контексту пројекта „Правични тржишни услови за конкурентност“, који OECD спроводи почев од 2019. године, а Комисија учествује од 2021. године. Пре свега, одржан је виртуелни састанак са екстерним консултантом,

¹⁹ Овај центар представља заједничко улагање OECD-а и мађарског тела за заштиту конкуренције.

ангажованим од стране OECD-а, у циљу спровођења независне процене прве фазе овог пројекта. Након тога, Комисију су посетили представници OECD-а и то Одељења OECD-а за југоисточну Европу и Одељења OECD-а за конкуренцију, у оквиру друге фазе овог пројекта. Циљ посете било је утврђивање могућности одржавања радионице на тему оцене утицаја прописа на конкуренцију на тржишту, која би укључивала представнике Републичког Секретаријата за јавне политике и била намењена првенствено државним службеницима који раде на пословима израде нацрта прописа при министарствима и другим организацијама која врше јавна овлашћења.

Када је у питању рад RCC-а, као и претходних година, представници Комисије учествовали су на семинарима овог Регионалног центра и то на следеће теме:

- „Контрола концентрација у доба неизвесности“, одржаном у Будимпешти;
- „Права интелектуалне својине и политика заштите конкуренције“, одржаном у Будимпешти;
- „Заступање заштите конкуренције“ (енгл. *Competition advocacy*), одржаном у Бакуу, Република Азербејџан. Овај семинар заједнички су организовали RCC и Државна служба за антимонополску политику и заштиту потрошача при Министарству економије Републике Азербејџан;
- „Алати за спровођење испитних поступака и детекцију“, одржаном у Будимпешти.

Коначно, у Билтену RCC-а, посвећеном регионалној сарадњи у источној Европи и централној Азији, између осталог, објављен је чланак запослене у Комисији под насловом „Контрола концентрација у Републици Србији: спољно оглашавање као релевантно тржиште производа“.

Енергетска заједница

Током 2023. године, Комисија је доставила своје коментаре и примедбе на Нацрт годишњег извештаја Секретаријата Енергетске заједнице о имплементацији, у делу који се тиче надлежности Комисије, а који је Комисији достављен од стране Министарства рударства и енергетике.²⁰ Ови коментари нису уважени.

Међународна мрежа за конкуренцију (International Competition Network- ICN)

Комисија је члан Међународне мреже за конкуренцију, са којом и у оквиру које, остварује врло интензивну сарадњу.

Комисија има своје представнике у радним групама ICN-а за ефикасност тела за заштиту конкуренције (*Agency Effectiveness Working Group- AEWG*), за концентрације (*Merger Working Group-MWG*), за питања злоупотребе доминантог положаја (*Unilateral Conduct Working Group-*

²⁰ Ово Министарство задужено је за спровођење Уговора о оснивању Енергетске заједнице на међународном нивоу и његови представници учествују на састанцима институција Енергетске заједнице.

UCWG), за картеле (*Cartel Working Group – CWG*) и за заступање заштите конкуренције (*Advocacy Working Group- AWG*).

У току 2023. године, представници Комисије учествовали су на више вебинара и радионица поменутих радних група ICN-а, међу којима на:

- Вебинару CWG радне групе ICN-а на тему увиђаја у дигиталном и пост-пандемијском добу;
- Вебинару UCWG радне групе ICN-а на тему злоупотребе доминантног положаја у фармацеутском сектору;
- Вебинару CWG радне групе ICN-а „Повратак основама - серија вебинара о ненајављеним увиђајима“;
- Виртуелном састанку AEWG радне групе ICN-а, у циљу дискусије о раду ове групе у наредних годину дана;
- Виртуелној радионици CWG радне групе ICN-а о *leniency* програму, која је одржавана сваког четвртка у периоду од 4. маја до 1. јуна 2023. године;
- Вебинару AEWG радне групе ICN-а на тему „Прикупљање и обрада података и изван ИТ форензике и откривања картела“;
- Вебинару UCWG радне групе ICN-а на тему сарадње између тела за заштиту конкуренције у случајевима злоупотребе доминантног положаја;
- Вебинарима радне групе за контролу концентрација (ICN MWG) на следеће теме: Дигиталне концентрације – емпиријски докази; Дигиталне концентрације – услови и мере за одобрење; Нехоризонталне концентрације – теорије повреде; Нехоризонталне концентрације – емпиријски докази; Нехоризонталне концентрације – услови и мере за одобрење, и ICN препоручена пракса у погледу уласка на тржиште и ширења на тржишту.

Комисија је учествовала у пројектима радне групе ICN-а за контролу концентрација, који се односе на поступак оцене хоризонталних и нехоризонталних концентрација, као и у пројекту радне групе за ефективност тела за заштиту конкуренције који се односи на прикупљање и употребу података за стратешко планирање.

Поред тога, представници Комисије учествовали су на 22. годишњој конференцији ICN-а у Барселони, на којој су разматране најважније теме из области заштите конкуренције, а које су се тичале борбе против картела, заговарања конкуренције, ефикасности тела, контроле концентрација, питања злоупотребе доминантног положаја итд. Представници Комисије имали су запажено учешће у својству модератора и панелисте, приказавши праксу и резултате рада Комисије. Као исход, остварена је интензивна размена искустава са другим телима за заштиту конкуренције и међународним организацијама, али и исказана заинтересованост других тела за начине откривања повреда конкуренције које је Комисија имала у својој пракси.

На крају, представници Комисије учествовали су и на пленаром виртуелном сусрету ICN-а „*Kick-Off Call for the new ICN Year*“ 2023/2024, који је имао за циљ да представи предстојеће

пројекте и план рада ове мреже, као и могуће начине давања доприноса тела за заштиту конкуренције.

БИЛАТЕРАЛНА САРАДЊА и остале активности међународне сарадње

- Потписан је Меморандум о сарадњи у области примене права конкуренције са Националном агенцијом за конкуренцију Грузије, што ће допринети унапређењу сарадње на билатералном нивоу, размени знања и искустава између два тела за заштиту конкуренције, као и даљем развоју области заштите конкуренције.

Меморандум је потписан током II Међународне конференције о заштити конкуренције и правима потрошача, одржаној у Тбилисију, на којој су представници Комисије учествовали и одржали презентацију Модела програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције са Смерницама и листама за контролу усклађености и идентификацију ризика.

- Представница Комисије упућена је на двонедељно стручно усавршавање и размену искустава у Јапан, поводом одржавања семинара под називом „Право и политика конкуренције - Постављање темеља за промоцију конкуренције“. Овакве семинаре, сада већ традиционално, организује Јапанска агенција за међународну сарадњу (ЈИСА), у сарадњи са Јапанском комисијом за правичну трговину (ЈФТС), а у склопу програма техничке помоћи Владе Јапана.

Такође, у склопу вишегодишње успешне сарадње коју Комисија има са Амбасадом Јапана у Србији и ЈИСА-ом, Комисију је посетила представница Амбасаде Јапана у Србији. Посебна тема састанка тичала се могућих подручја проширења сарадње и наставка реализације стручног усавршавања из области заштите конкуренције.

- Захваљујући учешћу у програму стипендирања Академије европског права (ЕРА), представница Комисије учествовала је на напредној обуци о извођењу ненајављених увиђаја у пракси, одржаној у Будимпешти. Ова обука организована је од стране Академије европског права, у сарадњи са мађарским телом за заштиту конкуренције. Такође, представница Комисије учествовала је, виртуелним путем, на годишњој конференцији Академије европског права у Триру, по основу стипендије коју јој је доделила ова фондација. На конференцији су представљени најновији трендови и питања из области политике заштите конкуренције, са акцентом на последње иницијативе Европске комисије и примере из праксе Европског суда правде.
- Захваљујући учешћу Комисије у одређеним активностима пројекта „Јавне набавке и добро управљање за већу конкурентност“, који реализује Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД), уз подршку Шведске агенције за међународну сарадњу и развој (СИДА), представница Комисије боравила је на студијском путовању

у Стокхолму на тему хоризонталних критеријума у јавним набавкама. Циљ посете било је унапређење знања у вези са применом хоризонталних критеријума и упознавање са системом зелених јавних набавки и јавних набавки са социјалним елементима у Шведској.

- Представници Комисије учествовали су на значајним регионалним скуповима: на конференцији поводом обележавања Дана конкуренције Словеније; на десетој Међународној конференцији о дигиталним доказима и дигиталној форензици DataFocus 2023, која је одржана у Загребу и на којој су разматрани технички аспекти проналажења, чувања и обраде дигиталних доказа (радионице су организоване од стране познатих фирми Grayshift, Magnet Forensics, Cellebrite, Oxygen Forensics, MSAB, Суасомб и Bluebea); на радионици и округлом столу под називом „Изазови и искуства у проведби права тржишног натјечања у државама јужне и југоисточне Европе“, одржаној у Сарајеву.
- Удружење економиста из области заштите конкуренције (Association of Competition Economics – ACE) организовало је у Единбургу дводневну конференцију чији је фокус био на актуелним антимонополским темама, као што су веза између антимонопола и слободе медија, најављене смернице Европске комисије о одређеним облицима злоупотреба (*exclusionary abuses*), будућност контроле концентрација, итд.
- Представници Комисије учествовали су виртуелним путем, тј. *online*, на хибридној конференцији у организацији консултантске куће Keystone Strategy, под називом „Антимонополско деловање, регулација и политичка економија“, одржаној у Бриселу.

Antitrust Writing Awards

Смернице Комисије за израду програма усклађености пословања, са пратећим моделом и листама за контролу усклађености су ове године номиноване за престижну награду Antitrust Writing Awards, коју организују публикација Concurrences и универзитет George Washington. Циљ ове награде је да промовише изучавање права конкуренције и допринесе промоцији и заговарању заштите конкуренције (*antitrust advocacy*) у сферама права и економије.

Публикација на енглеском је номинована у делу најбољих “*Soft Law*” материјала тела за заштиту конкуренције и истраживања (*Soft Laws & Studies* – Најбољи „меки закони“ и студије) у регији Европе. Комисија је у категорији са Европском Комисијом и телима за заштиту конкуренције УК, Француске, Аустрије, Мађарске, Португала, Шпаније, Холандије, Литваније и Турске.

Одабир најбољих “меких закона“ и студија има за циљ да допринесе развоју културе и свести о заштити конкуренције. Ова категорија настоји да подржи међународну промоцију и заговарање заштите конкуренције (*antitrust advocacy*) тако што истиче најцелисходније и најрелевантније материјале тела за заштиту конкуренције који се не односе на конкретне

предмете и поступке, као што су смернице, анализе тржишта, итд. Има за циљ да издвоји неке од најинтересантнијих административних пракси које би могле бити примењене распрострањеније.

Као и претходних година, номинације оцењује стручни жири састављен од представника тела за заштиту конкуренције, академика и консултаната, уз истовремену могућност гласања јавности.

АКТИВНОСТИ УСМЕРЕНЕ НА ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ О ЗНАЧАЈУ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Комисија предузима различите активности усмерене на развијање свести о потреби заштите конкуренције и на промовисању њеног значаја за конкурентно економско и правно окружење. Препознатљивост Комисије као институције и упознавање са могућностима и начином обраћања заинтересованих лица Комисији, важни су аспекти њеног деловања.

Законом прописана надлежност даје Комисији могућност широког спектра активности усмерених на заступање заштите конкуренције код органа који креирају и доносе прописе, у оквиру пословне заједнице, као и код стручне и друге заинтересоване домаће и међународне јавности, као што су²¹:

- Давање мишљења на предлоге прописа и важеће прописе који имају утицај на конкуренцију на тржишту;
- Секторске анализе, о којима објављује извештај са закључцима и препорукама;
- Упутства и смернице за спровођење Закона, којима утиче на подизање нивоа правне сигурности и истовремено помаже учесницима на тржишту у смислу познавања правила заштите конкуренције и прилагођавања истим;
- учествује на конференцијама, семинарима и округлим столовима, у којима узима активну улогу, и друге активности.

Комисија остварује сарадњу са државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, и са регулаторним телима у одређеним економским секторима, ради обезбеђивања услова за примену Закона и других прописа којима се уређују питања од значаја за заштиту конкуренције.

Током 2023. године настављена је успешна сарадња са Републичким секретаријатом за јавне политике (РСЈП). Представници Комисије учествовали су у раду Радне групе за израду Предлога уредбе о анализи ефеката прописа и Радне групе за праћење спровођења, анализе и ревизију Програма унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период од 2021. до 2025. године. Поред учешћа у раду наведених Радних група, представници

²¹ Видети одговарајуће делове овог извештаја.

Комисије и РСЈП учествовали су на обукама, радионицама и састанцима у организацији двеју институција.

На позив Министарства унутрашње и спољне трговине, представници Комисије учествовали су у преговорима и изради Нацрта споразума о слободној трговини између Републике Србије и Народне Републике Кине, у домену своје надлежности (одредба члана која се односи на заштиту конкуренције).

Када су у питању активности усмерене на промовисање заштите конкуренције пословној заједници, важно је издвојити и учешће на другој годишњој конференцији Удружења за усклађеност у пословању на тему „Промена перспективе“ која је одржана у Београду. У оквиру конференције је било више од 180 учесника, предавача и панелиста из Србије, Црне Горе, БиХ, Хрватске и Словеније. Рад Комисије у области усклађености пословања са правилима заштите конкуренције је представљен у оквиру панела на тему будућности *Compliance* функције. Приказан је преглед активности у последње две године и истакнута потреба за даљом едукацијом учесника на тржишту у овој области.

У фебруару 2023. године, представници Комисије учествовали су на округлом столу на тему „Нови развоји у праву и политици заштите конкуренције у ЕУ и централној и источној Европи: отворена питања и изазови“, одржаном у просторијама Привредне коморе Србије, у склопу пројекта Жан Моне Центра изврности (*Jean Monnet Competition Law Center of Excellence*). Током конференције, представљена су искуства и изазови у областима заштите конкуренције и контроле државне помоћи у Хрватској, Србији, Молдавији, Босни и Херцеговини и Албанији, уз присуство преко 50 представника банака, финансијских институција, осигуравајућих кућа и академске заједнице. Представница Комисије је одржала презентацију на тему „Спровођење прописа о заштити конкуренције у Србији кроз промовисање програма усклађености пословања“. Такође у априлу у оквиру истог пројекта, одржана је презентација на тему „Преглед спровођења заштите конкуренције у Србији“, на *online* догађају „Конкуренција, арбитража, стандарди доказивања и приоритети у поступању“.

Коначно, али свакако не најмање важно, је следеће. У сарадњи са Студентском асоцијацијом за међународну сарадњу (САМС) Правног факултета Универзитета у Београду организована је посета студената Комисији у оквиру које је одржана радионица о основним принципима и правилима заштите конкуренције, како би студенти стекли директан увид у рад и функционисање Комисије.

У јуну 2023. године на Правном факултету у Београду, одржано је гостујуће предавање - презентација, у оквиру Студија за иновацију знања – Усклађеност пословања (*Compliance*) на тему „Усклађивање пословања са правилима о заштити конкуренције“.

Организовањем оваквих посета, Комисија жели да заинтересује студенте за бављење заштитом конкуренције у њиховом академском раду, као и да у овој области пронађу интересовање за будућу професионалну каријеру.

Најчешћи облици комуникације са јавношћу били су интернет страница Комисије, саопштења за медије, објаве у електронским и штампаним медијима, друштвене мреже, публикације, као и анимирани едукативни филмови. Информације о битним дешавањима (одлуке и догађаји у којима Комисија учествује) објављују се благовремено и то како на интернет страници тако и кроз директна слања саопштења медијима.

Пројекат за унапређење јавних набавки (USAID)

Америчка агенција за међународни развој USAID почев од 2022. године, спроводи „Пројекат за унапређење јавних набавки“. Ради се о петогодишњем пројекту који ће радити на јачању управљања и надзора у поступцима јавних набавки у Србији.

Почев од месеца новембра 2023. године Комисија је укључена у активности које се тичу њене надлежности, у склопу чега је одржано више радних састанака са представницима пројекта и колегама из других укључених институција. Представници Комисије су дали коментаре и сугестије у вези израде „Приручника за примену методологије процене ризика у поступцима јавних набавки за тужиоце и полицију“ а сходно Упутству о откривању намештених понуда у вези са поступком јавне набавке“ које је Комисија донела прошле 2022. године и које је узето у обзир при изради овог приручника.

Током месеца децембра у форми округлог стола одржана је и „Радионица за усаглашавање ставова у вези са применом Закона о јавним набавкама“, на којој су размењени ставови и искуства у раду са представницима Канцеларије за јавне набавке, Комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Министарства финансија-Буџетске инспекције.

Пројектне активности ће се наставити и у наредним годинама.

Сарадња са медијима

Имајући у виду значај које има правовремено и транспарентно обавештавање јавности о раду Комисије, настављено је даље развијање сарадње са медијима у преношењу кључних порука.

Сарадњом са медијима остварила се успешна комуникација са свим релевантним заинтересованим странама, што има суштински значај за спровођење надлежности које су Комисији поверене Законом а посебно у сегменту подизања свести о заштити конкуренције и јачање културе конкуренције у Србији.

Основни канали комуникација Комисије са јавношћу се одвијала путем интернет портала Комисије, саопштења за медије, објава у електронским и штампаним медијима, публикација, електронског билтена, тематских догађаја, видео конференција и друштвених мрежа.

Као и претходних година највеће интересовање представника медија је било за поступање Комисије. Оквир постављених питања био је опредељен интересом јавности у односу на конкретне поступке који су вођени пред Комисијом, на налазе анализа услова конкуренције на

одређеним тржиштима и у нешто мањем обиму на захтеве за ближим тумачењем одређених законских норми или достављању решења у појединим предметима. Комисија је одговарала заинтересованим медијима у најкраћем могућем року. На сваки упит који је достављен од представника медија је одговорено, водећи рачуна да у одговоре не буду укључени они подаци који представљају заштићене податке - пословну и другу тајну, а са којима је Комисија поступала у складу са Законом.

Повод за додатну комуникацију са медијима представљају догађаји, од конференција и округлих столова до тематских стручних радионица, саветовања и других облика окупљања заинтересованих јавности наведених напред у Извештају.

Квантитативно, Комисија је током 2023. године, имала више од 900 објава у штампаним и електронским медијима о својим активностима и поступцима које води, које су квалитативно биле у информативној (неутралној) конотацији.

Тематски, по броју објава најзатупљенија су била саопштења о покренутим поступцима или секторским анализама тржишта од интереса најшире јавности (тржишта кафе и одређених прехранбених производа) као и о окончаним поступцима и мерама које је изрекла Комисија.

Интернет страна Комисије

Најсвеобухватнији канал комуникације у 2023. години је била интернет страна, преко кога је Комисија наставила са раније успостављеном праксом пуне транспарентности у раду, објављивањем свих релевантних докумената на званичној интернет страни Комисије (www.kzk.gov.rs), као и саопштења о догађајима од интереса за јавност.

Стручној и широј јавности, доступне су одлуке које је Комисија донела у поступку решавања по поднетим пријавама концентрација или у поступцима вођеним по службеној дужности. Такође, Комисија објављује и извештаје о спроведеним секторским анализама стања конкуренције на изабраним тржиштима, мишљења, ставове о примени одредби закона о заштити конкуренције и др.

Интернет сајт Комисије је имао значајан број појединачних улазака (188.000) у 2023. години. Информације на званичној интернет страни Комисије доступне су на српском и енглеском језику.

Електронски билтен

Комисија је током 2023. године недељно приређивала и дистрибуирала укупно 47 издања електронског билтена ради упознавања најшире јавности са међународном и домаћом праксом из ове области. Ова врста електронске публикације се дистрибуира на око 1000 електронских адреса.

Друштвене мреже

Уважавајући нове трендове комуникације поред класичних начина обраћања, Комисија је настојала да и током 2023. године обезбеди већу видљивост и бржу комуникацију са различитим јавностима путем друштвених мрежа. Пласиране су кратке вести о активностима и темама из заштите конкуренције и едукативне поруке на налозима Комисије на друштвеним мрежама пре свега на LinkedIn, Facebook и Twitter-у. Информације су биле усаглашене у садржају са интернет страном ради конзистентности а по форми прилагођене свакој платформи.

Посебан фокус Комисије је био на пословној друштвеној мрежи LinkedIn, како би се повећала транспарентност рада и повећао круг пре свега стручне и пословне јавности који се на овај начин информишу о повредама конкуренције, корисним мишљењима и најновијим активностима Комисије. Од почетка појачаних активности на страници Комисије, повећана је заинтересованост професионалне јавности за рад Комисије, а број пратилаца је повећан на 1100, чиме је удвостручен број пратилаца до којих садржај доспева у односу на претходни период.

Публикације

Комисија је објавила на енглеском језику у штампаном и електронском издању Смернице за израду програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције, Модел програма усклађености пословања са прописима о заштити конкуренције који прати Смернице и две листе за контролу усклађености и идентификацију ризика у намери да прошири број тржишних учесника у 2023. години којима ће помоћи у процесу доношења програма усаглашавања пословања са правилима о заштити конкуренције (енг. compliance program).

Такође у циљу ширења културе конкуренције и свести о потреби усклађивања пословања са прописима о заштити конкуренције, Комисија је обезбедила у сарадњи са Привредном комором Србије објављивање на сајту ПКС-а најразличитијих материјала о политици заштите конкуренције и дистрибуирање њеним члановима у електронској форми. Осим Смерница и Модела, доступне су листе за идентификацију недозвољеног понашања, брошуре у пдф формату, презентације коришћене на радионицама у сарадњи са ПКС током 2022. године, као и едукативни видео материјали у циљу упознавања учесника на тржишту са правилима заштите конкуренције.

Поводом Дана конкуренције 2023, Комисија је објавила Приказ најважнијих резултата рада током последњих десет година (2013 – 2022) на основу Годишњих извештаја објављеном у електронској форми на интернет порталу Комисије. Посебан значај је дат приказу резултата трогодишњег рада због одвијања у условима пандемије COVID – 19 при чему је извршено поређење са три године које су претходиле пандемији, како би се сагледао њен утицај на рад Комисије.

ПРОЈЕКТИ ПОДРШКЕ КОМИСИЈИ

Policy and Legal Advice Centre- PLAC III

Почев од јануара 2023. године, Комисија је, у сарадњи са одабраним експертима из француског тела за заштиту конкуренције, спроводила активности на пројекту под називом „*Policy and Legal Advice Centre- PLAC III*”²². Овај пројекат финансира Европска унија, са циљем пружања подршке у процесу хармонизације националног законодавства са правним тековинама ЕУ, као и ефикасној примени законодавства и јачању капацитета релевантних националних структура за успешно вођење приступних преговора.

У складу са циљем пројекта, Комисији је пружена подршка у процесу израде предлога нових правних аката, који би заменили већ постојећа и/или увели нова правна решења у национални правни поредак, када су у питању вертикални и хоризонтални споразуми, и који би одразили промене у новој регулативи ЕУ из 2022. и 2023. године, и то:

- Уредба (ЕУ) бр. 2022/720 о примени члана 101. став 3. Уговора о функционисању Европске уније на вертикалне споразуме и усаглашене праксе²³ (тзв. Уредба о вертикалним ограничењима), која је ступила на снагу у државама чланицама ЕУ 1. јуна 2022. године. Уз нову Уредбу, на нивоу ЕУ, усвојене су и пратеће Смернице о вертикалним ограничењима²⁴,
- Уредба (ЕУ) бр. 2023/1066 о примени члана 101. став 3. Уговора о функционисању Европске уније на одређене категорије споразума о истраживању и развоју²⁵ и Уредба (ЕУ) бр. 2023/1067 о примени члана 101. став 3. Уговора о функционисању Европске уније на одређене категорије споразума о специјализацији²⁶, које су ступиле на снагу у државама чланицама ЕУ 1. јула 2023. године. Уз нове Уредбе, на нивоу ЕУ, усвојене су и пратеће Смернице о применљивости члана 101. Уговора о функционисању Европске уније на хоризонталне споразуме о сарадњи²⁷.

ІРА ІІІ

Крајем 2023. године, потписан је дуго најављиван и очекиван уговор за пројекат ІРА ІІІ, за који је Комисија претходно аплицирала, а који ће такође бити финансиран средствима Европске уније. Потписивање уговора означило је и званични почетак пројекта, односно

²² Пројекат је отпочео у јануару 2019. године и обухватао је више Преговарачких поглавља, међу којима поглавља 3, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 27, 28 и 33. Комисија је учествовала у истом почев од јануара 2023. године.

²³ „*Commission Regulation (EU) 2022/720 on the application of Article 101(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union to categories of vertical agreements and concerted practices*“.

²⁴ „*Guidelines on Vertical Restraints (2022/C 248/01)*“.

²⁵ „*Commission Regulation (EU) 2023/1066 of 1 June 2023 on the application of Article 101(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union to certain categories of research and development agreements (Text with EEA relevance)*“.

²⁶ „*Commission Regulation (EU) 2023/1067 of 1 June 2023 on the application of Article 101(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union to certain categories of specialisation agreements (Text with EEA relevance)*“.

²⁷ „*Guidelines on the applicability of Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union to horizontal co-operation agreements (2023/C 259/01)*“.

спровођење прве званичне посете чланова конзорцијума Београду и различитим институцијама Републике Србије, које су укључене у његово спровођење.

По својој природи и обиму, овај пројекат је веома комплексан и укључује више различитих области. У области за коју је надлежна Комисија, пројектне активности ће имати за циљ даље унапређење капацитета Комисије и то путем стицања директног увида у примену правила конкуренције у ЕУ, с обзиром на одредбу члана 73. став 2. ССП-а. Поред тога, очекује се да ће у активности на овом пројекту бити укључене и друге институције Републике Србије, релевантне за област заштите конкуренције. Могућности за наведено биће испитане са потенцијалним корисницима, у почетној фази имплементације пројекта, односно у наредној години.

ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

ФИНАНСИРАЊЕ КОМИСИЈЕ

Средства за рад Комисије обезбеђују се у складу са Законом, из сопствених прихода које Комисија оствари обављањем послова, а нарочито из: 1) прихода од издавања решења и других аката из своје надлежности у складу са законом; 2) донација, осим донација учесника на тржишту на које се примењује овај закон; 3) прихода од продаје публикација Комисије; 4) других извора у складу са законом.

Тарифирање послова из надлежности Комисије утврђено је Тарифником који је донела Комисија, на који је Влада дала сагласност.

Комисија не користи буџетска средства.

Финансирање рада Комисије врши се у складу са финансијским планом који за сваку годину доноси Комисија и подноси Влади ради добијања сагласности најкасније до 1. новембра текуће године за наредну годину. Ако се годишњим обрачуном прихода и расхода утврди да су укупно остварени приходи већи од остварених расхода, разлика се након издвајања средстава за резерве, уплаћује у буџет Републике Србије.

Финансијско пословање Комисије је предмет ревизије Државне ревизорске институције. Завршни рачун објављује се најкасније три месеца по завршетку финансијске године.

ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ЗА 2023. ГОДИНУ

Финансирање Комисије, у 2023. години, вршило се у складу са Финансијским планом Комисије за заштиту конкуренције за 2023. годину, на који је Влада Републике Србије дала сагласност 13.04.2023. године.

Комисија је у 2023. години исказала вишак расхода над приходима.

ПРИХОДИ

Приходи Комисије, у складу са чланом 31. и чланом 32. Закона, су приходи, за које није прописана намена.

На висину ових прихода и на обим послова који су обухваћени Тарифником Комисије, Комисија не може битно утицати, па ни на финансијске ефекте који проистичу из послова у овом делу њених надлежности.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРИХОДА

Реализација планираних прихода у 2023. години

ПРИХОДИ	2023.		
	Планирано	Реализовано	Реализација у %
СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ	549.193.912	576.794.979	105,03
УКУПНИ ПРИХОДИ	549.193.912	576.794.979	105,03

Приходи Комисије од 576,79 милиона динара остварени су из:

1. Прихода од издавања аката из надлежности Комисије у висини од 576,13 милиона динара, који чине 99,89% укупних прихода Комисије, а реализовани су кроз:

- Приходе од издавања аката у поступцима испитивања концентрација у скраћеном или испитном поступку представљају најзначајније приходе Комисије и њихово учешће у приходима од издавања аката Комисије износи **99,52%**.
- Приходе од издавања решења по захтеву за појединачно изузеће рестриктивног споразума којим се изузеће одобрава или не одобрава и који имају минимално учешће у приходима од издавања аката, а своде се на око **0,48%** сопствених прихода.

2. Мешовити и остали приходи у износу од **662,67 хиљада динара** у укупним приходима учествују са 0,11%.

РАСХОДИ

Расходи Комисије у 2023. години износили су 1.067.981.078 динара.

У укупним расходима највеће учешће од 67,33% имају *расходи за куповину пословног простора у износу од 719,12 милиона динара*.

Зараде запослених у Комисији, у укупним расходима учествују са 21,79%. Реализоване су у складу са Законом о раду, донетим одлукама, а сагласно усвојеном Финансијском плану за 2023. годину.

Стални трошкови представљају издатке за закуп пословног простора, услуге телефона, поште, трошкове платног промета и имају у укупним расходима учешће од 2,39% .

Услуге по уговору – односе се на расходе и издатке за стручне услуге по уговору, услуге штампања, услуге образовања и усавршавања запослених, превођења, услуге информисања,

услуге за израду и одржавање компјутерског софтвера, објављивања тендера, угоститељске услуге, трошкови репрезентације, а реализовани су у висини од 7,10 милиона динара и у укупним расходима учествују са 0,66%.

Расходи за набавку *рачунарске опреме, софтвера, лиценци* и друге опреме чине 0,51% расхода Комисије у 2023. години.

Остали расходи чине 7,31% укупних трошкова Комисије, а односе се на порезе и доприносе из зарада, доприносе на терет послодавца, остале трошкове за запослене, трошкове канцеларијског материјала, трошкове одржавања административне опреме и друге расходе.

РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА 2023.

КОНТО	ОПИС	ПЛАНИРАНО 2023.	РЕАЛИЗАЦИЈА 2023.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА 2023 (%)	УЧЕШЋЕ (%) У УКУПНИМ РАСХОДИМА
411	Зараде и додаци	276.496.050	231.529.224	83,74	21,68
411	Зараде по основу судских пресуда	2.800.000	1.162.044	41,50	0,11
412	Доприн. на терет послодавца	53.875.288	40.267.050	74,74	3,77
412	Доприноси по основу судских пресуда	452.200	176.049	38,93	0,02
413	Накнаде предвиђене правилником	500.000	426.496	85,30	0,04
414	Социјална давања запосленима	8.500.000	5.249.388	61,76	0,49
415	Накнаде за запослене	3.510.000	1.448.322	41,26	0,14
416	Награде, бонуси и остали расходи	23.041.338	22.988.587	99,77	2,15
421	Стални трошкови	30.967.142	25.571.406	82,58	2,39
422	Трошкови путовања	5.150.000	2.983.950	57,94	0,28
423	Услуге по уговору	20.689.500	7.101.294	34,32	0,66
424	Специјализоване услуге	1.000.000	886.500	88,65	0,08
425	Текуће одржавање	2.148.000	277.974	12,94	0,03
426	Материјал	7.558.000	2.232.835	29,54	0,21
444	Негативне курсне разлике	700.000	339.615	48,52	0,03
462	Донације за међународне чланарине	150.000	26.958	17,97	0,00
482	Порези, обавезне таксе и казне	1.500.000	38.765	2,58	0,00
483	Новчане казне и пенали по реш. суда	1.000.000	588.177	58,82	0,06
511	Куповина и изгр. пословног простора	723.800.000	719.119.014	99,35	67,33
512	Машине и опрема	8.940.000	5.451.502	60,98	0,51
515	Нематеријална имовина - софтвери	360.000	115.920	32,20	0,01
	УКУПНИ РАСХОДИ	1.173.137.518	1.067.981.078	91,04	100,00

ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ

		РЕАЛИЗОВАНО 2023.
I	ПРИХОДИ	576.794.978
II	РАСХОДИ	1.067.981.078
III	Мањак прихода и примања	491.186.099
IV	Негативне курсне разлике	3.059.939
	Део нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који се користи за покриће расхода и издатака текуће године	494.246.038

Приходи остварени у 2023. години у висини од 576,79 милиона динара били су довољни за финансирање расхода потребних за редовно пословање Комисије у износу од 348,86 милиона динара.

Из остварених прихода нису могли бити измирени укупни издаци за куповину пословног простора у висини од 719,12 милиона динара, тако да је куповина пословног простора финансирана из:

- прихода остварених у 2023. години	227.932.910
- из нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година	491.186.105

Укупно: 719.119.015

БИЛАНС УСПЕХА, 31.12.2023.

ПРИХОДИ	ИЗНОС	РАСХОДИ	ИЗНОС
ПРИХОДИ	576.794.978	РАСХОДИ	1.067.981.078
742 - ПРИХОДИ ОД ИЗДАВАЊА АКТА	576.132.304	КЛАСА 4 (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	343.294.641
1. за решења по послов. концентracија	573.389.057	1. трошкови за запослене	303.247.163
2. за решења за појединачна изузећа	2.743.247	2. стални трошкови	25.571.407
771 - МЕШОВИТИ И ОСТАЛИ ПРИХ.	278.884	3. трошкови путовања	2.983.951
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОПРЕМЕ	383.790	4. услуге по уговору	7.101.295
		5. специјализоване услуге	886.500
		6. текуће одржавање	277.974
		7. материјал	2.232.836
		8. порези, казне и таксе	626.942
		9. камате	339.615
		10. донац. за међ. чланарине	26.958
		КЛАСА 5 (11+12+13)	724.686.437
		11. куповина послов. простора	719.119.015
		12. набавка основних средстава	5.451.502
		13. Набавка софтвера	115.920
УКУПНО	576.794.978	УКУПНО	1.067.981.078
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	-3.059.939		
Део нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који се користи за покриће расхода и издатака текуће године			494.246.038

ЗАКЉУЧНИ ПРИКАЗ КЉУЧНИХ АКТИВНОСТИ

У оквиру своје надлежности, Комисија предузима све потребне активности усмерене на ефикасну примену закона, хармонизацију националног законодавства са правним тековинама ЕУ у области заштите конкуренције, као и на јачање капацитета за вршење својих овлашћења.

Преглед вођених и окончаних случајева као и приказани новчани износи мера одређених у поступцима, које се уплаћују директно у буџет Републике Србије, најбоље показује ефикасност у примени закона. У протеклој години, Комисија је изрекла мера заштите конкуренције и мере процесног пенала које се уплаћују у буџет Републике Србије, у укупном износу од око 373 милиона динара.

Комисија прати кретања на тржишту и реагује у складу са Законом односно спроводи секторске анализе, које су се показале и као значајан индикатор могућег ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције.

Полазећи од става да само санкционисање повреда закона и конкуренције, иако нужно, није довољно, Комисија предузима широк спектар активности које су усмерене ка подизању свести о значају заштите конкуренције, о потреби усклађивања пословања учесника на тржишту и добровољног прихватања правила заштите конкуренције, али и о потреби да се при доношењу прописа уважавају и правила заштите конкуренције. У овом извештају је, тако, дат и преглед издатих мишљења надлежним органима на предлоге прописа, секторских анализа и главних препорука садржаних у извештајима о спроведеним анализама, као и преглед најважнијих активности домаће и међународне сарадње.

Комисија ће и у будућем периоду наставити да предузима све доступне активности и механизме у оквиру своје надлежности и тиме доприносити остварењу циља заштите конкуренције а то је економски напредак и добробит друштва, а нарочито корист потрошача.

	Број окончаних предмета	У раду на дан 31.12.2023.
ПОВРЕДЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ		
Рестриктивни споразуми	5	9
Злоупотреба доминантног положаја	1	3
Појединачна изузећа споразума од забране	19	19
Иницијативе за покретање поступака	5	32
УКУПНО:	30	63
КОНЦЕНТРАЦИЈЕ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ		
Одобрене у скраћеном поступку	187	52
Одбачена пријава	14	/
Обустављен скраћени поступак	2	/
У поступку по службеној дужности		
Повреда закона	2	3
Настављен поступак покренут по службеној дужности	/	1
УКУПНО:	205	56
МИШЉЕЊА		
Мишљења о на предлоге прописа, важеће прописе и друге акте који имају утицај на конкуренцију	12	/
СЕКТОРСКЕ АНАЛИЗЕ		
УКУПНО:	2	2

Табела - Преглед активности Комисије у 2023. години